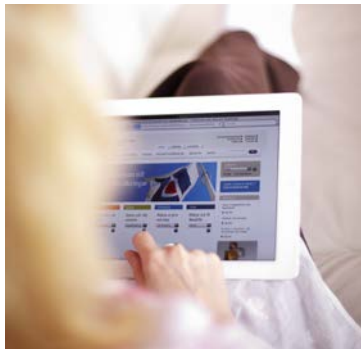

Årsredovisning 2013

LÄNSFÖRSÄKRINGAR ÖSTGÖTA

Viktiga händelser under 2013

Övriga händelser

- Bolaget redovisar ett överskott på cirka 6 miljoner kronor i det försäkringstekniska resultatet inom sakförsäkring. Resultat inklusive kapitalavkastning är cirka 350 miljoner kronor.
- 2013 var ett mycket bra finansår med stigande aktiekurser, där den totala avkastningen på bolagets tillgångar var 8 procent.
- Vi har ökat med cirka 10 000 nya försäkringar netto, varav 2 900 bilförsäkringar, 450 villahem och 2 000 hemförsäkringar.
- Vi har haft 64 000 anmälda skador under 2013, vilket är 9 procent fler än året innan.

Nytt kontor på Ingelsta

I maj invigde landshövdingen Länsförsäkringar Östgötas nya fullsortimentskontor – för bank, försäkring och fastighetsförmedling samt besiktningsstation för bilskador – på handelsområdet Ingelsta, Norrköping.

Fastighetsförmedling

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling har positionen som största fastighetsmäklare i Östergötland. Mer än var femte villa och fritidshus säljs av vår fastighetsförmedling.

2 100 nya förmånskunder

Under året har vi fått drygt 2 100 nya förmånskunder, det vill säga kunder med boendeförsäkring, aktivt lönekonto och sparande samlat hos oss.

Mest nöjda kunder

2013 års mätning från Svenskt Kvalitetsindex visade att Länsförsäkringar har de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring, på både privat- och företagsmarknaden.

120 miljoner i återbäring

Under våren 2013 genomförde vi en uppmärksammat återbäringskampanj då våra sakförsäkringskunder i Östergötland fick dela på 120 miljoner kronor i återbäring, baserat på bolagets resultat året dessförinnan.

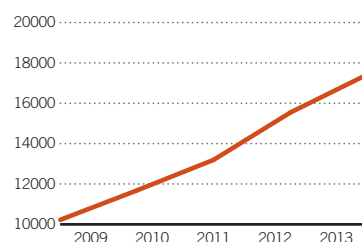

Året i siffror

NYCKELTAL	2013	2012
Resultat före skatt, Mkr	352	205
Balansomslutning, Mkr	6 146	5 895
Konsolideringsgrad, %	307	294
Antal anställda	303	300
Bank		
Inlåning, Mkr	5 779	5 275
Utlåning, Mkr	1 373	1 442
Bostadsutlåning, Mkr	9 777	8 441
Förvaltat fondvolym, Mkr	491	383
Antal kunder	51 792	48 814
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	491	383
Nettoförsäljning, Mkr	107	115
Antal kunder	12 077	10 969
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	941	959
Totalt försäkringskapital, Mkr	10 311	9 363
Antal kunder	71 062	70 906
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 275	1 208
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	6	2
Återbäring och rabatter	–	130
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	102	89
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	8,4	5,2
Antal kunder	185 502	182 668

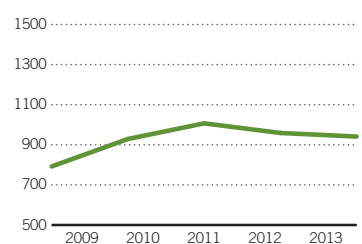
Bank

Utveckling affärsvolym, Mkr

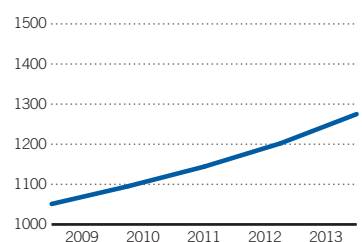
Livförsäkring

Premieinkomstutveckling, Mkr

Sakförsäkring

Beståndsutveckling, Mkr

Innehåll

Inledning

- 2 Viktiga händelser under 2013
- 3 Året i siffror
- 4 Vd-kommentar

Verksamheten

- 6 Privatkund
- 8 Företagskund
- 10 Lantbrukskund
- 12 Kapitalförvaltning
- 13 Miljö
- 14 Samverkan
- 16 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

- 21 Femårsöversikt för koncernen
- 22 Resultaträkning för koncernen
- 23 Resultaträkning för moderbolaget
- 24 Rapport över totalresultat
- 25 Resultatanalys för moderbolaget
- 26 Balansräkning för koncernen
- 27 Balansräkning för moderbolaget
- 29 Rapport över förändringar i eget kapital
- 30 Kassaflödesanalys
- 31 Noter och kommentarer

Bolagsstyrning

- 59 Bolagsstyrningsrapport
- 63 Revisionsberättelse
- 64 Styrelse
- 65 Företagsledning och revisorer
- 66 Fullmäktige
- 67 Ord och uttryck

Vi är verksamma över hela Östergötland

Länsförsäkringar Östgöta erbjuder banktjänster, försäkringar och pensionssparande till kunder över hela Östergötland. Ambitionen är att våra kunder, som också är våra ägare, alltid ska vara branschens mest nöjda, vilket flera undersökningar också visar att de är.

Sedan 1841 har Länsförsäkringar Östgöta varit östgötarnas försäkringsbolag. Verksamheten föddes ur behovet att försäkra sig mot bränder. Sedan dess har vi utvecklats och breddats i takt med människornas förändrade levnadssätt och behov.

Affärsidén är att erbjuda sakförsäkringar, livförsäkringar och banktjänster till konkurrenskraftiga priser och med god service. Vi bedriver också fastighets-

förmedling genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling.

Verksamheten genomsyras av begreppen kundägt, lokalt och tillgängligt – självfallet med ett personligt och kompetent bemötande. Vår vision är att vi ska vara östgötarnas naturliga val när det gäller såväl bank som försäkring.

Våra samverkande marknadsområden är en styrka i sig. Dessutom har vi nytta

av att vara ett av 23 lokala och självständiga länsförsäkringsbolag som ingår i länsförsäkringsgruppen.

Vi är verksamma över hela Östergötland, med huvudkontor i Linköping och lokalkontor i Norrköping, Motala, Mjölby, Kisa samt Tornby i Linköping och Ingelsta i Norrköping.

Starkt finansår för Länsfö

VD-KOMMENTAR Ett försäljningsmässigt bra sakförsäkringsår. Ett dåligt skadeår. Och ett bra finansår. Så kan man kort sammanfatta 2013 för Länsförsäkringar Östgöta.

Vår sakförsäkringsrörelse har haft stora försäljningsframgångar och en stark premieutveckling under 2013. Premiebeståndet har vuxit med sex procent, vilket är bra med tanke på vår redan starka ställning i länet på sakförsäkringsområdet. Vi har nettoökat med cirka 10 000 nya försäkringar, varav 2 900 bilförsäkringar, 450 villahem och 2 000 hemförsäkringar.

Däremot har det varit ett dåligt skadeår med cirka 64 000 skador, vilket är nio procent fler jämfört med året dessförinnan. Skadekostnaden har ökat med 130 miljoner kronor till 822 miljoner. Dessutom har vi valt att förstärka resurserna inom den mottagna affären för trafikförsäkring. Länsförsäkringsgruppen delar solidariskt på kostnaden för större skador inom trafikförsäkring, vilken har ökat under senare år.

Detta gör att vi redovisar underskott i det försäkringstekniska resultatet inom sakförsäkring. Oklarhet beträffande

kapitalkraven från nya regelverk och det svaga försäkringstekniska resultatet förklarar varför vi inte kommer att ge någon återbäring baserat på 2013 års resultat.

Positivt finansår

Det har dock varit ett bra finansår med stigande aktiekurser, där vår totala aktieportfölj gått upp med 15 procent. Det leder till att bolaget kommer att redovisa ett resultat som ligger på cirka 350 miljoner kronor före skatt.

Som kundägt bolag måste vi ha en stabil ekonomi, för att långsiktigt kunna garantera våra åtaganden gentemot försäkringsskunderna. Länsförsäkringar Östgöta har ett eget kapital på cirka 3,6 miljarder kronor och en mycket god konsolidering.

Tufft på livmarknad

Livverksamheten har haft ett tufft år, till följd av negativ publicitet om avkastningen i vår stängda traditionella förvaltning

i bolaget Länsförsäkringar Liv. Försäljningen av de livprodukter vi säljer i dag har påverkats indirekt, men de är ändå konkurrenskraftiga på marknaden. Trots motgången har vi lyckats bra med försäljningen.

Banken växer vidare

Bankverksamheten har haft en bra utveckling, och följer vår plan. Vi har en god tillströmning av kunder och fortsätter att ta marknadsandelar i länet. Vår bank har passerat 17 miljarder kronor i affärsvolym, det vill säga summan av in- och utlåning.

Vi har ökat med över 2 100 nya förmånskunder, det vill säga östgötar med boendeförsäkring, aktivt lönekonto och sparande samlat hos oss. Det är ett bevis på att många kunder uppfattar vårt helhetserbjudande inom bank och försäkring som mycket konkurrenskraftigt. Vi premierar kunder som är breda i sitt engagemang hos oss med upp till 15 procent i rabatt på sakförsäkringarna och ytterligare förmåner.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, som startade 2007, har positionen som största fastighetsmäklare i Öster-

Länsförsäkringar Östgöta

götland. Bostadsaffärerna ger en positiv effekt även för bank och försäkring. Kunderna uppskattar att vi tar hand om helheten på ett professionellt sätt.

Uppmärksammade kampanjer

Vi har haft en hel del aktiviteter under året, där återbäringskampanjen sticker ut som den mest uppmärksammade. Under våren fick våra sakförsäkringskunder i Östergötland dela på 120 miljoner kronor i återbärning, baserat på bolagets resultat året dessförinnan. I en modernt formad och östgötskt präglad kampanj berättade vanliga östgötar om fördelarna med att vara kund och delägare i ett kundägt bolag, och vad de skulle göra med sin del av återbärningen. Vi har också jobbat internt med att lyfta frågan om det kundägda och vad det innebär för vårt bolag.

För tredje året i rad arrangerade vi Breddidrottspriset, i syfte att främja folkhälsan lokalt. Idrottsföreningar över hela länet röstades fram av sina supportrar, vilket ledde till stort engagemang.

En annan uppmärksammat aktivitet är vår unika riskutbildning för transportelever i Östergötland. På vårt initiativ genomförs halkträning med tunga fordon,

vilket märkligt nog inte är obligatoriskt vid körkortstagnation för lastbilsförare. Dessutom har vi genomfört ett stort antal föreläsningar på temat ”Don’t drink & drive”, riktad till ungdomar. Eftersom 40 procent av hela vår försäkringsaffär utgörs av motorförsäkring är det naturligt att vi engagerar oss i trafiksäkerhet.

Invigde vårt 7:e kontor

Med landshövdingen i spetsen invigdes i maj Länsförsäkringar Östgötas nya fullsortimentskontor – för bank, försäkring och fastighetsförmedling samt besiktningstation för bilskador – på handelsområdet Ingelsta, Norrköping. Vi har därmed sju kontor runt om i länet. Nysatsningen bygger på vårt framgångsrika koncept på Tornbyområdet, Linköping. Jag är övertygad om att vi kommer att få samma positiva utveckling på Ingelsta.

Kunderna gillar oss

Vi på Länsförsäkringar kan glädja oss åt fina utmärkelser även under 2013. Enligt Svenskt Kvalitetsindex har vi de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring, på både privat- och företagsmarknaden.

Vi har ett väldigt starkt varumärke.

Vi har jobbat på i många år med att stärka och utveckla innehållet i varumärket, som förutom försäkring och bank även omfattar fastighetsförmedling. Att jobba med finansiella tjänster kräver förtroende på marknaden, där kunden står i centrum.

Vi är oerhört stolta över vårt varumärke. Länsförsäkringar Östgöta är ett lokalt bolag som står för smidighet, professionalism och närhet. Hela tiden strävar vi efter att utveckla vårt arbetssätt och jobba än mer effektivt gentemot våra kunder.

Vardagsarbetet viktigt

Varje dag har vi en kamp om kunderna på marknaden. Det kräver mycket vardagsarbete. Att vi gnetar på i vardagen, så att våra kunder blir nöjda. Det gäller att få alla enheter – alla medarbetare – att jobba tillsammans mot samma mål och utföra ett bra jobb. Det är för mig Länsförsäkringar Östgöta.

ANDERS RAHM

Tf verkställande direktör

PRIVATKUND

Familjen Antelius tycker det är smidigt med bank och försäkring på ett ställe.

– Hos Länsförsäkringar Östgöta känner man sig viktig som kund. Jag tror det har att göra med att Länsförsäkringar är kundägt, och man får samma goda service oavsett hur stor man är som kund. Det märks i kontakterna inom både bank och försäkring, säger Lisa Antelius.

Familjen Antelius hemma i soffan. Lisa och Henrik med barnen Klara, 5 år, Hampus, 2 år, och minstingen Maja, som föddes under det gångna året.

”Hos Länsförsäkringar känner

Lisa och Henrik Antelius bodde tidigare i lägenhet i Linköping och tyckte då att det skulle vara trevligt med ett fritidshus på landet. De fastnade för ett gammalt soldathem daterat 1846 i trakten av Vikingstad.

När familjen växte och det var dags för större bostad tittade de först på stadsalternativ, men valde att bygga ett nytt hus vägg i vägg med fritidshuset.

– Vi tog hjälp av en arkitekt som specialitrat det nya huset för att passa ihop med det äldre lilla huset. Det är tre år sedan vi började bygga och vi håller på än.

Allt invändigt har vi gjort själva. Är man intresserad så går det bra, säger Henrik, som till vardags är ingenjör.

– Vi har i vart fall inte tummen på fel ställe. Men med småbarn och företag är det inte lätt att hålla tidsramarna, säger Lisa.

”Enklare med allt samlat”

Makarna Antelius berättar att de alltid varit försäkrade hos Länsförsäkringar Östgöta, men att de haft en annan bank.

– För något år sedan blev vi även bankkunder hos Länsförsäkringar Bank och har även huslånet där, säger Henrik.

Det blir enklare när man har allt samlat. Dessutom är vi förmånskunder. Det är verkligen förmånligt för oss och gör skäl för sitt namn.

– Och vissa år får vi återbäring från Länsförsäkringar, när det går riktigt bra för bolaget. Det kan bli några tusenlappar för oss, säger Lisa. Det känns väldigt positivt att kunderna får pengar tillbaka, att återbäringen fördelas rättvist till oss alla, i stället för att pengar betalas ut till aktieägare.

– Som kund i kundägda Länsförsäkringar känner man sig uppskattad. Det

Lisa pysslar om minstingen Maja, som föddes i maj 2013.

man sig viktig som kund”

gör det också lättare att vara lojal, att man stannar kvar som kund, säger Henrik.

Personlig kontakt

Henrik och Lisa tycker att det är skönt att Länsförsäkringar är ett lokalt bolag.

– Även storbanker har kontor på många ställen, men Länsförsäkringar Östgöta känns mer nära på något sätt. Som kund har och känner man personlig kontakt. På andra banker har vi alltid slussats till olika personer, men nu har vi våra personliga kontakter. Det gäller både inom bank och försäkring, säger Henrik.

– Med allt samlat på ett ställe underlättas hanteringen av olika bank- och försäkringsärenden, både privat och för företaget. Det blir smidigare för mig som kund och jag tror att det även underlättar för Länsförsäkringar. Alla kan hjälpa till från alla håll, och det spelar ingen roll om man går lite över gränsen, säger Lisa.

Hon är angelägen om att ha ett gott försäkringsskydd.

– Min försäkringskontakt har alltid sett till att jag är försäkrad mot allt som kan hända. Det känns väldigt tryggt, säger Lisa.

För en tryggare framtid

För den personliga tryggheten har Lisa och Henrik tecknat individuella pensionsplaner hos Länsförsäkringar. Lisa som näringsidkare och Henrik med en tjänstepension.

– Till barnen sparar vi i fonder och på sparkonton hos Länsförsäkringar. Vi vill kunna ge barnen en bra start när de i framtiden flyttar hemifrån. För att kunna köpa en lägenhet med handpenning är det viktigt att börja tidigt med sparandet, säger Henrik.

Kvartetten som äger och driver Ställverksgrabbarna i Norrköping. Från vänster: Per Fredriksson, Leif Eriksson, Anders Fredriksson och Håkan Ahlberg.

Grabbarna med närhet till bank och försäkring

FÖRETAGSKUND Ställverksgrabbarna i Norrköping känner en trygghet och närhet i kontakten med Länsförsäkringar Östgöta.

– När man har en sådan här liten firma är man beroende av att ha kontakt med någon som har känsla för det vi gör. På det viset känns det bra att ha personliga kontakter som man kan lita på inom både bank och försäkring, säger Leif Eriksson.

Ställverksgrabbarna är mycket riktigt ett gäng grabbar. Leif Eriksson, Håkan Ahlberg och bröderna Per och Anders Fredriksson startade företaget 2006, men deras kamratskap sträcker sig längre än så.

– Vi är jobbarkompisar som hängt ihop i 30 år på olika ställen. Från början på ABB Installation i Norrköping, berättar Leif.

De fyras gäng äger lika stor del av företaget och har lika beslutanderätt.

– Det är inte alltid vi har samma åsikt, men vi har inte haft några stora skärmytslingar. Vi håller sams och sköter firman i demokratisk ordning, säger Per.

Ställverksgrabbarna jobbar i huvudsak med kraftdistribution vid ställverk och på större industrier. Affärsidén är att tillhandahålla kvalificerad personal för montage, provning, driftsättning och projektledning av arbeten i elektriska anläggningar.

100-procentig beläggning

– Det går bra för företaget, enastående bra. Vi har haft 100-procentig beläggning sedan vi startade. Vi har vuxit varje år med anställda och omsättning, men nu ska vi inte bli större, säger Leif.

Med fem anställda elektriker är de totalt nio grabbar i firman. Men nyligen har

gänget fått välbehövligt sällskap:

– Vi har utökat med en tjej. Det är bra för harmonin bland alla grabbar. Hon sköter bokföring och löner, säger Per.

Spännande att resa

Medarbetarna jobbar på uppdrag av stora kunder som Vattenfall, Siemens och Tekniska Verken. Det är mestadels jobb i mellan- och södra Sverige, men även ute i Europa och ännu längre bort. Exempelvis i Kina och Ryssland med uppdrag för Söderköpingsföretaget Electromontage, att bygga strömställare till bogpropellrar på stora fartyg.

Kablar i mängder och i alla storlekar. Per Fredriksson håller i en armerad kraftkabel modell större.

– Det är spännande, jag gillar att resa. Vad som helst kan hända på sådana uppdrag, säger Håkan.

Per sköter bland annat övervakning och underhåll av kraftdistribution vid Sapa i Finspång:

– Det skulle bli liv i luckan om el inte kunde levereras till smältugnarna för aluminium. Det får bara inte hända, säger Per.

Leif, som är uthyrd till Siemens i Finspång, förbereder och anpassar gasturbiners elförsörjning så att installationen på plats ska gå så snabbt och smidigt som möjligt. Var som helst i världen.

– Förhållandena på plats kan variera mellan minus 52 grader på vintern i Sibirien till plus 55 i öknen i Libyen. Där vill ingen hålla på och jobba längre än nödvändigt, konstaterar Leif.

"Bra stöd från början"

Ställverksgrabbarna har haft sina försäkringar hos Länsförsäkringar Östgöta sedan de startade företaget.

– Vi har fått mycket bra stöd från allra första början. Vi ville inte ha det sämre än vad vi tidigare hade som anställda med försäkringsskydd och pensioner och behövde hjälp med det. Därefter har vi utökat med sjukvårdsförsäkring och en hel del annat, säger Per.

Sedan något år är företaget även bankkund hos Länsförsäkringar Östgöta.

– Nu är vi helkunder och har allt samlat på ett ställe. Vi har personliga rådgivare inom både bank och försäkring. Lokalt och nära, det känns bra. Det är smidigt att ha personliga kontakter, det blir enklare då. Det är alltid lättare när man har ett ansikte på den man pratar med. Dessutom uppskattar vi att våra kontaktpersoner alltid håller vad de lovat, säger Leif.

"Ställer alltid upp"

Företaget har en ansvarsförsäkring som täcker upp till tio miljoner kronor. Vid vissa uppdrag, exempelvis när de ska in i en anläggning och jobba, kan det krävas ekonomiskt skydd för ännu högre skadebelopp.

– Då kan vi komplettera med en bankgaranti. Våra kontakter på Länsförsäkringar ställer alltid upp när vi behöver hjälp, exempelvis med att fixa en bankgaranti. Om det däremot vore någon som inte förstår vår verksamhet skulle det i stället kunna stjälpa oss, säger Leif.

Leif berättar att han även privat blivit bankkund hos Länsförsäkringar:

– Jag hade ingen relation till någon särskild person på min förra bank. Det känns jättebra att ha samma bank privat som för företaget.

– Den här vill jag gärna vinna, säger Håkan Ahlberg om det interna vandringspriset "Årets grabb".

– Med den här tångamperemetern mäter man för att få samma belastning på fasen, förklarar Leif Eriksson.

Kristofer satsar med Länsförsäkringar som stöd

LANTBRUKSKUND För Kristofer Hansson råder ingen tvekan, han satsar helhjärtat på lantbruket. Först tog han över föräldragården, och några år senare köpte han även granngården. Länsförsäkringar Östgöta har varit vid hans sida under hela resan.

– Jag har fått riktigt bra stöd i alla affärer jag gjort. Den nära och personliga kontakten är viktig för mig. Dessutom är det smidigt att vara helkund, säger Kristofer Hansson, som har hela sitt försäkrings- och bankengagemang hos Länsförsäkringar Östgöta.

– Hittills har jag aldrig ångrat någon investering jag gjort i mitt lantbruksföretag. Magkänslan säger mycket, i alla fall för mig. Det måste kännas bra, annars är det ingen idé att genomföra. Viktigast är ändå att man trivs med det man gör.

Den nu 28-åriga lantbrukaren växte upp på gården Helgestad på Vikbolandet ett par mil öster om Norrköping. 2008 genomfördes ett generationsskifte.

Ingen tvekan att ta över

– För mig var det självklart att ta över gården. Jag är yngst av fyra syskon och ingen av de andra är intresserad av mjölkproduktion.

Kristofer konstaterar att en besättning på 50 kor är rätt så lite i dag, men kan

man fokusera på avkastning kan det generera ett bra resultat ändå. Han strävar alltid efter att förbättra saker och ting.

Basen i verksamheten är mjölkproduktion och växtodling, men han bedriver även köttproduktion med stutar och tjurar samt viss entreprenadverksamhet inom slätter och pressning. Mångsidigheten är nödvändig och bidrar positivt till lantbruksföretagets ekonomi.

Köpte även granngården

2012 köpte Kristofer granngården Gnestad, med tillhörande marker precis intill de egna.

– Jag har alltid tittat på den här gården eftersom den ligger så bra till. All mark ligger nu samlad runt bruksenheten och jag får lättare att bygga ut mjölkproduktionen. Dessutom passade det bra att Gnestad blev till salu då. Jag hade hunnit bygga upp min verksamhet under några år, vilket i sin tur genererat en del kapital.

Länsförsäkringar Östgöta har backat upp som kreditgivare under såväl gene-

rationsskiftet på Helgestad som köpet av Gnestad. Kristofer har i båda fallen gått igenom kalkyler och verksamhetsplaner med sin personliga bankrådgivare på Norrköpingskontoret.

– Min bankman har varit ett riktigt bra stöd under resans gång. Han är insatt i och förstår verksamheten. Eftersom jag är noga med att lämna in resultat- och balansräkning har han koll på hur företaget utvecklas. Det känns tryggt, då är det inga tveksamheter när jag behöver kapital till investeringar.

– Den personliga servicen är viktig för mig. Om jag förhandlat hårt med en annan bank kanske jag fått bättre villkor. Men det väger över att jag har bra kontakt och bra service, någon man verkligen kan lita på. Jag har fått riktigt bra stöd av Länsförsäkringar.

Nöjd försäkringskund

Kristofer känner sig lika väl omhändertagen som försäkringskund hos Länsförsäkringar Östgöta. Där har han samlat

alla sina försäkringar och tycker att han har ett bra försäkringsskydd för gård och verksamhet.

– Min försäkringsrådgivare kommer hit och gör en årlig genomgång av verksamheten och alla försäkringar, för att se om något behöver ändras. Händer något speciellt under året, om jag bygger om eller så, ringer jag och får försäkringsskyddet uppdaterat.

Smidig skadereglering

– När jag råkat ut för en skada, exempelvis då slätterkrossen gick sönder, har det aldrig varit någon diskussion. Skaderegleringen har gått smidigt och jag har fått ersättning utan att bli ifrågasatt.

Kristofer har även sjuk- och olycksfallsförsäkring för sig och likaså för sina medarbetare. Han har en heltidsanställd, en säsongsanställd och hyr dessutom in extra arbetskraft under arbetstoppar. Föräldrarna hjälper också till mycket på gården.

Bygger om för ungdjur

Föräldrarna bor på Helgestad medan Kristofer flyttat in i boningshuset på Gnestad. Där har han även renoverat ett mindre hus som han hyr ut till ett yngre par.

– Det är viktigt att använda alla byggnader, så att de inte står tomma.

Den gamla ladugården på Gnestad genomgår en omfattande ombyggnation för modern lösdrift av ungdjur.

– Troligen kommer jag även bygga ett kalvstall. Då kan jag föda upp hela vägen till färdiga djur. Skriv det, så måste jag ju genomföra även det projektet, säger den unge lantbrukarföretagaren med glimten i ögat.

Fördel med kundägt

Kristofer ser enbart fördelar med att Länsförsäkringar Östgöta är ett kundägt bolag.

– Det känns väldigt skönt att bolaget är kundägt, att det inte är ett börsnoterat bolag. Går det bra för Länsförsäkringar kan man som kund få återbäring, i stället för att det går till aktieägare.

– Viktigast är ändå att jag får bra och personlig service hos Länsförsäkringar, inom både bank och försäkring, säger Kristofer.

För Kristofer Hansson var det självklart att ta över föräldragården och driva den vidare. Han tycker det är enkelt och praktiskt att ha hela sitt försäkrings- och bankengagemang hos Länsförsäkringar Östgöta.

– Jodå, kvaliteten är bra. Kristofer kontrollerar ett lass med maltkorn.

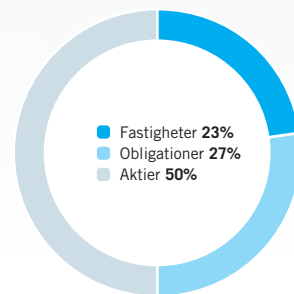

Kristofer bygger om den gamla ladugården för modern lösdrift av ungdjur.

Aktiernas år på finansfronten

KAPITALFÖRVALTNING

2013 har totalt sett varit ett bättre finansår än normalt för Länsförsäkringar Östgöta när det gäller avkastning. Aktietillgångarna har banat väg för ett starkt finansresultat, medan tillgångsslagen obligationer och fastigheter genererat en svagare avkastning.

Inför 2013 fanns en oro för att finansmarknaden skulle påverkas negativt av en fortsatt europeisk finanskris. I stället blev det något av ett lättnadsrally på börserna. Tyskland, som är den största ekonomin i Europa, har med sin starka industri fungerat som en väloljad motor och dragit med sig länderna runt omkring. Även den amerikanska och japanska ekonomin har utvecklats klart bättre än vad vi förväntat oss inför året.

Kapitalflödet på finansmarknaden tog en annan riktning under 2013. Tidigare har kapitalet sökt sig till tillväxtmarknader som Kina, Indien och Brasilien. Men efter att den ekonomiska utvecklingen på tillväxtmarknaden klingat av har kapitalet vänt tillbaka till USA, Europa och Japan. En återgång har därmed skett till den normala mogna marknaden på aktiesidan.

Välbalanserad portfölj

Länsförsäkringar Östgötas kapitalförvaltning har klarat av 2013 på ett bra sätt. Vi

har en väl balanserad riskspridning med en bred portfölj av tillgångar, vars syfte är att generera en jämn och stabil avkastning. Sammantaget har vi en positiv avkastning på åtta procent för våra tillgångsslag aktier, obligationer och fastigheter. Det har därmed varit ett bättre år än normalt, med tanke på att den tillgångsmix vi har i genomsnitt ska generera fem procent i avkastning.

I kronor räknat ger vår kapitalförvaltning ett resultat på cirka 420 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 252 miljoner föregående år. Bolagets buffert har ökat till 3,6 miljarder kronor i konsolideringskapital. Vi har en konsolideringsgrad på över 300 procent, och även fortsättningsvis ekonomiska nyckeltal som är bland de bästa i försäkringsbranschen.

Det kan också noteras att den starka börsuppgången gjort det möjligt att helt amortera av det lån på 250 miljoner kronor som togs 2011 i samband med köp av ytterligare LFAB-aktier.

Aktier utvecklades bäst

Utvecklingen för våra olika tillgångsslag är blandad. Den totala aktieportföljen har en avkastning på 15 procent.

Obligationsportföljen har haft ett svagt år med en avkastning på två procent. De svenska statsobligationerna har gått dåligt medan företagsobligationer haft en något bättre utveckling.

Det har varit fortsatt mycket aktivitet på fastighetssidan. Renoveringen av Länsförsäkringar Östgötas huvudkontor och likaså Centralpalatset i Linköping har slutförts enligt plan. Dessutom har kontorsfastigheten i Norrköping renoverats och anpassats för en ny hyresgäst i huset, nämligen Norrköpings kommun. Efter investeringen på 15 miljoner kronor i Norrköpingsfastigheten har värderingen höjts med 21 miljoner.

Investeringarna gör att avkastningen på tillgångarna i fastigheter är i stort sett plus minus noll för 2013. Samtidigt görs detta för att avkastningen framöver ska bli positiv.

Länsförsäkringar Östgöta värnar om miljön

MILJÖ

Länsförsäkringar Östgöta har funnits sedan 1841. Våra åtaganden och relationer är långsiktiga liksom vårt miljöarbete. Vi vill vara med och påverka nu, för de beslut som fattas idag påverkar oss i framtiden.

Bolaget är miljöcertifierat enligt ISO 14 001, vilket innebär att vi har tydliga miljömål och arbetar på ett strukturerat sätt för att minska vår miljöpåverkan. Det säkerställer samtidigt att vi följer lagar och regler.

Länsförsäkringar Östgöta är ett tjänsteföretag och vår direkta miljöpåverkan är därför ganska liten, men genom de försäkringsärenden vi hanterar är den indirekta miljöpåverkan stor. Viktiga områden ur miljösynpunkt och vilka vi kan vara med och påverka är:

- Energiförbrukning
- Tjänsteresor
- Vattenskador
- Brandskador
- Motorskador

Ett av bolagets övergripande miljömål är att minska utsläppen av koldioxid. Det gör vi bland annat genom att reducera

energianvändningen i våra fastigheter och genom att miljöanpassa våra tjänsteresor.

Energianvändningen minskar vi genom att i bygg- och renoveringsprojekt välja energieffektiva alternativ för exempelvis belysning och ventilationssystem. Styrsystem kopplas upp för övervakning och för att möjliggöra snabba åtgärdsinsatser, för att direkt kunna åtgärda onormala driftförhållanden.

Tjänsteresorna miljöanpassas på så sätt att personal som åker bil i tjänsten utbildas i sparsam körning. I möjligaste mån används samåkning och kollektiva färdmedel.

Minskar miljöpåverkan

Skadeförebyggande arbete är en viktig del i miljöarbetet för att minska den indirekta miljöpåverkan. I de fall vi kan förhindra att en skada uppstår besparas miljön stor påverkan avseende transporter, material-

tillverkning och avfallshantering.

Att undvika en vattenskada sparar 300 kilo koldioxid och att förebygga en totalbrand av en villa sparar 25 ton koldioxid. Vi informerar kunder och leverantörer om vad vi vet och vad de kan göra. Det handlar om att känna till fakta, vara förutseende och kontinuerligt underhålla.

Förebyggande åtgärder

Länsförsäkringar Östgöta arbetar på olika sätt för att förebygga skador. Exempel på skadeförebyggande åtgärder är besiktningar, information till kunder och kunskapsöverföring till entreprenörer och skolelever. En annan viktig del i vår indirekta miljöpåverkan är samarbetet med andra företag. Vi ställer kvalitets- och miljökrav på de entreprenörer som anlitas för återställning efter skador samt på tjänster och produkter vid upphandlingar och inköp.

Exempelvis ställer vi krav på de bilverkstäder vi har avtal med. De reparerar skador utifrån miljö- och kvalitetshänseende. När det är möjligt återanvänds begagnade bil- delar, för att minska miljöpåverkan.

Länsförsäkringar Östgötas miljöpolicy

- » Länsförsäkringar Östgöta erbjuder ett heltäckande utbud av försäkringsskydd och finansiella tjänster. Verksamheten bedrivs med visad miljöhänsyn.
- » Vi gör det genom att hela tiden förbättra vårt eget agerande för att verka för ett hållbart samhälle. Det innebär att vi följer de miljölagar och andra krav som ställs på oss. Vi minimerar våra egna utsläpp av miljöföroreningar och vi ser till att medarbetare inom Länsförsäkringar Östgöta

hela tiden ökar sin kunskap och förståelse om den miljöpåverkan som Länsförsäkringar Östgötas verksamhet har på människa och natur.

- » Vi påverkar och vägleder våra kunder, leverantörer och andra intressenter så att de tar största möjliga miljöhänsyn för att inte påverka miljön negativt.
- » Vi samverkar med andra aktörer för att vi vill driva miljöfrågan framåt.

Genom att vi tar vårt miljöansvar och vägleder våra kunder, leverantörer och andra intressenter att ta största möjliga miljöhänsyn är Länsförsäkringar Östgöta den självklara samarbetspartnern och det självklara valet inom bank och försäkring.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Östgöta

SAMVERKAN

Länsförsäkringar Östgöta äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala – Länsförsäkringar Östgöta har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring och djurförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Östgöta äger 7,4 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Östgötas konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Under 2013 visade återigen Anseendebarmetern, som görs i 30 länder, att Länsförsäkringar har det högsta anseendet bland finansiella varumärken i Sverige. Länsförsäkringar har också länge legat med i toppen när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag.

Länsförsäkringar arbetar i alla kanaler och i alla kundmöten med ett varumärkeslöfte som bygger på närhet. Upplevelsen av en ökad närhet och ett minskat avstånd i relationen med Länsförsäkringar ska vara vägledande för allt som görs – från produktutvecklingen till det personliga kundmötet.

Liv- och pensionsförsäkring

Fondförsäkring

Länsförsäkringars fondutbud består av 30 fonder med eget varumärke och cirka 45 externa fonder. Fonderna under eget varu-

märke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av noga utvalda externa förvaltare. De externa fonderna ger ytterligare bredd och djup åt utbudet.

Traditionell livförsäkring

Länsförsäkringar Liv bedriver traditionell livförsäkring fördelat på tre bestånd; Nya Trad, Gamla Trad och Nya Världen. I traditionell förvaltning sker placeringarna normalt i noterade aktier och räntebärande värdepapper samt i fastigheter och alternativa investeringar. För Länsförsäkringar Liv har marknadsutvecklingen inneburit att placeringsportföljen i Gamla Trad viktats om till största delen räntebärande placeringar, för att säkerställa bolagets nyckeltal och spararnas pengar. I slutet av maj skickades ett första erbjudande till kunderna om att villkorsändra till Nya Trad. Möjligheten att ändra i villkoren i sina traditionella försäkringar innebär kortfattat att sänka garantinivåer i kombination med lägre avgifter möjliggör en förändrad placeringsmix med högre förväntad avkastning och förbättrade möjligheter till framtida värdeökning på sparat kapital.

Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten, som enbart finns i Sverige, har en bred lönsam tillväxt, god kreditkvalitet och

mycket nöjda kunder. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med en marknadsandel på 58 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och nyckelbegrepp som kompetens och engagemang har byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien, Norge och Danmark.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Östgöta betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphand-

ling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Östgötas kunder.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft. Arbetet bedrivs utifrån de fokusområden som arbetats fram tillsammans med länsförsäkringsbolagen. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, internet, mobilitet och digitalisering, produkter och erbjudanden, beslutsstöd och segmentering, regleringar, ny teknik och riskreducering.

Extra fokus på kundmötet

Under 2013 levererades gemensam utveckling för över en halv miljard kronor.

Under året skedde en kraftsamling inom området Effektivare kundmöte. Här investerade länsförsäkringsbolagen sammanlagt nära 100 miljoner kronor för att starta och genomföra ett antal strategiska projekt inom såväl privat-, företag- som lantbrukssegmentet. Förutom leveranser inom området Effektivare kundmöten kunde länsförsäkringsbolagen ta emot leveranser från ett 30-tal projekt under året. Här följer några exempel:

- Inom området mobila tjänster kom det leveranser av bland annat tjänster för företagskunder, möjlighet att göra fondbyten och att kunna se sitt pensionssparande.
- Under 2013 startade ett större utvecklingsarbete för effektivisering genom mer gemensam hantering av sakförsäkringsaffären.
- Arbete med att digitalisera kundhandlingar fortsatte under året med leveranser som möjliggör för kunderna använ-

da e-faktura som betalningssätt samt välja att få sina kundhandlingar distribuerade digitalt, och sedan på ett enkelt sätt hitta sina dokument i inloggat möte på internet.

- Inom ramen för satsningen på tjänstepensionsmarknaden levererades bland annat ett nytt systemstöd som ska förenkla vid nyteckning av tjänstepensionsplaner.
- För företagsaffären kom viktiga leveranser från arbetet med att ta fram en modern tariff för företagsförsäkring Sak som ökar konkurrenskraften och förbättrar lönsamheten.
- Under året kom leveransen av ett samlat erbjudande till de lantbrukskunder som under de närmaste åren står i begrepp att sälja eller överlåta sin fastighet.
- Länsförsäkringsbolagens gemensamma projekt för Solvens II-förberedelser har under året slutfört merparten av leveranserna.

Förvaltningsberättelse

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande

direktören för Länsförsäkringar Östgöta avger härmed årsredovisning för 2013, bolagets 172:a verksamhetsår.

Verksamhet

Länsförsäkringar Östgöta är ett ömsesidigt försäkringsbolag som verkar inom Östergötlands län. Privatpersoner, företag och lantbrukare erbjuds heltäckande försäkringsskydd inom sakförsäkring, livförsäkring samt banktjänster. Bolaget är marknadsledande i länet inom sakförsäkring.

Verksamheten inom skadeförsäkringsrörelsen bedrivs med egen koncession medan livförsäkring förmedlas till Länsförsäkringar Fondliv, banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Bank samt djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring. Samtliga dessa bolag ägs av de 23 länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med Länsförsäkringar AB som moderbolag.

För de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Östgöta ansvaret för kundrelationerna.

Total affärsvolym

Den totala volymen för bolagets affärer fördelar sig enligt nedan, Mkr:

Sakförsäkring, Mkr

Direkt försäkring: Premieintäkt	1 276
Mottagen återförsäkring: Premieintäkt	68

Livförsäkring, Mkr

Premieinkomst	941
---------------	-----

Finansiella tjänster, Mkr

Bank, inlåning	5 779
Bank, utlåning	11 150
Fond (marknadsvärde)	491

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Östgöta ingår som ett av 23 ömsesidiga, lokala i huvudsak länsvis verksamma bolag i Länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger gruppen Länsförsäkringar AB (LFAB), som i sin tur äger bland annat Länsförsäkringar Fondliv AB och Länsförsäkringar Bank AB. Länsförsäkringar Östgöta äger 7,4 (7,4) procent av aktierna i LFAB.

Länsförsäkringar Östgöta deltar också i Länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Avgiven återförsäkring går till LFAB och mottagen återförsäkring kommer därifrån.

Länsförsäkringar Östgöta äger dotterbolagen Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB och Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB som tillsammans utgör koncernen.

Bolaget är självständigt och bolagsformen är ömsesidig, vilket betyder att ägarna utgörs av bolagets sakförsäkringstagare. Dessa har inflytande över verksamheten och väljer 75 fullmäktigeledamöter som företrädare dem på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som under året bestått av åtta ledamöter inklusive vd. Därutöver ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Utveckling av företagets

verksamhet, resultat och ställning

Sammanfattning

- Bolagets sakförsäkringsrörelse har ytterligare stärkt sin marknadsposition i Östergötland. Premieintäkten har ökat med 163 Mkr till 1 276 Mkr under året. Samtliga rörelsegrenar har ökat sina premiebestånd, företag med 4 procent,

motor med 7 procent, privat och lantbruk med 6 respektive 5 procent.

- Skadeåret 2013 har kännetecknats av en ökad skadefrekvens. Antalet skador har ökat med 9 procent, till 64 000 skador. Två storskador har inrapporterats under året. Totalkostnaden för dessa uppgick till 30 respektive 10 Mkr.
- Koncernens försäkringstekniska resultat före återbäring och rabatter för 2013 uppgick till 6 Mkr. Motsvarande resultat 2012 var 132 Mkr. Den viktigaste orsaken till det försämrade resultatet var att skadekostnaderna inklusive avvecklingsresultatet för egen räkning blev 167 Mkr högre än föregående år. Detta berodde framför allt på sänkt diskonteringsränta till 1,75 (2) procent och en förstärkning av den mottagna trafikaffären.
- Koncernens finansportföljer uppvisade ett resultat på 426 Mkr, inklusive interna hyror men före förvaltningskostnader, kalkylränta till försäkringsrörelsen samt finansiella effekter i den mottagna återförsäkringen. Motsvarande resultat för 2012 var 252 Mkr. Totalavkastning på koncernens samlade tillgångar var 8,4 (5,2) procent. Det förbättrade resultatet berodde främst på en god utveckling i bolagets aktieportfölj som avkastade 15 procent under 2013.
- Bolagets bankverksamhet har volymmässigt utvecklats positivt under 2013. Affärsvolymen, det vill säga den samlade förändringen av inlåning, utlåning och fondkapital, har ökat med 12 procent eller 1,9 mdr till totalt 17,4 mdr. Verksamhetens resultat har försämrats till -19,8 (-14,4) Mkr vilket främst beror på lägre marginaler i bankverksamheten samt ökade kreditförluster.
- Bolagets försäljningsverksamhet inom livområdet har haft en svagare utveckling under 2013 jämfört med 2012. Försäljningen har minskat med 28 procent och premieinkomsten har minskat med 2 procent till 941 Mkr. Livverksamhetens resultat uppgick till -3,6 Mkr.
- Det sammanlagda rörelseresultatet för sak- och livförsäkring samt bankverksamheten uppgick till -17 Mkr. Under 2012 var motsvarande resultat 124 Mkr.
- Koncernens resultat före skatt blev en vinst på 352 Mkr vilket kan jämföras

med 205 Mkr för 2012. Huvudförklaringen till det starkare resultatet var den förbättrade kapitalavkastningen.

- Under 2013 har bolaget amorterat det lån på 256 Mkr som togs i samband med nyemissionen i Länsförsäkringar AB 2011.
- Att öka antalet förmånskunder har varit en viktig målsättning för bolaget. Under året har 2 149 nya förmånskunder registrerats. En förändring i definitionen av förmånskund bidrog till att det totala antalet förmånskunder totalt sett är lägre än tidigare år. För 2013 var antalet förmånskunder 14 800 vilket ska jämföras med 15 500 för 2012.
- Under året har bolaget fortsatt förberedelserna av implementeringen av försäkringsbranschens nya regelverk Solvens II.
- Länsförsäkringar Östgöta har fortsatt varit franchisegivare åt Länsförsäkringar Fastighetsförmedlings verksamheter i Östergötland. Fastighetsförmedlingen var under 2013 länets största mäklare av villor och fritidshus.

Premieintäkt och marknad

Premieintäkten före avgiven återförsäkring uppgick till 1 228 Mkr (1 185) Mkr. Uppdelningen av premieintäkten mellan direkt försäkring och mottagen återförsäkring framgår av nedanstående tabell.

Premieintäkt, Mkr	2013	2012
Direkt försäkring	1 162	1 113
Hem, villa, fritidshus	289	274
Företag, kommun, lantbruk	345	329
Motorfordon	287	276
Trafik	202	198
Olycksfall	39	36
Mottagen återförsäkring	66	72

Premieintäkten efter avgiven återförsäkring blev 1 124 (1 084) Mkr. Marknadsandelen för bolagets sakförsäkringar redovisas i tabellen nedan. Redovisningen avser bolagets marknadsandelar i Östergötlands län.

Marknadsandelar, %	2013	2012
Direkt försäkring		
Hem	50	49
Villahem	68	67
Fritidshus	82	83
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, privat	53	53
Trafikförsäkringspliktiga fordon totalt, företag	46	45

Skador

Skadeåret 2013 har ett högt utfall både vad det gäller kostnad samt antal skador. Antalet skador har ökat med 5 100 eller 9 procent till 64 000 vilket är det historiskt högsta antalet skador. Bolaget redovisar en hög skadekostnad under året trots frävaron av större katastrofskador såsom snötrycksskador, stormar eller översvämningar. Antal skador med kostnad över en miljon kronor har dock ökat till 36 (26) stycken med en total kostnad på 147 (90) Mkr.

Två skador med en skadekostnad som överstiger bolagets självbehåll har inrapporterats. En brand i en kontorsbyggnad i Solna samt en ansvarsskada. Totalkostnad för dessa skador är 40 Mkr. När det gäller större skador på fordon har en skada rapporterats med en totalkostnad på 1,9 Mkr.

I direkt försäkring, exklusive motorfordon, har 33 800 (31 600) skador registrerats. Skadekostnaden, exklusive skaderegleringskostnaden, beräknas uppgå till 478 (380) Mkr.

För motorfordonsförsäkring, inklusive trafik, har 30 200 (25 400) skador registrerats. Skadekostnaden för motorfordonsförsäkring, exklusive skaderegleringskostnader beräknas uppgå till 344 (312) Mkr.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador medför en positiv resultateffekt på 13 (40) Mkr. Resultatanalysen redovisar hur avvecklingsresultatet är fördelat på olika produktområden.

Livförsäkring

Livmarknaden har haft ett förhållandevis svagt år vad gäller försäljning och premieinkomst. Orsaken är främst hårdare konkurrens samt en svagare marknad men även negativ publicitet i media rörande Länsförsäkringar Livs traditionella förvaltning har påverkat. Den låga avkastningen i Länsförsäkringar Tradliv har också bidragit till den negativa utvecklingen. Tradliv stängdes under året för nyteckning och är satt i "run off". De livförsäkringsprodukter som säljs på marknaden är istället Länsförsäkringar Fondlivs produkter. Försäljningen har minskat med 28 procent och bolagets premieinkomst har minskat med 2 procent jämfört med 2012. Livförsäkringsverksamheten uppvisar ett resultat på -4 (7) Mkr.

Mkr	2013	2012
Försäljningsvärde	1 077	1 500
Premieinkomst	941	959
Förvaltat kapital	10 311	9 363

Bank

Bankverksamheten i Länsförsäkringar Östgöta har under året haft en positiv tillväxt och affärsvolymen har ökat med 12 procent eller 1 900 Mkr till 17 400 Mkr. Verksamhetens resultat har dock försämrats till -20 Mkr. Detta beroende på en ny ersättningsmodell från LF Bank samt att ett fortsatt lågt ränteläge påverkar marginalerna och därmed resultatet negativt. Under året har verksamheten även drabbats av en del företagskonkurser vilket inneburit kreditförluster.

Mkr	2013	2012
Antal kunder	51 792	48 814
Inlåning	5 779	5 275
Utlåning	11 150	9 884
Förvaltat fondkapital	491	383
Affärsvolym	17 420	15 542

Fastighetsförmedling

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling har sedan starten 2007 utvecklats mycket positivt och är nu marknadsledande i Östergötland. Fastighetsförmedlingen i Östergötland finns representerade på samtliga orter där vi har kontor och har nu 32 medarbetare. Marknadsandelen har under året ökat från 20,1 procent till 21,7 procent.

Mkr	2013	2012
Antal försäljningar i länet	616	555
Andel av total marknad i länet	21,7 %	20,1 %
Finansierings andel till LF Hypotek	29,2 %	33,2 %

Kapitalförvaltning

Finansåret 2013 har präglats av starka aktiemarknader. En ljusning har kunnat skönjas i världsekonomin och detta tillsammans med fortsatta stimulanser från centralbanker runt om i världen har bidragit till en positiv utveckling på börser runt om i världen. Tillväxtmarknaderna har haft en relativt svag utveckling under 2013. Kapital har sökt sig från dessa marknader till mer mogna marknader såsom USA, Europa och Japan. Världsindeks för aktier, MSCI World, har ökat med 28 procent och Stockholmsbörsen 26,8 procent. Svenskt ränteindex avslutade året oförändrat i förhållande till 2012. Bola-

gets totala aktieportfölj har stigit med 15 procent och ränteportföljen 2,2 procent. Under året har investeringar utförts i fyra av bolagets fastigheter. Ombyggnationen av huvudkontoret och Centralpalatset i Linköping har avslutats. Det centralt belägna kontoret i Norrköping samt fastigheten på Skolgatan i Linköping har byggts om. Kontoret i Norrköping har anpassats efter den nya hyresgästens, Norrköpings kommun, önskemål. Totalkostnaden för dessa ombyggnationer uppgick till 62,2 Mkr och påverkar resultatet i fastighetsförvaltningen vilket för 2013 blev 2,2 procent. Totalavkastningen på samtliga tillgångar blev under året 8,4 procent, eller 426 (252) Mkr varav direktavkastningen blev 97 (91) Mkr. Marknadsvärdet på bolagets placeringstillgångar uppgick vid verksamhetsårets slut till 5 296 (5 123) Mkr enligt nedanstående struktur.

Totalavkastningen på förvaldade tillgångar visas nedan. Driftsresultatet för direktägda fastigheter inkluderar 11,7 Mkr i interna hyror. I totalresultatet exkluderas finansiella resultat i den mottagna återförsäkringen.

Resultat

Årets sammanlagda resultat för koncernen före skatt uppgick till 352 (205) Mkr och efter skatt till 265 (258) Mkr. Försäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till 6 (132) Mkr. Under året har bolaget gjort föränd-

ringar i de försäkringstekniska avsättningsarna. Netto uppgår förändringarna till 55 Mkr vilket minskar det försäkringstekniska resultatet. Summan av bolagets försäkringstekniska resultat samt resultaten i liv och bank, affärsresultatet, uppgick till -17 (124) Mkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess slut

Under maj månad öppnade bolaget sitt sjunde kontor på Ingelsta Handelsområde i Norrköping.

I november valde bolagets styrelse att entlediga Sibylla Lönnback från sitt uppdrag som vd för Länsförsäkringar Östgöta. Bakgrunden till beslutet var att styrelse och vd hade olika syn på hur bolagets verksamhet skulle ledas. Finanschefen Anders Rahm är utsedd till tillförordnad vd fram till dess att ny vd utses. Villkor för uppsägningen framgår av not 31, Ersättning till styrelseledamöter, vd och andra ledande befattningshavare.

Förväntad utveckling för 2014

Enligt bolagets målsättning bör sakförsäkringsrörelsen efter rabatter men före mottagen återförsäkring ge en marginal på minst 5 procent av premieintäkten. Detta kan komma att infrias om skadeutvecklingen blir normal under året. Finansavkastningen för 2014 förväntas bli 4,6 procent.

Solvens II – riskbaserade verksamhetsregler

Inom EU nåddes under år 2009 en överenskommelse om moderniserade verksamhetsregler för försäkringsbolag, Solvens II. De nya reglerna innebär bland annat att större krav ställs på hur bolagen arbetar med att hantera sina risker. Reglerna innebär också att kraven på minsta buffertkapital i försäkringsbolag blir väsentligt närmare relaterat till storleken på bolagets risker. Förberedelserna för Solvens II medför stora arbetsinsatser och kostnader. Arbetet med förberedelser för Solvens II inriktas i första hand på att säkerställa efterlevnad av regelverket. Parallellt eftersträvas att skapa så stor affärs- och kundnytta som möjligt. Detta kan nås genom att utnyttja tillfället att förbättra formerna för styrning, hantering och kontroll av risker och allokering av kapital. Detta avser både att säkerställa arbetsprocessers effektivitet och att skapa bättre beräkningsverktyg för avvägningar mellan riskbegränsning och möjligheter till avkastning.

Inom EU nåddes i november en överenskommelse om att Solvens II regelverket ska tillämpas från den 1 januari 2016, men redan för 2014 och 2015 ska förberedande riktlinjer inför Solvens II följas.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför

Försäkringsrisker

Bolaget tecknar direkt skadeförsäkring och mottagen skadeåterförsäkring inom

Tillgångsslag, Mkr	Marknadsvärde 2012-12-31	Omplaceringar insättning/ uttag	Marknadsvärde 2013-12-31	Direkt- avkastning	Resultat	Total- avkastning, %	Vikt, % 2012-12-31	Vikt, % 2013-12-31
Ränteportfölj	1 388 582	36 988	1 451 920	54 872	26 351	1,8	27,1	27,4
Penningmarknad och obligationer	1 312 052	46 795	1 388 292	55 888	29 445	2,2	25,6	26,2
Likvida medel	76 530	-9 807	63 629	-1 016	-3 094	-1,8	1,5	1,2
Aktieportfölj	2 538 163	-292 463	2 622 695	40 508	376 995	15,5	49,5	49,5
Svenska aktier	602 369	-133 804	600 504	24 643	131 940	24,1	11,8	11,3
Utländska aktier	867 264	-197 460	844 357	15 623	174 553	21,6	16,9	15,9
Länsförsäkringar AB	1 019 775	37 058	1 110 220	0	53 388	5,1	19,9	21,0
Övriga onoterade innehav	48 755	1 743	67 613	242	17 115	39,0	1,0	1,3
Alternativa investeringar	40 776	-37 776	0	0	-3 000	-7,4	0,8	0,0
Fastighetsportfölj	1 155 673	38 661	1 220 899	1 890	26 566	2,2	22,6	23,1
Direktägda fastigheter	844 750	38 661	885 250	1 890	1 839	0,1	16,5	16,7
Fastighetsbolag	310 923	0	335 649	0	24 726	8,0	6,1	6,3
Totalt	5 123 193	-254 591	5 295 514	97 270	426 912	8,4	100	100

områdena sjukdom- och olycksfallsförsäkring, egendom-, ansvar-, motorfordon- och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring. Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms ha samma riskprofil som tidigare år. Den genomsnittliga skadeprocenten för egen räkning på 75 (73) procent under den senaste 5-årsperioden återspeglar försäkringsrisken.

Den mottagna affären består huvudsakligen av svensk affär. Premieintäkten uppgick under verksamhetsåret till 66 (72) Mkr eller 6 (6) procent av den totala premieinkomsten efter avgiven återförsäkring. Största risk i mottagen affär är på 2,8 miljoner EUR eller cirka 25 Mkr vilket är oförändrat från föregående år.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de övriga länsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen har som syfte att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Aktiekursrisker

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser, detta oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade till en enskild specifik aktie eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas på marknaden.

Totalt har bolaget en exponering av noterade aktier på cirka 1 445 Mkr. Bolaget begränsar risken i aktieportföljen genom att investera i olika bolag, branscher och i flera geografiska regioner.

Valutarisker

Valutarisker uppgår till 17 procent av placeringstillgångar och återfinns i bolagets positioner av utländska aktier. De totala valutapositionerna uppgick på balansdagen till 903 Mkr investerade i fem

olika valutor. De 41 Mkr räntebärande tillgångar som är investerade i utländsk valuta är valutasäkrade. Av de icke säkrade valutapositionerna motsvarade USD-exponeringen 65 procent av de utländska valutorna eller 11 procent av det totala placeringskapitalet. Placeringarna i EUR, GBP och CHF var 17, 12 respektive 6 procent av de utländska valutapositionerna. Som andel av det totala placeringskapitalet var positionerna i EUR, GBP och CHF 3, 2 respektive 1 procent.

Ränte- och kreditrisker

i obligationsportföljen

Ränterisken i bolagets obligationsportfölj var vid årsskiftet 2,58. Detta innebär att obligationernas marknadsvärde förändras med 2,58 procent om marknadsräntan förändras med 1 procent.

Investeringar i räntebärande papper sker endast i instrument utgivna av stat, företag eller kreditinstitut som av externa bedömare, i enlighet med en internationell rating, betraktas som säkra. Kreditrisken i ränteportföljen får därför anses vara mycket låg.

Kreditrisker för bank

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras bolagets ersättning för den förmedlade bankaffären. Enligt detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av konstaterade kreditförluster på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i ansvaret vilket innebär att bolagets maximala ansvar uppgår till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk för 2013 är begränsad till cirka 50 Mkr.

För att ta hänsyn till framtida kreditrisker och därmed framtida ersättningsbortfall från LF Bank görs reserveringar löpande under året för detta. Principen är densamma som ovan, det vill säga Länsförsäkringar Östgöta står för 80 procent av de nedskrivningar som görs av LF Bank. Under 2013 har andelen nedskrivningar ökat till följd av ett antal företagskonkurser. Kreditförlusternas andel av total utlåningsvolym är 0,1 procent.

Kreditrisken i de lån som bolaget förmedlar bedöms vara låg på privatmarkna-

den men något högre på företags- och lantbrukssidan beroende på riskexponering i form av volym och belåningsvärde mot enskild kund.

I not 2, om risker och riskhantering, lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets riskorganisation, arbetssätt och riskhantering.

Information om icke-finansiella resultatindikatorer

Miljö

Länsförsäkringar Östgöta är miljöcertifierat enligt ISO 14001. Bolaget har som tjänsteföretag en förhållandevis liten egen miljöpåverkan.

Bolagets miljöpolicy säger att Länsförsäkringar Östgöta hela tiden ska förbättra sitt eget agerande för att verka för ett hållbart samhälle. Bolaget följer de miljölagar och andra krav som ställs och minimerar sina egna utsläpp av miljöföroreningar. Bolaget ser även till att medarbetarna hela tiden ökar sina kunskaper och förståelse om den miljöpåverkan som Länsförsäkringar Östgöta har på människa och natur.

Bolaget har genom sitt innehav av bostads- och kontorsfastigheter möjlighet att aktivt påverka energiåtgång vid uppvärmning samt även bidra till god avfallsortering. Energibesparande åtgärder har resulterat i ekonomiska besparingar och därmed även vinster för miljön. Bolaget köper el från förnyelsebara energikällor till sina fastigheter.

Det skadeförebyggande arbete som bolaget bedriver är en viktig del av miljöarbetet. När bolaget kan förhindra att en skada uppstår besparas miljön stor påverkan.

Värderingar

Länsförsäkringar Östgötas värderingar är att vara nära, prisvärda, engagerade och handlingskraftiga, det vill säga ett kundägt företag att lita på. Målet är att vara det självklara valet när bolagets ägare – kunder i Östergötland – väljer banktjänster, försäkringar, pensionssparande och fastighetsförmedling. Inom bolaget finns en företagskultur byggd på gemensamma mål och värderingar. Genom en tydlig och väl förankrad målstyrningsprocess har varje medarbetare individuella mål. Målen är satta utifrån de bolagsövergripande

målen och de gemensamma värderingarna. På så sätt skapas engagemang, handlingskraft och delaktighet.

Kompetens och utveckling

Bolaget arbetar också för att vara det självklara valet av arbetsgivare för nuvarande och framtida medarbetare. Bolaget prioriterar att ge medarbetarna möjlighet att påverka såväl bolagets som sin egen utveckling.

Länsförsäkringar Östgöta satsar på ledarutveckling och kompetensbreddning av medarbetare, bland annat för att möta kundens samtliga behov vad gäller bank- och försäkringsärenden. För att trygga behovet av rätt nyckelkompetens arbetar Länsförsäkringar Östgöta med ledarför-sörjning och ledarutveckling, där syftet är att utveckla, identifiera och behålla medarbetare med goda ledaregenskaper i syfte att ge dem rätt förutsättningar för en bra utveckling.

Lika värde

Länsförsäkringar Östgöta arbetar aktivt för att motverka alla former av diskriminering och för att tillvarata den kompetens som samtliga befintliga och potentiella medarbetare besitter. Det innebär att bolaget inte tillåter någon form av diskriminering i samband med rekrytering, för-älldraledighet, lönesättning, kompetens-utveckling, befordran, uppsägning eller annan handling där medarbetare eller arbetssökande berörs. Bolaget arbetar också för att skapa en god fysisk och psykisk arbetsmiljö där ingen medarbetare diskrimineras eller utsätts för trakasserier i någon form.

Hälsa

Under 2013 var hälsa och arbetsmiljö i fokus med flertalet olika aktiviteter såsom arbetsmiljöutbildning för chefer, frisk-profiler, ny samarbetspartner vad gäller företagshälsovård, ny friskvårdsgrupp

och genomförande av den så kallade LF-klassikern. Länsförsäkringar Östgöta arbetar hälsofrämjande bland annat för att utveckla och stärka det friska. Med hälso-arbetet vill bolaget nå ett ökat hälsomedvetande hos medarbetarna och motivera till ett aktivt val av livsstil, som uppmunt-rar till hälsa och välbefinnande, samt ge möjlighet till ökad gemenskap mellan arbetskamrater. På sikt ska det ge fler lång-tidsfriska medarbetare. Bolaget erbjuder alla medarbetare en sjukvårdsförsäkring. Sjukfrånvaron under 2013 uppgick till 2,9 (2,9) procent av schemalagd arbetstid.

Medarbetarstatistik

Antalet anställda, omräknat till helårs-anställda, är 300 personer. Medelåldern uppgår till 45 år. Av bolagets medarbetare utgör 56 procent kvinnor och 44 procent män. Av bolagets ledare är 47 procent kvinnor och 53 procent är män.

Kriskommittén

Bolagets kriskommitté ska vara förbe-redd för en större, plötslig incident för att kunna minimera effekter och se till att affärsverksamheten så snart det går åter-ställs till ett normalt läge. Gruppen an-svarar för direkta kontakter och samver-kan med utomstående såsom allmänhet och diverse organisationers ledningar. En krishandbok är utarbetad med rollkort för kriskommitténs olika funktioner för att underlätta arbetet vid olika typer av kris-situationer. Kriskommittén består av två skift med totalt 14 medarbetare. Vid en kris ska, om möjligt, medlemmarna i kris-kommittén befrias från sina ordinarie arbetsuppgifter.

Dotterbolag

Länsförsäkringar Östgöta har två helägda dotterbolag.

Östgöta Brandstodsbolag Kapitalför-valtning AB är ett värdepappersbolag, in-riktat på kapitalförvaltning. Bolaget har

fått Finansinspektionens tillstånd att till-handahålla tjänster inom kapitalförvalt-ning i enlighet med lag (2007:528) om värdepappersmarknaden 2 kap 1 §, punkt 4 diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Bolaget har ett för-valtningsavtal med moderbolaget avse-ende förvaltning av dess tillgångar. I not 2 redovisas sammansättningen av styrelsen.

Det andra helägda dotterbolaget, Öst-göta Brandstodsbolag Fastighet AB, äger aktier i Fastighetsbolagen Humlegården Holding 1, 2 och 3.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Läns-försäkringar Östgöta (522001-1224) samt de helägda dotterbolagen Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (556661-0514) och Östgöta Brandstodsbo-lag Fastighet AB (556666-1111).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens fria kapital inklusive årets resultat uppgår till 1 939 Mkr. Av detta ska inget överföras till bundet eget kapital som uppgår till 1 047 Mkr.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att 1 682 Mkr balanseras i ny räkning.

Årets resultat i	
moderbolaget	174 Mkr
Jämte balanserade	
vinstmedel om	1 508 Mkr
Summa	1 682 Mkr

Femårsöversikt för koncernen (tkr)

	2013	2012	2011	2010	2009**
Resultatuppgifter					
Premieintäkt	1 123 779	1 084 329	1 036 510	1 008 822	967 971
Premieinkomst	1 170 739	1 106 520	1 052 532	1 016 720	967 511
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	28 359	16 173	15 866	36 090	9 026
Försäkringsersättningar	-906 609	-739 998	-778 982	-811 331	-682 830
Återbäring och rabatter	-3	-130 002	-11	-11	1 228
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	6 460	1 680	56 043	3 944	72 292
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar (värderade till verkligt värde)	5 206 523	5 020 529	4 708 478	4 270 579	3 900 194
Försäkringstekniska avsättningar	1 916 292	1 814 597	1 638 270	1 556 220	1 440 124
Konsolideringskapital	3 591 532	3 248 024	3 041 316	2 941 112	2 713 415
Kapitalbas*	3 509 272	3 182 621	2 951 698	2 853 043	2 612 826
Erforderlig solvensmarginal*	204 854	193 876	182 481	176 900	181 260
Konsolideringsgrad, %	307	294	289	289	280
Nyckeltal					
<i>Resultat av skadeförsäkringsrörelsen (efter avgiven återförsäkring)</i>					
Skadeprocent	81	68	75	80	71
Driftskostnadsprocent	21	21	21	23	24
Totalkostnadsprocent	102	89	96	103	95
<i>Resultat av kapitalförvaltning</i>					
Direktavkastning, %	1,9	1,9	2,8	2,6	3,1
Totalavkastning, %	8,4	5,2	2,2	7,5	12,1
Övrigt					
Driftskostnad för egen räkning	-239 066	-228 822	-217 340	-229 626	-236 266
Återstående kapitalavkastning	369 054	210 321	58 141	252 895	390 460
Resultat förmedlad liv-, bank- och fondaffär	-23 413	-7 371	16 828	1 621	1 108
Resultat före skatt	352 101	204 631	131 011	258 460	463 860
Årets resultat	264 952	258 365	95 773	195 899	341 635

*Värden avser moderbolaget

**Värden för 2009 har omvärderats med hänsyn till retroaktiv tillämpning av ny redovisningsprincip från och med räkenskapsåret 2010.

Med direktavkastning avses driftsöverskottet från byggnader – inklusive interna hyror – och mark, erhållna utdelningar och räntor i förhållande till totala tillgångars genomsnittliga värde under året. Med totalavkastning menas den ackumulerade månadsavkastningen under året. I beräkningen tas både hänsyn till tillgångarnas periodvisa direktavkastning och värdeändring.

Resultaträkning för koncernen (tkr)

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	2013	2012
	1 – 2		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	1 275 110	1 207 704
Premier för avgiven återförsäkring		–104 371	–101 184
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		–46 960	–22 191
		1 123 779	1 084 329
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	28 359	16 173
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	–761 024	–766 097
Återförsäkrars andel		11 285	50 236
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)</i>			
Före avgiven återförsäkring		–215 129	–12 521
Återförsäkrars andel		58 259	–11 615
		–906 609	–739 998
Återbäring och rabatter	7	–3	–130 002
Driftskostnader	6,29–31,33	–239 066	–228 822
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		6 460	1 680
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		6 460	1 680
Kapitalavkastning, intäkter	8	340 487	178 975
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	199 444	228 634
Kapitalavkastning, kostnader	8	–122 985	–162 330
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	–19 491	–18 784
Kapitalförvaltningens resultat		226 495	74 006
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	4	–28 401	–16 173
Intäkter förmedlad livförsäkringsaffär		44 209	64 876
Kostnader förmedlad livförsäkringsaffär		–47 812	–57 838
Resultat livaffär		–3 603	7 038
Intäkter förmedlad bank- och fondaffär		92 378	92 889
Kostnader förmedlad bank- och fondaffär		–112 188	–107 298
Resultat bank- och fondaffär		–19 810	–14 409
Resultat före skatt		352 101	204 631
Skatt på årets resultat	10	–9 373	–3 837
Övriga skatter	10	–77 776	57 571
ÅRETS RESULTAT		264 952	258 365

Resultaträkning för moderbolaget (tkr)

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE	Not	2013	2012
	1 – 2		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	1 275 110	1 207 704
Premier för avgiven återförsäkring		–104 371	–101 184
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		–46 960	–22 191
		1 123 779	1 084 329
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		28 359	16 173
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	–761 024	–766 097
Återförsäkrares andel		11 285	50 236
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		–215 129	–12 521
Återförsäkrares andel		58 259	–11 615
		–906 609	–739 998
Återbäring och rabatter	7	–3	–130 002
Driftskostnader	6,29–31,33	–235 810	–225 566
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		9 716	4 936
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		9 716	4 936
Kapitalavkastning, intäkter	8	340 487	178 975
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8	174 717	208 182
Kapitalavkastning, kostnader	8	–123 178	–163 247
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	8	–19 491	–18 784
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	4	–28 401	–16 173
Intäkter förmedlad livförsäkringsaffär		44 209	64 876
Kostnader förmedlad livförsäkringsaffär		–47 812	–57 838
Resultat livaffär		–3 603	7 038
Intäkter förmedlad bank- och fondaffär		92 378	92 889
Kostnader förmedlad bank- och fondaffär		–112 188	–107 298
Resultat bank- och fondaffär		–19 810	–14 409
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		330 437	186 518
Bokslutsdispositioner			
Förändring av säkerhetsreserv		–90 013	–46 166
Förändring av periodiseringsfond		2 276	10 110
Bokslutsdispositioner	9	–87 737	–36 056
Resultat före skatt		242 700	150 462
Skatt på årets resultat	10	–9 323	–3 636
Övriga skatter	10	–59 186	13 658
ÅRETS RESULTAT		174 191	160 484

Rapport över totalresultat (tkr)

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR KONCERNEN (TKR)	2013	2012
<i>1 januari–31 december</i>		
Årets resultat	264 952	258 365
Övrigt totalresultat	–	–
Årets övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	264 952	258 365

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR MODERBOLAGET (TKR)		
<i>1 januari–31 december</i>		
Årets resultat	174 191	160 484
Övrigt totalresultat	–	–
Årets övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	174 191	160 484

Resultatanalys för moderbolaget (tkr)

	Sjuk- och olycksfall	Hem och villa	Företag och fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa Direkt försäkring	Mottagen återförsäkring	Totalt
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat								
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	38 417	277 305	279 028	277 767	185 383	1 057 900	65 878	1 123 779
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4 186	3 715	4 739	2 852	6 276	21 768	6 591	28 359
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-44 686	-241 881	-208 802	-209 607	-97 998	-802 974	-103 635	-906 609
Driftskostnader	-9 563	-45 881	-80 202	-58 715	-41 324	-235 685	-125	-235 810
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före rabatter och återbäring	-11 646	-6 742	-5 237	12 297	52 338	41 010	-31 291	9 719
Återbäring och rabatter (efter återförsäkring)	0	-1	-1	-1	-1	-3		-3
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-11 646	-6 742	-5 238	12 297	52 337	41 006	-31 291	9 716
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-6 754	4 104	-23 772	-8 449	31 012	-3 859	8 795	4 936
Avvecklingsresultat:								
Bruttoresultat	9 320	-7 706	7 395	-1 397	5 796	13 408	-36 476	-23 068
Återförsäkrares andel	594	638	9 400	1 406	-41 197	-29 159		-29 159
Nettoresultat	9 914	-7 068	16 795	10	-35 401	-15 751	-36 476	-52 227
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Ej intjänade premier o kvardröjande risker	18 683	142 317	128 540	136 562	94 335	520 436	2 133	522 569
Oreglerade skador	265 315	126 137	214 855	52 183	624 688	1 283 178	440 532	1 723 711
Återbäring och rabatter	652	4 767	5 684	4 906	3 380	19 389		19 389
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	284 650	273 221	349 079	193 652	722 403	1 823 004	442 665	2 265 669
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar								
Oreglerade skador	3 664	1 850	39 943	885	303 035	349 377		349 377
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	3 664	1 850	39 943	885	303 035	349 377		349 377
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)								
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	40 623	296 872	353 943	305 501	210 472	1 207 410	67 699	1 275 110
Premier för avgiven återförsäkring	-731	-12 136	-65 978	-9 372	-16 155	-104 371		-104 371
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-1 475	-7 431	-8 936	-18 362	-8 934	-45 139	-1 821	-46 960
Summa premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	38 417	277 305	279 028	277 767	185 383	1 057 900	65 878	1 123 779
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)								
Utbetalda försäkringsersättningar								
Före avgiven återförsäkring	-30 281	-204 388	-205 102	-202 608	-91 914	-734 292	-26 732	-761 024
Återförsäkrares andel	91	2 763	5 743	534	2 155	11 285		11 285
Förändring i avsättning för oreglerade skador								
Före avgiven återförsäkring	-13 811	-36 855	-17 763	-5 990	-63 807	-138 226	-76 903	-215 129
Återförsäkrares andel	-684	-3 401	8 320	-1 543	55 568	58 259		58 259
Summa försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-44 686	-241 881	-208 802	-209 607	-97 998	-802 974	-103 635	-906 609
Resultaträkningens poster uppdelade på försäkringsklasser								
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	68 574	515 974	561 771	38 902	22 189	1 207 410	67 699	1 275 110
Premieintäkt, brutto	66 399	488 677	547 643	37 921	21 631	1 162 271	65 878	1 228 149
Driftskostnader, brutto	-14 036	-100 039	-108 828	-8 511	-4 271	-235 685	-125	-235 810
Försäkringsersättningar, brutto	-62 757	-364 319	-412 711	-26 120	-6 612	-872 518	-103 635	-976 153
Resultat avgiven återförsäkring	-1 325	31 187	-64 689			-34 827		-34 827

Balansräkning för koncernen (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2013-12-31	2012-12-31
Immateriella tillgångar	1-2		
Utvecklingskostnader	11	6 512	9 767
		6 512	9 767
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	12	885 250	844 750
Aktier och andelar	14	2 958 344	2 889 862
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	1 362 928	1 285 917
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1 448	1 250
		5 207 971	5 021 779
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	23	349 377	291 118
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	15	367 467	344 650
Fordringar avseende återförsäkring		39 491	28 533
Övriga fordringar		24 225	25 793
		431 183	398 976
Andra tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	16	14 900	12 948
Aktuell skattefordran		25 400	31 087
Likvida medel	17,34	67 702	80 561
		108 003	124 596
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	18	25 490	26 305
Förutbetalda anskaffningskostnader	19	12 393	12 724
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	5 447	9 637
		43 330	48 666
SUMMA TILLGÅNGAR		6 146 375	5 894 902
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2013-12-31	2012-12-31
Eget kapital	21		
Balanserad vinst inklusive årets resultat		2 986 360	2 721 408
		2 986 360	2 721 408
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	522 569	475 609
Oreglerade skador	23	1 723 711	1 500 106
Återbäring och rabatter		19 389	130 000
		2 265 669	2 105 715
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Uppskjuten skatteskuld	10	605 172	526 615
Pensioner	27	5 760	7 022
Övriga avsättningar		16 677	8 195
		627 608	541 832
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		147 706	138 086
Skulder avseende återförsäkring		18 337	17 820
Skulder till kreditinstitut	24	–	255 843
Övriga skulder	24	56 731	73 087
		222 774	484 836
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	43 963	41 111
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		6 146 375	5 894 902

För upplysning om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser se balansräkning för moderbolaget.

Balansräkning för moderbolaget (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2013-12-31	2012-12-31
	1-2		
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	12	885 250	844 750
Placeringar i koncern- och intresseföretag	13	140 815	140 815
Aktier och andelar	14	2 622 695	2 578 939
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	1 362 928	1 285 917
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1 448	1 250
		5 013 135	4 851 671
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	23	349 377	291 118
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	15	367 467	344 650
Fordringar avseende återförsäkring		39 491	28 533
Övriga fordringar		50 037	50 881
		456 994	424 064
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	16	14 900	12 948
Aktuell skattefordran		25 400	31 087
Kassa och bank	17,34	63 161	76 205
		103 462	120 240
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	18	25 490	26 305
Förutbetalda anskaffningskostnader	19	12 393	12 724
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	5 434	9 624
		43 316	48 653
SUMMA TILLGÅNGAR		5 966 285	5 735 745

Balansräkning för moderbolaget (tkr), forts

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2013-12-31	2012-12-31
Eget kapital	21		
Reservfond / Bundna fonder		32 600	32 600
Uppskrivningsfond		78 728	78 728
Balanserad vinst		1 507 674	1 347 190
Årets resultat		174 191	160 484
		1 793 193	1 619 002
Obeskattade reserver	9	1 300 229	1 212 492
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	522 569	475 609
Oreglerade skador	23	1 723 711	1 500 106
Återbäring och rabatter		19 389	130 000
		2 265 669	2 105 715
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Uppskjuten skatteskuld	10	317 498	257 532
Pensioner	27	5 760	7 022
Övriga avsättningar		16 677	8 195
		339 934	272 748
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		147 706	138 086
Skulder avseende återförsäkring		18 337	17 820
Skulder till kreditinstitut	24	–	255 843
Övriga skulder	24	57 465	73 117
		223 507	484 867
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	43 752	40 921
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		5 966 285	5 735 745
Säkerheter ställda för egna skulder			
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar		1 916 292	1 814 597
Övriga ställda panter och säkerheter			
Fastighetsinteckningar, nominellt värde	26	–	271 520
Eventualförpliktelser			
Ansvarighet för 80 procent av konstaterade kreditförluster avseende förmedlade lån.			
Ansvarigheten är begränsad till räkenskapsårets ersättning för förmedlade bankprodukter.		49 448	47 608
Ansvarighet för Humlegården Fastigheter HB:s förbindelser som ägare av detta bolag med 4,9 procent.			
Åtaganden		<i>inga</i>	<i>inga</i>

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2012-01-01	2 463 043	2 463 043
Justering för förändrad redovisningsprincip		0
Justerat eget kapital 2012-01-01	2 463 043	2 463 043
Årets totalresultat		
Årets resultat	258 365	258 365
Årets övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	258 365	258 365
Justering för förändrad redovisningsprincip		
Utgående eget kapital 2012-12-31	2 721 408	2 721 408
Ingående eget kapital 2013-01-01	2 721 408	2 721 408
Årets totalresultat		
Årets resultat	264 952	264 952
Årets övrigt totalresultat	–	–
Årets totalresultat	264 952	264 952
Utgående eget kapital 2013-12-31	2 986 360	2 986 360

Moderbolaget	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		
	Reservfond/ Bundna fonder	Uppskrivnings- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2012-01-01	32 600	78 728	1 316 697	30 493	1 458 518
Justering för förändrad redovisningsprincip					0
Justerat eget kapital 2012-01-01	32 600	78 728	1 316 697	30 493	1 458 518
Årets resultat				160 484	160 484
Årets övrigt totalresultat				–	–
Årets totalresultat	0	0	0	160 484	160 484
Justering för förändrad redovisningsprincip					
Vinstdisposition			30 493	–30 493	0
Utgående eget kapital 2012-12-31	32 600	78 728	1 347 190	160 484	1 619 002
Ingående eget kapital 2013-01-01	32 600	78 728	1 347 190	160 484	1 619 002
Årets resultat				174 191	174 191
Årets övrigt totalresultat				–	–
Årets totalresultat	0	0	0	174 191	174 191
Vinstdisposition			160 484	–160 484	0
Utgående eget kapital 2013-12-31	32 600	78 728	1 507 673	174 191	1 793 193

Kassaflödesanalys (direkt metod, tkr)

		Koncernen		Moderbolaget	
	Not 34	2013	2012	2013	2012
Den löpande verksamheten					
Premieinbetalningar		1 244 162	1 191 436	1 244 162	1 191 436
Premieutbetalningar till återförsäkrare		-62 784	-65 018	-62 784	-65 018
Skadeutbetalningar		-651 896	-663 862	-651 896	-663 862
Skadeinbetalningar från återförsäkrare		8 901	47 562	8 901	47 562
Driftsutgifter		-538 625	-428 440	-538 625	-428 441
Utbetalning av återbäring		-110 611	-	-110 611	-
Övriga in- och utbetalningar		92 481	103 782	92 481	103 782
Betald skatt		-8 429	-30 879	-8 429	-30 879
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-26 802	154 580	-26 802	154 579
Investeringsverksamheten					
Investeringar i:					
– byggnader och mark		-40 550	-46 884	-40 550	-46 884
– aktier och andelar		-357 774	-135 276	-357 774	-135 276
– obligationer och andra räntebärande värdepapper		-570 524	-477 688	-570 524	-477 688
Försäljning av:					
– aktier och andelar		668 595	90 292	668 595	90 292
– obligationer och andra räntebärande värdepapper		485 366	422 117	485 366	422 117
Investeringar i materiella tillgångar		-9 994	-54 208	-9 994	-54 208
Försäljning av materiella tillgångar		1 357	724	1 357	724
Övrigt ¹		98 713	100 184	98 529	98 857
Kassaflöde från investeringsverksamheten		275 188	-100 739	275 004	-102 065
Finansieringsverksamheten					
Amortering av lån		-255 843	-27 157	-255 843	-27 157
Ränteutbetalningar		-5 402	-7 536	-5 402	-7 536
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-261 245	-34 693	-261 245	-34 693
Årets kassaflöde		-12 859	19 148	-13 044	17 821
Likvida medel vid periodens början		80 561	61 413	76 205	58 384
Likvida medel vid periodens slut		67 702	80 561	63 161	76 205
¹ Varav					
Ränteinbetalningar		64 826	66 770	64 641	65 443
Ränteutbetalningar		-5 901	-5 369	-5 901	-5 369
Erhållna utdelningar		39 789	38 783	39 789	38 783
Summa		98 714	100 184	98 529	98 857

Noter och kommentarer

Nedanstående noter avser både koncernen och moderbolaget om inget annat anges.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänna förutsättningar

Årsredovisningen avges per den 31 december 2013 och avser Länsförsäkringar Östgöta som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Linköping. Adressen till huvudkontoret är Platensgatan 11, Linköping och organisationsnummer är 522001-1224. Redovisningen avser verksamhetsåret 2013. Den finansiella rapporten blir föremål för fastställelse på bolagets årsstämma den 11 april 2014.

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". I de efterföljande noterna är det samma siffror för koncern och moderbolag om inget annat redovisas.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommenderat RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter har även använts i koncernredovisningen.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen 2014-03-13.

Lagbegränsad IFRS och RFR 2 har tillämpats vid upprättandet av moderbolagets resultat och balansräkning.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden antas vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan senare komma att avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår nedan.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och

skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller som finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella skulder i fondförsäkringar. Även fastigheter är värderade till verkligt värde.

Anläggningstillgångar och avyttringsgrupper som innehas för försäljning redovisas, med vissa undantag, från och med klassificeringen som sådana tillgångar, till det lägsta av det vid omklassificeringstidpunkten redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt resultatet från bolagets bank- och livverksamhet. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar. Realiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken Balanserade vinstmedel.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten för egen räkning (f e r) samt på medelvärde av in- och utgående avsättningar för oregrerade skador f e r under året. Som kalkylränta används den interpolerade marknadsräntan för statsobligationer vars duration motsvaras av durationen på de försäkringstekniska avsättningarna i bolaget. Den genomsnittliga räntan för 2013 redovisas till 1,53 procent.

Bolagets försäkringstekniska avsättningar med avseende på trafikförsäkring diskonteras. Genom diskonteringen nuvärdesberäknas framtida förväntade kassaflöden från trafikreserven till balansdagen. Skillnaden i värde mellan diskonterad och ej diskonterad avsättning av trafikreserv uppgår vid balansdagen till 31 Mkr. Den räntesats som används vid diskonteringen är baserad på medelvärde av räntan på sjuåriga svenska statsobligationer. För 2013 är räntefoten 1,75 procent.

Ändrade redovisningsprinciper

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som företaget tillämpar från och med 1 januari 2013. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2013 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

IFRS 13 Värdering till verkligt värde är en ny enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplysningskrav. Standarden ska tillämpas framåttrikt på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare. De nya upplysningskraven framgår av Not 12 Byggnader och mark och Not 14 Finansiella tillgångar och skulder.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Inte heller redovisas hur kommande regler kommer att påverka resultatutvecklingen i bolaget. Nyheter eller ändringar som blir

tillämpliga från och med räkenskapsår 2014 och framåt planeras inte att förändras.

IFRS 9 "Financial Instruments" avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Datum för obligatorisk första tillämpning har inte beslutats, men IASB har beslutat att detta inte kommer att bli innan den 1 januari 2017. IASB har publicerat de tre första delarna av vad som kommer att utgöra den slutliga IFRS 9. Den första delen behandlar klassificering och värdering av finansiella tillgångar. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts i IFRS 9 av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehåller en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktuella kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa "fair value option" som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet, med undantag för värdeförändringar på eget kapitalinstrument som inte innehåller för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värdeförändringar på derivat i säkringsredovisning påverkas inte av denna del av IFRS 9, utan redovisas tillsvidare i enlighet med IAS 39. Likaså måste onoterade aktier som idag redovisas till anskaffningsvärde värderas till verkligt värde enligt IFRS 9. Beslut angående omklassificering kommer inte att tas förrän de nya reglerna fastställts. Först då kan effekterna beräknas.

IFRS 10 Koncernredovisning bygger på redan existerande principer, då den identifierar kontroll som den avgörande faktorn för att fastställa om ett företag ska inkluderas i koncernredovisningen. Koncernen avser tillämpa IFRS 10 från det räkenskapsår som inleds 1 januari 2014. Länsförsäkringar Östgöta har ännu inte utvärderat den fulla effekten på de finansiella rapporterna.

Ändrad IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering. Ändringen avser förtydliganden avseende reglerna för när kvittning av finansiella tillgångar och skulder är tillåten. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning. Länsförsäkringar Östgöta har ännu inte utvärderat den fulla effekten på de finansiella rapporterna.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterbolags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint ventures elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Försäkringsföretags funktionella valuta är svenska kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas netto i resultaträkningen på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Se värderingsprinciper.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Den sammanlagda kostnaden för lämnade förmåner redovisas som en minskning av hyresintäkterna linjärt över hyresperioden.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (det vill säga kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll. Under 2013 har inga fastighetstransaktioner genomförts.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits). Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för delar av finansiella tillgångar. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för delar av finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena

netto. I dessa fall presenteras posterna netto.

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderas till verkligt värde) redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan löper på.

Finansiella instrument samt derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (till exempel courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan.

Klassificering av finansiella instrument

Länsförsäkringar Östgöta förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier, såsom LFAB, ingår i denna utvärdering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde, med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Östgöta alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, förutom (i) när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och (ii) när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern och intresseföretag samt obligationer.

Alla derivat som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet (i enlighet med IAS 39). Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer att låne- och kundfordringar är i behov av nedskrivning.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden och som inte används för säkringsredovisning. Alla derivat som inte ingår i säkringsredovisning klassificeras (i enlighet med IAS 39) som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt derivat.

De använda värderingsteknikerna för onoterade finansiella tillgångar bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Tillgångar värderade med värderingstekniker utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav i LFAB, LF Mäklarservice, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, Humlegården Holding AB 1–3, Vindmark Group AB och Marknadsbolaget i fjärde storstadsområdet samt andelar i Innovationskapital och SEB Private Equity Opportunity 2. För en detaljerad beskrivning av de värderingstekniker som Länsförsäkringar Östgöta tillämpar, se not 14 Redovisade värden för finansiella tillgångar och skulder.

Av ett totalt resultat på 426 Mkr uppgick den samlade resultateffekten från finansiella tillgångar och skulder, värderade med hjälp av värderingstekniker, till 70,5 Mkr.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Immateriella tillgångar skrivs av på 5 år från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Nyttjandeperioden omprövas varje år.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker årligen. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna (enskilda fastigheter eller delar av beståndet) sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen. Omvärdering av verkligt värde under löpande år sker genom en intern värdering.

Verkligt värde är det pris som skulle erhållas vid en försäljning av en tillgång eller den ersättning som skulle erläggas för att överföra en skuld i en normal transaktion mellan marknadsaktörer vid tillfället där värderingen görs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts, av extern värderingsman, med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod och avkastningsmetod. Uppgifter om verkligt värde stöds av faktiska transaktioner i Linköping och Norrköping. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetton, som successivt marknadsanpassats, samt nuvärdet av det bedömda restvärdet år 5. Restvärdet har bedömts genom en evighetskapitalisering av ett uppskattat marknadsmässigt driftnetto år 6.

Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hyresintäkter och intäkter från fastighetsförsäljningar redovisas i enlighet med de principer som beskrivs under avsnittet intäktsredovisning.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

De fastigheter där bolaget har kontorslokaler behandlas som förvaltningsfastigheter.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Den beräknade nyttjandeperioden för inventarier, verktyg och installationer är 5 år medan motsvarande tid för datainventarier är 3 år.

Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Leasing

Leasingavtal klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiella eller operationella. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Om ekonomiska risker och förmåner förknippade med tillgången kvarstår hos leasegivaren klassificeras avtalet som operationell leasing. Endast operationell leasing förekommer i bolaget.

Vid operationell leasing kostnadsförs leasingavgiften över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig åt från vad som de facto erlagts som leasingavgift under året.

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i resultaträkningen som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Leasingavtalen avser hyra av lokaler samt inventarier.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med FFFS 2008:26 och IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som bolaget tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar (då ingen ersättning utgår). Samtliga försäkringskontrakt i Länsförsäkringar Östgöta har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvin-

ning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåillägg). Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder och då i huvudsak med Chain Ladder-metoden. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Bolagets försäkringstekniska avsättningar med avseende på trafikförsäkring diskonteras. Genom diskonteringen nuvärdesberäknas framtida förväntade kassaflöden från trafikreserven till balansdagen.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras i avsnittet om risker. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering med undantag av trafikförsäkringens kassaflöden då dessa diskonteras. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader redovisas förändringen i resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst och är tidsproportionerligt periodiserat. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Återförsäkrarnas andel av avsättningen för trafikskador diskonteras enligt samma regler som vid diskonteringen i affär för egen räkning. Skillnaden i värde mellan diskonterad och ej diskonterad avsättning är vid balansdagen 61 Mkr. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader.

Återbäring och rabatter

Bolaget tillämpar fullt ut en riskbaserad rabatt, förmånskundsrabatt. Rabatten ges till kunder på basis av deras totala engagemang i bolaget. Kunder med stort engagemang får hög rabatt medan enproduktskunder rabatteras ej. I resultaträkningen redovisas premieintäkten efter avdrag för förmånskundsrabatt. Rabatter har utgått med sammanlagt 68 Mkr. Övrig information om återbäring och rabatter återfinns i not 7.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Bolaget sätter av till en annullationsreserv som uppgår till 5 procent av de tre senaste årens annullationsansvarskyldiga ersättning.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras bolagets ersättning för den förmedlade bankaffären. Enligt detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av konstaterade kreditförluster på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i ansvaret vilket innebär att bolagets maximala ansvar uppgår till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk för 2013 är begränsad till cirka 50 Mkr.

För att ta hänsyn till framtida kreditrisker och därmed framtida ersättningsbortfall från LF Bank görs reserveringar löpande under året för

detta. Principen är densamma som ovan, det vill säga Länsförsäkringar Östgöta står för 80 procent av de nedskrivningar som görs av LF Bank. Under 2013 har vi haft en ökad andel nedskrivningar till följd av ett antal företagskonkurser.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill samt första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas (i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och RFR2) på samma sätt som avgiftsbestämda.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för vinstandels- och bonusbetalningar redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Företaget följer branschens pensionsöverenskommelse, den så kallade FTP-planen. Denna plan är huvudsakligen förmånsbaserad vad gäller framtida pensionsutbetalningar. FTP-planen är i allt väsentligt lik ITP-planen, som är pensionsplanen för industrins tjänstemän. FTP-planen försäkras huvudsakligen i FPK (Försäkringsbranschens Pensionskassa). Företaget har sin tjänstepension försäkrad i FPK.

Företaget saknar den information som krävs för att redovisa förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med IAS 19, Ersättning till anställda, i koncernredovisningen och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande, UFR 6. För de medarbetare som omfattas av den så kallade 62-årsregeln görs avsättningar i boks slutet. Avsättningen baseras på ett antagande att 30 procent av de som har möjlighet att utnyttja förmånen också gör det.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26) med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 (januari 2013). Försäkringsföretaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Dotterbolag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde.

Nedskrivningsbehov testas löpande.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skattekuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skattekuld och eget kapital.

Inledning

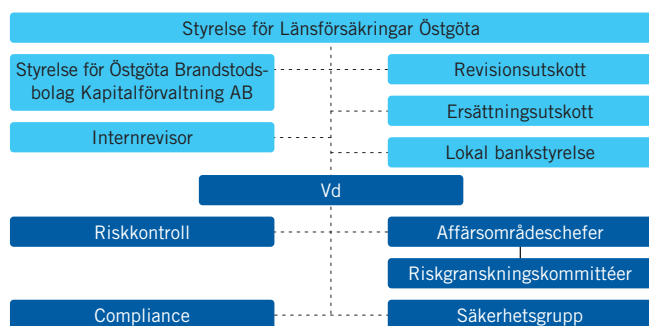
Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Östgöta. Denna not omfattar en beskrivning av försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med försäkringsföretagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som företaget är exponerat för – både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att säkerställa att försäkringsföretaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Bolagets sätt att hantera risktagandet bygger på definierade ansvarsområden och kan beskrivas på följande sätt.

Riskorganisation och arbetssätt

Ansvar för Länsförsäkringar Östgötas riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis riskpolicy, riktlinje för riskhantering samt intern styrning och kontroll, affärsplan, policy och riktlinjer för kapitalförvaltningen (inklusive normalportfölj, det vill säga hur bolagets tillgångar ska vara allokerade mellan olika tillgångsslag) och skuldtäckningspolicy. Styrelsen fastställer även bolagets attityd till risk genom att bestämma bolagets riskaptit, det vill säga de yttre ramarna för vilka risker och hur mycket risk som bolaget får utsätta sig för. Hur bolagets risker utvecklas rapporteras fortlöpande till styrelsen via ett antal olika rapporter. Styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta har även styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB till sitt förfogande, dessutom den lokala bankstyrelsen, ersättningsutskottet samt revisionsutskottet.

I styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB ingår fem styrelseledamöter inklusive vd för moderbolaget. Två av ledamöterna kommer från moderbolagets styrelse medan ordförande och en ledamot är externa. Styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB har till uppgift att följa förvaltningsutvecklingen så att den är i överensstämmelse med de placeringsregler som bolaget har formulerat. Styrelsen för Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB har minst fyra protokollförda möten per år.

Bolaget har etablerat en lokal bankstyrelse för Länsförsäkringar Banks verksamhet i Östergötland. Styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta utser inom sig fyra ledamöter i den lokala bankstyrelsen. Ordförande i bankstyrelsen är vd i Länsförsäkringar Östgöta. Den lokala bankstyrelsens uppgift är att följa, stödja och utveckla bankens verksamhet. Den har också en formell roll genom att av- eller tillstyrka större krediter.

Länsförsäkringar Bank AB:s policybeslut och kreditinstruktion ligger till grund för verksamheten. Den lokala bankstyrelsen tillstyrker vilka kreditansökningar som ska upp till beslut i banken centralt. Den lokala bankstyrelsen sammanträder minst fyra gånger per år.

Revisionsutskottet består av tre av styrelsens ledamöter. Revisionsutskottet ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitets-säkra bolagets interna styrning vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Utskottets möten protokollförs.

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som utgörs av ordföranden och vice ordföranden. Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen inför behandling av styrelsen.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

Bolagets riskkontroll ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden. Det bör gälla såväl bedömningar av storleken på företagets samlade risktagande som bedömningar av om processerna för riskhantering i företaget är tillfredsställande. Riskkontrollfunktionen ska därför skapa en samlad bild av företagets risker och riskhantering. Den ska utgöra ett stöd för verksamheten och arbeta såväl proaktivt som kontrollerande. Riskkontroll har även till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till vd, ledningsgrupp, styrelse och till revisionsutskottet.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliancefunktionen har även till uppgift att rapportera om regelverk/regelefterlevnad till vd, ledningsgrupp, styrelse och till revisionsutskottet.

Bolaget har två stycken riskgranskningskommittéer för försäkringsrisker, dels inom företag och dels inom lantbruk. Kommittéerna har till uppgift att granska och följa upp befintliga risker inom sakförsäkringsområdet. Ledamöterna inom kommittéerna representerar såväl bolagets marknadsorganisation som skadeavdelning.

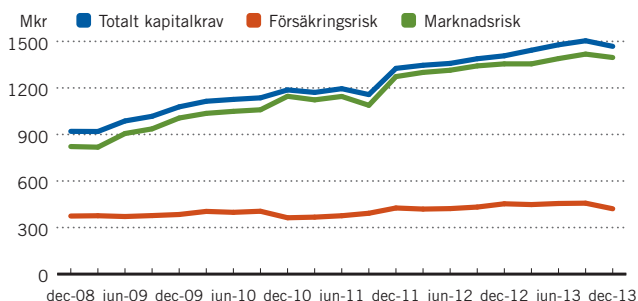
Uppföljning och kontroll av revisioner sker genom en särskild grupp, SO-gruppen, med uppgift att säkerställa att alla avvikelser och rekommendationer från revisorer åtgärdas. Gruppen har minst fyra protokollförda möten per år.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor. Säkerhetsgruppen ansvarar för att en riskanalys i bolaget utförs vartannat år. Det operativa säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB. Bolaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande på miljöområdet.

Rapportering och beräkning av risk

Bolaget har en intern beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Mätetallet är på formen av ett kapitalkrav som förväntas svara mot det sämsta årsresultatet som skulle kunna uppstå under tvåhundra slumpmässiga verksamhetsår, givet dagens riskexponering och de i modellen antagna diversifieringseffekterna – mellan och inom – de olika riskslagen. Modellen är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som förväntas komma att införas. I beräkningen ingår att beräkna kapitalkra-

vet för de risker som bolaget har; skadeförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets riskabsorberande kapital. Bolagets styrelse får en riskrapport efter varje kvartal där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats.

Diagrammet visar hur bolagets totala risk och konsolideringskapital utvecklats under den senaste femårsperioden.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella företagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och erforderlig solvensmarginal. Vidare rapporterar även bolaget in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Vid bolagets trafikljussrapportering per 131231 överskred kapitalbufferten kapitalkravet (netto) med 2 975 Mkr. Bolaget uppfyller därmed med god marginal de minimikrav som ställts av myndigheterna.

Risker i försäkringsverksamheten

Försäkringsrisker består av premiesrisk, reservsättningsrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan. Då risker – liksom principer och verktyg för värdering av riskerna och riskhantering – skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt, återfinns ytterligare kommentarer under rubriken ”Riskhantering i försäkringsrörelsen”.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador inte täcks av premieintäkten. Teckningsrisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel är att bolagets tarifferings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade, eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys fallerar. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval, och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Riskbegränsning sker även genom återförsäkring.

Försäkringsverksamhet är till sin natur utsatt för stora fluktuationer. Genom avgiven återförsäkring begränsas konsekvenserna av mycket stora skador och därmed kan storleken på exponeringarna hanteras och företagens egna kapital skyddas.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Östergötlands län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av bolagets konsolideringskapital vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkommes dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Därutöver är huvudmetoden för styrning av teckningsrisker den affärsplan som utformas årligen och fastställs av styrelsen. Bolaget upprättar även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden (limiter). I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Majoriteten av alla sakförsäkringskontrakt löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsföretaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de övriga länsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av

den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis och de förnyas eller omförhandlas varje år. Standard and Poor's rating för LFABs motparter avseende återförsäkringsfordringar fördelas så att 47 procent av motparterna har rating AA, 45 procent har rating A, 3 procent har rating BBB och 4 procent av motparterna innehar AM Best rating A. Resterande 1 procent är utan rating.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikska- delagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat an- svar finns en tilläggförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 mil- jarder totalt för de 23 länsbolagen och LFAB tillsammans.

För katastrofskador som överstiger 8 miljarder kronor har det under verksamhetsåret funnits ett internt återförsäkringsskydd inom länsför- säkringsgruppen som omfattar ytterligare 3 miljarder kronor.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en operativ risk.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång av- vecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den fram- tida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, det vill säga en uppfölj- ning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kost- naden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skade- handläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs minst fyra gånger per år.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis föränd- ringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsana- lyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto- och nettoavsätt- ningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagan- de, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventu- ella diversifieringseffekter.

1% förändring i totalkostnadsprocent, tkr	2013	2012
Resultateffekt	-11 238	-5 920
Inverkan på eget kapital	-8 282	-4 363
1% förändring i premienivån		
Resultateffekt	12 758	11 131
Inverkan på eget kapital	9 403	8 204
1% förändring i skadefrekvens		
Resultateffekt	-7 610	-7 661
Inverkan på eget kapital	-5 609	-5 646
10% förändring i premier för avgiven återförsäkring		
Resultateffekt	-10 440	-10 118
Inverkan på eget kapital	-7 694	-7 457

Ovanstående tabell visar hur resultatet före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av ska- dekostnaden för enskilda skadeår ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen nedan visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2008–2013 i den direkta försäkringsaffären, det vill säga före återförsäkring.

Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Skadekostnad före återförsäkring (Mkr)

Skadeår	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
i slutet av skadeåret	613 405	700 562	759 168	766 175	700 386	797 170	
ett år senare	605 659	691 308	779 293	775 735	713 195		
två år senare	591 172	675 974	766 812	768 139			
tre år senare	586 196	668 885	779 999				
fyra år senare	584 572	670 072					
fem år senare	578 438						
Nuvarande skattning av total skadekostnad	578 438	670 072	779 999	768 139	713 195	797 170	4 307 013
Totalt utbetalt	518 106	595 291	674 248	666 386	569 230	382 618	3 402 881
Summa kvarstående skadekostnad	60 332	77 780	105 750	101 753	143 965	414 552	904 132
Avsättning upptagen i balansräkningen	60 332	77 780	105 750	101 753	143 965	414 552	904 132
Avsättning avseende skadeår 1999 och tidigare							299 783
Total avsättning upptagen i balansräkningen	60 332	77 780	105 750	101 753	143 965	414 552	1 203 916

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Mark- nadsrisken är risken för att verkligt värde på, eller framtida kassaflöden från, ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Östgöta är det aktiekursrisken som är den mest påtagliga risken, medan fastighets-, ränte-, koncentrations- och valutaris- kerna är av mindre omfattning.

Placeringsstruktur, Mkr	2013	2012
Obligationer	963	921
Företagsobligationer	297	274
Direktlån	128	118
Likvida medel	64	77
Aktier, svenska noterade	600	602
Aktier, svenska koncernbolag	336	311
Aktier, LF gemensamt	1 108	1 020
Aktier, svenska onoterade	5	5
Andelar, svenska onoterade	65	45
Aktier, utländska noterade	844	867
Råvaror	0	43
Direktägda fastigheter	885	845
Summa placeringstillgångar	5 295	5 123

Kapitalförvaltningens övergripande mål är att:

1. tillförsäkra att bolagets betalningsåtaganden alltid kan fullföljas.
2. långsiktigt producera en sådan avkastning på placeringstillgångarna att;
 - A en konkurrenskraftig kalkylränta¹ kan lämnas till försäkringsrörelsen,
 - B en skälig avkastning uppnås på konsolideringskapitalet,
 - C variationen i framtida värde och avkastning beaktas.

Bolagets placeringspolicy och placeringsriktlinjer är de reglementen som Länsförsäkringar Östgöta har satt upp för sin kapitalförvaltning. Dessa regler är fastställda av styrelsen för Länsförsäkringar Östgöta medan förvaltningen sköts av det helägda dotterbolaget Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB.

Placeringsriktlinjerna omfattar flera avsnitt där framtagande av en normalportfölj utifrån en så kallad ALM-studie (Asset Liability Management) utgör grunden. Dessutom finns regler för skuldtäckning, risker, derivatahantering, uppföljning och rapportering med mera.

ALM-studiens fem steg

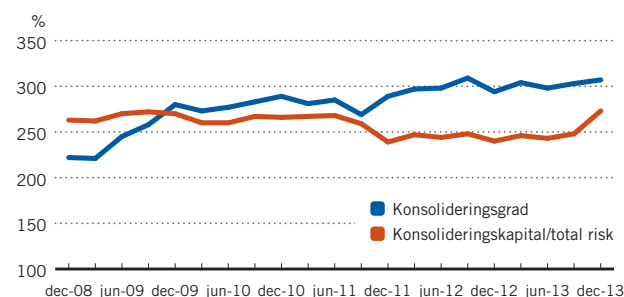
För att beräkna bolagets kapitalstruktur och fördelningen mellan olika tillgångsslag utförs en så kallad ALM-studie; engelska för tillgångs-/skuldanalys.

ALM-studien består av fem steg:

1. Det initiala steget är att beräkna hur bolagets åtagande kan förväntas utvecklas under närmast kommande året. Syftet är skapa en bild av hur den försäkringstekniska skulden kan komma att utvecklas fram till och med slutet av året och hur mycket placeringskapitalet tillförs i form av reservsättningar.
2. Kapitalförvaltningen lyder under ett antal restriktioner för hur kapitalet kan allokeras. Ränthetplaceringarna styrs delvis utifrån skuldtäckningshänsyn men också utifrån det durationsmål som bolaget har valt för förvaltningen. Det finns också andra mer tillgångsspecifika restriktioner att ta hänsyn till i kapitalallokeringen.
3. Förutom restriktionerna styrs också kapitalallokeringen av de antaganden som görs om tillgångarnas avkastning, samvariation och risk. Kapitalallokeringsmodellen är ett verktyg för att ta beslut om hur tillgångarna ska spridas mellan olika tillgångsslag. Det är allmänt vedertaget att tillgångar ska spridas på flera tillgångar för att risken ska reduceras, och finanslitteraturen förespråkar vanligen en mix mellan tillgångarna aktier, räntor samt fastigheter. Utöver dessa tillgångar utgörs bolagets tillgångar av onoterade aktier, i huvudsak i form av LFAB-aktier. Avkastningen och samvariationen mellan tillgångarna är avgörande för hur mycket av varje tillgång som ska ingå i portföljen.
4. För att erhålla exempel på optimala tillgångsfördelningar har en dator programmerats så att den matematiskt, utifrån ovan angivna antaganden om avkastning, standardavvikelse och samvariation mellan tillgångarna, har sökt sig fram till optimala kombinationer av de olika tillgångsslagen.
5. De olika optimala tillgångsfördelningar används sedan i en riskmodell som inkluderar bolagets totala risker, inklusive försäkringsrisker och operativa risker. Bolagets styrelse har fattat ett beslut om tillåtet riskintervall i bolagets riskpolicy. Risktoleransen uttrycks som en kapitalkvot (kapital/risk). Länsförsäkringar Östgötas målnivå för år 2013 är 250 procent med en tolererad avvikelse om +/- 30 procent. Länsförsäkringar Östgötas målnivå är satt utifrån bolagets riskfilosofi. Vid bedömning av de risker som bolaget identifierat är målnivån satt med en betydande marginal eftersom vissa risker är svåra att kvantifiera. Länsförsäkringar Östgötas målnivå har också satts med hänsyn tagen

till att bolaget bedriver förmedlad affär av bank- och livprodukter. För bolaget har kvoten mellan det riskabsorberande kapitalet och det totala riskbeloppet legat i intervallet 220 – 280 procent under de åren som har beräknats, vilket visas i diagrammet nedan.

Konsolideringskapital/totalt riskbelopp samt konsolideringsgrad för bolaget perioden 2008-12-31–2013-12-31, %

Kvoten mellan riskabsorberande kapital och totalrisk kan användas som ett styrinstrument för att indikera utrymmet för risktagandet i placerings-tillgångarna. Genom att höja risken i placeringskapitalet minskas kvoten och genom att minska risken i placeringskapitalet höjs kvoten. En högre kvot innebär att bolaget är bättre rustat att klara ett negativt utfall.

Tillämpning av normalportföljen

ALM-studien är baserad på en teoretisk modell och ger ett ramverk för kapitalallokeringen, men den ger ingen direkt vägledning för till exempel vilka aktier som förvaltningen ska köpa eller vilka räntepapper som bör ägas. Den delen av förvaltningen stödjer sig istället på hur finansiella risker, enligt teori och vedertagen praxis, bör hanteras och kapitalförvaltningens kunskaper och erfarenheter. Bolagets kapitalförvaltning har därmed valt att fokusera den egna förvaltningen på svenska, europeiska och amerikanska storbolagsaktier, svenska och europeiska räntepapper samt regionala fastigheter. Förvaltningen av onoterade aktier, aktier på tillväxtmarknader, kreditkorsobligationer, råvaror och fastigheter utanför Östergötland sker av externa förvaltare. För att tydliggöra hur den interna förvaltningen bedrivs och vilka risker som tas mäts den egna förvaltningen mot ett antal index, se nedan. Dessa index utgör bolagets benchmarks för 2013. Information om indexen är fritt tillgängliga både i finansiella tidningar och på Internet och är valda då de anses utgöra en god grund för en rättvis benchmarking mot bolagets förvaltning.

Tillgångsslag	Index	Sammansättning
Svenska noterade aktier	Stockholmsbörsen index OMXSBI	De cirka 80 största bolagen på Stockholmsbörsen
Amerikanska noterade aktier	S & P 100	De 100 största amerikanska börsbolagen
Europeiska noterade aktier	STOXX50R	De 50 största europeiska företagen
Sammanlagd ränteportfölj	Handelsbanken HMSE-index	Samtliga större utestående statsskuldväxlar och statsobligationer samt bostadsobligationer

Kapitalförvaltningen kan på kort och medellång sikt välja att inom strikta ramar avvika från normalportföljens procentsatser (se normalportföljen för år 2013 nedan). Anledningen är dels att möjliggöra aktiv förvaltning i syfte att höja avkastningen på tillgångarna, dels att det inte är effektivt att göra ständiga korrigeringar av tillgångarna och deras andel av portföljen.

¹ Kalkylräntans nivå beräknas som avkastningen på en statsobligation med duration enligt Länsförsäkringar Östgötas durationsmål. Detta beräknas genom interpolering av räntan mellan statsobligation som har högre respektive lägre duration än durationsmålet.

Tillgångsslag	Normalportfölj %	Tillåten avvikelse %
Räntebärande instrument	27	+/- 5
Stats-, bostads- och företagsobligationer, penningmarknadslån och direktlån	25	+/-5
Likvida medel	2	<10
Aktier	48	+/-5
Svenska noterade aktier	11	+/-5
Utländska noterade aktier	16	+/-5
Länsförsäkringar AB	21	< 25
Övriga onoterade bolag (Linktech AB och Innkap 2, 3 och 4)	1	< 3
Alternativa investeringar	1	< 3
Fastigheter	24	-10/+5
Direktägda fastigheter	18	+/-10
Fastighetsbolag	6	+/-5
Summa	100	

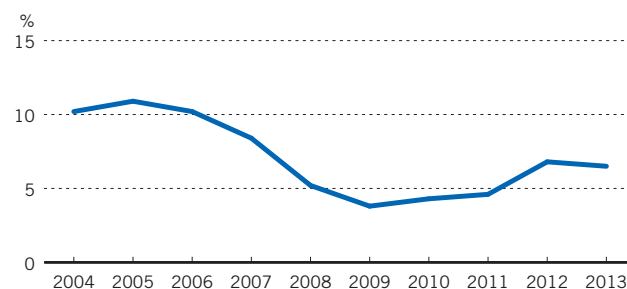
Finansiella risker

Till följd av att kapitalförvaltningens placeringsarbete i hög grad styrs av normalportföljen, och normalportföljens underliggande index uppkommer en diversifiering av tillgångarna på många olika instrument. Länsförsäkringar Östgöta har valt att kraftigt begränsa den relativa risken. Den absoluta risken kvarstår dock alltid. För att reducera den absoluta och relativa risken använder kapitalförvaltningen ett antal olika metoder:

1. Genom att välja olika tillgångar som inte fullständigt samvarierar med varandra, eller som vanligen utvecklas i motsatt riktning, minskar risken jämfört med att inte sprida tillgångarna. I hög grad görs denna riskreduktion redan i den strategiska allokeringen, genom att placeringar sker i tre olika tillgångsslag samt att aktieplaceringar görs i flera olika länder. Men även på portföljförvaltningsnivån sprids tillgångarna i syfte att reducera samvariationen. För aktieplaceringar innebär det ytterligare spridning med hänsyn till geografi, branscher, och bolagsstorlek. I fastighetsplaceringarna skapas riskreduktionen genom att huvuddelen av fastigheterna är bostadsfastigheter, som i mycket liten grad samvarierar med aktier eller obligationer. Även ränteportföljen, som både innehåller korta och långa placeringar, bidrar starkt till att reducera risken i den totala tillgångsportföljen. Korta räntebärande instrument samvarierar nämligen endast i mindre grad med långa räntebärande instrument och både korta och långa räntebärande instrument har liten samvariation med aktier.
2. Genom att begränsa valutaexponeringen och endast tillåta valutaexponering för aktier och aktiefonder (inklusive ETF:er), råvaruplaceringar som råvarufonder (inklusive ETF:er) och euronominerade räntepapper reduceras valutarisken.
3. Genom att durationen på de ägda räntebärande instrumenten begränsas och matchas mot de försäkringstekniska åtagandena reduceras ränterisken. Genom att en noggrann emittentanalys görs för varje ränteinstrument som köps begränsas kreditrisken.
4. Genom att endast tillgångar med god omsättning ägs reduceras likviditetsrisken. I tillgångar som har relativt låg likviditet, till exempel fastigheter och aktier i LFAB, kontrolleras storleken på dessa tillgångar i relation till de totala tillgångarna.

Känslighetsanalys	Påverkan på skulder och eget kapital		
	Värdepåverkan	Avsättning för andra risker och kostnader	Eget kapital
Kursnedgång aktier 10%	-262 269	-57 699	-204 570
Ränteuppgång 1%	-35 762	-7 868	-27 894
Ökning av direktavkastningskrav fastigheter 1%	-147 542	-32 459	-115 082
Valutakursnedgång aktier 10%	-86 009	-18 922	-67 087

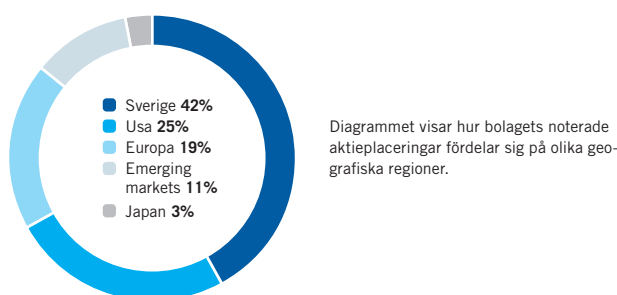
Den genomsnittliga tioåriga totalavkastningen på bolagets tillgångar visas nedan. Beräkningen visar respektive årgångs genomsnittliga tioårsavkastning.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på, eller framtida kassaflöden från, en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Detta sker oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden.

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en exponering av noterade aktier på cirka 1 445 Mkr. Bolaget försöker minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner.

Aktiekursrisken i bolagets portfölj av noterade aktier är en resultateffekt på 144 Mkr om portföljen faller med 10 procent.

Valutakursrisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på, eller framtida kassaflöden från, ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser.

Valutasäkring utgörs av två valutaterminer, varav den ena är en valutasäkring av 3,2 miljoner amerikanska dollar med löptid till 2015-03-25 och den andra är en valutasäkring av 2,2 miljoner euro med löptid till 2015-03-31. Valutasäkringarna avser investeringar i obligationer emitterade i dollar och i euro. Bruttoexponeringen i dollar var 3 298 152 USD (21 229 219 SEK) vilket ger en nettoexponering på den enskilda obligationen vid årsskiftet på 98 152 USD (631 775 SEK). Bruttoexponeringen i euro var 2 213 279 euro (19 580 878 SEK) vilket ger en nettoexponering på den enskilda obligationen vid årsskiftet på 1721 euro (15 226 SEK). Nettoexponeringen varierar beroende på hur mycket av kupongen som har ackumulerats och priset på obligationen.

Valutarisken i bolaget består i att om de utländska valutorna faller med 10 procent i värde minskar bolagets resultat före skatt med 86 Mkr och efter skatt blir effekten 67 Mkr.

Valutafördelning	Ingående marknadsvärde		Utgående marknadsvärde	
	tkr	%	tkr	%
SEK	3 929 160	82	4 392 286	83
USD	620 096	12	586 058	11
EUR	170 906	3	155 365	3
GBP	103 176	2	105 362	2
CHF	47 761	1	55 817	1
DKK	121	0	627	0
	5 123 193	100	5 295 514	100

Enligt bolagets placeringspolicy får den totala valutaexponeringen maximalt uppgå till 30 procent av det totala tillgångsvärdet. Den totala tillgångsfördelningen brutto i olika valutor visas ovan. Nedan anges valutaexponeringen netto och värdepåverkan av en appreciering av SEK på 10 procent.

Valuta	Valutaexponering, netto	Påverkan på skulder och eget kapital		
		Värdepåverkan av 10% starkare SEK	Avsättning för andra risker och kostnader	Effekt på eget kapital
USD	565 461	-56 546	-12 440	-44 106
EUR	135 769	-13 577	-2 987	-10 590
GBP	105 362	-10 536	-2 318	-8 218
CHF	55 817	-5 582	-1 228	-4 354
DKK	627	-63	-14	-49
Totalt	863 035	-86 304	-18 987	-67 317

Kreditrisk

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller emitent i ett ränteinstrument inte kan fullgöra sina förpliktelser.

För att begränsa kreditrisken i ränteplaceringar har bolaget fastställt vilken den lägsta långsiktiga kreditvärdering (rating) en emitent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emitenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäkningsregler. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag svarar för, eller av företag ingående i samma koncern och som har en rating inom intervallen Aaa–Baa enligt Moody's samt AAA–BBB enligt Standard & Poor's får ägas av bolaget till ett marknadsvärde upp till 5 procent av försäkringstekniska avsättningar. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag svarar för, eller av företag ingående i samma koncern som har en rating inom intervallen Ba–B enligt Moody's samt BB–B enligt Standard & Poor's får ägas av bolaget till ett marknadsvärde upp till 2 procent av försäkringstekniska avsättningar. Bolaget får också äga obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag svarar för, eller av företag i samma koncern som inte har en officiell rating men där det förfaller högst sannolikt att emitenten skulle ha en rating på lägst B.

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgick vid årsskiftet till 1 386,1 Mkr²⁾. Bolagets ränteportfölj består av statsobligationer, bostadsobligationer, företagsobligationer och förlagslån. Av ränteportföljen är 12,9 procent emitterat av svenska staten, 59,1 procent är emitterat av svenska bostadsinstitut, 21,7 procent av svenska banker eller svenska företag, 3,5 procent av utländska banker samt 2,8 procent av utländska fö-

retag. Bolaget har också en finansiell tillgång på 2,2 Mkr i form av derivat som utgörs av värden på valutaterminer vars syfte är att skydda valutakursen på två räntepapper i utländsk valuta.

Kreditvärdigheten på ränteportföljen är mycket hög; 77,7 procent av ränteportföljen har högsta kreditvärdighet eller näst högsta kreditvärdighet (svenska staten och säkerställda obligationer från Swedbank hypotek, LF hypotek, Nordbanken hypotek, SBAB hypotek, SEB hypotek och Statshypotek har rating AAA). Även emitenterna av bolagets företagsobligationer har god rating. Dessa emitenter är Securitas, RBS, GE, Nordea, Danske Bank, SEB, Volvo, Electrolux, Swedish Match, SBAB, Stora Enso, SSAB, Sampo, LF Bank, Telia och Scania. Stora Enso och SSAB har kreditbetyg BB. Securitas, Electrolux, Swedish Match, Sampo och Volvo har rating BBB medan de övriga emitenterna ovan har rating A- eller högre.

Marknadsvärden per ratingkategori, Mkr	2013-12-31	%	2012-12-31	%
AAA + AA	1 076,6	77,7	1 019,1	77,8
A	202,8	14,6	191,3	14,6
BBB	81,9	5,9	74,9	5,7
BB	24,8	1,8	24,3	1,9
B		0,0		0,0
CCC		0,0		0,0
utan rating		0,0		0,0
Summa	1 386,1	100,0	1 309,5	100,0

Den kreditrisk som finns i bolagets avgivna återförsäkring beskrivs under avsnittet återförsäkringsrisk ovan.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på, eller framtida kassaflöden från, ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor.

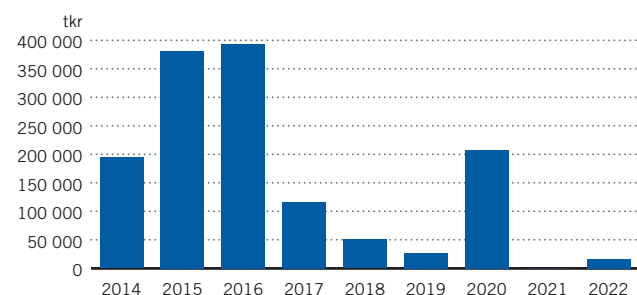
För att undvika att ränteförändringar påverkar tillgångsvärdet så att det inte längre överensstämmer med värdet på skulderna, förespråkas vanligen att tillgångarna matchas med skulden. Det sker genom att ränteplaceringarna ges samma duration som åtagandena. För 2013 beräknas åtagandena ha en duration på cirka 3,8 år. Ränteportföljen och normalportföljen anpassas därmed till detta durationsmål. Förvaltningen behöver dock inte slaviskt

Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar %	AAA	AA	A	BBB	BB	utan rating	Totalt
Obligationer och andra räntebärande värdepapper							100,0
Svenska statsskuldväxlar							0,0
Svenska statsobligationer	12,9						12,9
Svenska Bostadshypotek	59,1						59,1
Övriga svenska emitenter		4,9	11,2	5,4	0,2		21,7
Utländska stater							0,0
Övriga utländska emitenter		0,7	3,5	0,5	1,6		6,3
Lån med säkerhet i fast egendom							-
Övriga lån							-
Lån till kreditinstitut							-
Derivat			100,0				100,0
Övriga finansiella placeringar							-
Fordringar							-

²⁾ Inkluderas värdet av valutaterminerna som är avsedda för att skydda de räntebärande tillgångarna så är det totala värdet 1 388,3 Mkr.

följa durationsmålet utan har ett tillåtet intervall på 3,8 år +/- 1,5 år.

Under 2013 har ränteportföljen mätts mot Handelsbankens Sweden all index (HMSE-index). Tidslängden på de utestående statspapper och bostadspapper som ligger till grund för indexet varierar över tiden men ligger vanligen i närheten av durationsmålet på 3,8 år.

Förfallstrukturer på bolagets ränteportfölj.

Käslighets

Kursrisk, tkr	26 705	Kursrisk, %	2,58
Medelduration, år	2,70	Medellöptid, år	2,94

Kursrisken (eller ränterisken) visar den negativa resultateffekt som bolaget står för räntepåläggningarna i fall räntenivån stiger med 100 räntepunkter. Vid årsskiftet skulle en (teoretisk) räntestegring på 1 procentenhet (100 räntepunkter) innebära att räntetillgångarna minskade i värde med 26,7 Mkr. Netto (det vill säga när både tillgångs- och avsättningssidan inkluderas) så är ränterisken störst för bolaget vid sjunkande räntor. Detta eftersom avsättningarna har en duration på 3,8 år och tillgångarna har en duration på 2,7 år³.

Fastighetsrisk

Marknadsvärdet på bolagets fastighetsbestånd är oförändrat under 2013 och uppgår efter investeringar till 885,2 Mkr. Förvaltningsfastigheterna finns i Linköpings tätort och består huvudsakligen av bostadsfastigheter. Dessutom har bolaget en exponering mot den kommersiella fastighetsmarknaden i Stockholm genom innehavet i Humlegården AB. Exponeringen i Humlegården är på 335,6 Mkr.

Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Östgöta är fastighetsrisken för det egna beståndet relativt begränsad eftersom bostadsfastigheterna har en lugnare prisutveckling och därmed lägre risk än kommersiella fastigheter. Den totala fastighetsexponeringen utgör 23,1 procent av placeringstillgångarna.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar 2013-12-31

Mkr	Redovisat värde					Kassaflöden		
	Totalt	Utan förfall	Med förfall	1-3 mån	4-12 mån	2015-2019	2020-2029	2030-
Finansiella tillgångar	5 295	3 909	1 386	49	146	941	251	0
Försäkringstekniska avsättningar f e r (netto)	1 391		-1 391	-148	-444	-438	-260	-102

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delas in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar diskonterat till nuvärde.

Finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar 2012-12-31

Mkr	Redovisat värde					Kassaflöden		
	Totalt	Utan förfall	Med förfall	1-3 mån	4-12 mån	2014-2018	2019-2028	2029-
Finansiella tillgångar	5 123	3 814	1 310	111	334	658	206	0
Försäkringstekniska avsättningar f e r (netto)	1 439		-1 439	-146	-437	-461	-284	-112

Tabellen ovan visar en analys av kassaflödet där de finansiella tillgångarna och skulderna delas in i kontrakt med kända kassaflöden och kontrakt där flöden inte är kända. Dessutom visar tabellen även det förväntade kassaflödet för bolagets försäkringstekniska avsättningar diskonterat till nuvärde.

³⁾ Det visas också när nettoränterisken beräknas i till exempel Finansinspektionens trafikljusmodell eller LFABs riskmodell.

Käslighetsanalys, fastighetsrisk

Inverkan på vinst före skatt, Mkr	2013	2012
Avkastningskravet förändras med 1 procent	147,5	140,8
Förändring av hyresnivåerna med 10 procent	7,7	7,4

Motpartsrisiker

Fondkommissionärer som bolaget får handla värdepapper med

Carnegie Investment Bank AB,	org nr 516406-0138
Danske Consensus, svensk filial	org nr 516401-9811
JP Morgan Securities Ltd. Stockholm filial	org nr 516404-5048
Nordea Investment Management AB	org nr 556060-2301
Nordea Bank Finland Plc	org nr 1680235-8
Pareto Öhman Fondkommission AB	org nr 556206-8956
Svenska Handelsbanken AB	org nr 502007-7862
SEB Enskilda AB	org nr 502032-9081
Swedbank AB	org nr 502017-7753

Banker som får hantera bolagets likvida medel:

Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial, med 200 Mkr i limit	org nr 516401-9811
Länsförsäkringar Bank Aktiebolag, med 200 Mkr i limit	org nr 516401-9878
Nordea Bank Sverige AB, med 200 Mkr i limit	org nr 502010-5523

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder.

För Länsförsäkringar Östgöta är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Länsförsäkringar Östgöta ska alltid kunna tillgodogöra sina åtaganden gentemot sina försäkringstagare. Detta kräver att tillgångsportföljen balanseras och att särskilda hänsyn tas till placeringarnas likviditet. Större delen av bolagets tillgångar är föremål för marknadsnotering.

Kontanta medel i bank ska ackumulerat under en månad lägst uppgå till summan av driftskostnader och skadeutbetalningar.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 109 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och nettoersättning från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till cirka 111 Mkr.

Bolagets skuld täckningspolicy säkerställer också att Länsförsäkringar Östgötas försäkringstekniska avsättningar alltid kan infrias.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Fondliv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Östgöta en provision.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar- Liv respektive Fondliv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Bolaget sätter av till en annullationsreserv som uppgår till 5 procent av de tre senaste årens annullationsansvarskyldiga ersättning.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras bolagets ersättning för den förmedlade bankaffären. Enligt detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Östgöta ska stå för 80 procent av konstaterade kreditförluster på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i ansvaret vilket innebär att bolagets maximala ansvar uppgår till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk för 2013 är begränsad till cirka 50 Mkr.

För att ta hänsyn till framtida kreditrisker och därmed framtida ersättningsbortfall från LF Bank görs reserveringar löpande under året för detta. Principen är densamma som ovan, det vill säga Länsförsäkringar Östgöta står för 80 procent av de nedskrivningar som görs av LF Bank.

Operativa risker

Operativ risk definieras som risken för förluster på grund av risker i den operativa verksamheten. Orsaken till förlusten kan av intern natur (brister i processer eller systemstöd, misstag) eller extern natur (bedrägerier, katastrofer). Operativa risker förekommer i verksamheten och hanteras genom förebyggande och riskreducerande åtgärder. Ansvarsfördelning, principer och instruktioner för att analysera, hantera och rapportera operativa risker har även fastställts i ett antal riktlinjer.

Årligen görs analyser av bolagets verksamhet och syftar till att identifiera de operativa riskerna. Analysen resulterar i åtgärdsplaner.

Som ett stöd för riskhanteringen finns ett system för rapportering och uppföljning av incidenter. Incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas. För att hantera allvarliga störningar finns även kontinuitetsplanering.

Bolagets funktioner för riskkontroll, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker. Riskkontrollfunktionen har det övergripande ansvaret för de metoder och verktyg som används för att identifiera, värdera och hantera operativa risker. Riskkontrollfunktionen ansvarar också för samordning och rapportering av risker och incidenter till ledning och styrelse.

NOT 3 PREMIEINKOMST

tkr	Koncernen	
	2013	2012
Direkt försäkring i Sverige	1 207 410	1 137 704
Mottagen återförsäkring	67 699	70 000
Summa premieinkomst	1 275 110	1 207 704

Från och med september 2008 tillämpar bolaget fullt ut en riskbaserad rabatt, förmåns-kunds-rabatt. I resultaträkningen redovisas premieintäkten efter avdrag för denna rabatt.

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

tkr	Koncernen	
	2013	2012
Överförd kapitalavkastning till sakrörelsen	28 359	16 173
Överförd kapitalavkastning till resultat livaffär	42	–
Summa överförd kapitalavkastning	28 401	16 173
Räntesats %, exkl Trafikaffär	1,53	0,93
Räntesats %, Trafikaffären	1,53	0,93

Basen för kapitalavkastningen av skadeförsäkringsverksamhetens kassaflöden bestäms som summan av halva premieintäkten f.e.r och genomsnittet under året av avsättning för oreglerade skador f.e.r.

Som räntesats för sakförsäkring tillämpas en med bolagets durationsmål (3,8 år) överensstämmande statsobligationsränta (dvs. en interpolerad statsobligationsränta).

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

tkr	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrades andel		Försäkringsersättningar f e r	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Utbetalda försäkringsersättningar	699 575	705 907	11 285	50 236	688 290	655 672
Driftskostnader för skadereglering	61 449	60 190	0	0	61 449	60 190
Utbetalda försäkringsersättningar	761 024	766 097	11 285	50 236	749 739	715 861

För upplysning om förändring i avsättning för oreglerade skador avseende känd skadereserv, okänd skadereserv och avsättning för skaderegleringskostnad, se not 23.

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

tkr	Direkt försäkring		Mottagen återförsäkring		Totalt f e r	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Funktionsindelade driftskostnader						
Anskaffningskostnader	–103 698	–109 673	–125	–2 727	–103 822	–112 400
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	–331	214	0	0	–331	214
Administrationskostnader	–130 862	–112 568	0	0	–130 862	–112 568
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	–794	–813	0	0	–794	–813
Driftskostnader Moderbolag	–235 685	–222 840	–125	–2 727	–235 810	–225 566
Aktivering IT-system	–3 256	–3 256			–3 256	–3 256
Driftskostnader Koncern	–238 941	–226 095	–125	–2 727	–239 066	–228 822
Kostnadsslagsindelad driftskostnad						
Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring			–125	–2 727	–125	–2 727
Personalkostnader	–255 232	–240 980	0	0	–255 232	–240 980
Lokal- och kontorsomkostnader	–29 366	–24 536	0	0	–29 366	–24 536
Ombudersättningar	–11 788	–13 268			–11 788	–13 268
Avskrivningar på maskiner och inventarier	–7 451	–7 062	0	0	–7 451	–7 062
Övriga driftskostnader	–198 651	–195 348	84	99	–198 568	–195 248
Provision för all förmedlad affär	87 592	94 823			87 592	94 823
Total driftskostnad Moderbolag	–414 897	–386 371	–41	–2 628	–414 938	–388 998
Avgår:						
Driftskostnader för finans- och fastighetsförvaltning	94 585	96 570	0	0	94 585	96 570
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	–331	214	0	0	–331	214
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	–794	–813	0	0	–794	–813
Resultat för förmedlad liv-, bank- och fondaffär	24 303	7 371	0	0	24 303	7 371
Skaderegleringskostnader	61 449	60 190	–84	–99	61 366	60 090
Summa avdrag	179 212	163 531	–84	–99	179 128	163 432
Driftskostnader Moderbolag	–235 685	–222 840	–125	–2 727	–235 810	–225 566
Aktivering IT-system	–3 256	–3 256			–3 256	–3 256
Driftskostnader Koncern	–238 941	–226 095	–125	–2 727	–239 066	–228 822

NOT 7 ÅTERBÄRING OCH RABATTER

tkr	Direkt försäkring	
	2013	2012
Ingående tilldelad återbäring	0	0
Återbäring för tidigare år, utbetald under året	-2	-2
Utgående tilldelad återbäring	0	-130 000
Årets rabatter	-1	0
Återbäring och rabatter	-3	-130 002

NOT 8 ÅRETS NETTOVINST/NETTOFÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen, se även not 1.

tkr	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultatet	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar, koncernen, 2013			
Aktier och andelar	401 229		401 229
Obligationer och andra räntebärande papper	29 414		29 414
Derivat			0
Byggnader och mark	-15 152		-15 152
Övriga fordringar	2 785		2 785
S:a finansiella tillgångar	415 492	2 785	418 277

Finansiella tillgångar, koncernen, 2012			
Aktier och andelar	218 555		218 555
Obligationer och andra räntebärande papper	64 666		64 666
Derivat			0
Byggnader och mark	-43 343		-43 343
Övriga fordringar	2 888		2 888
S:a finansiella tillgångar	239 878	2 888	242 765

tkr	Finansiella tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultatet	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar, moderbolaget, 2013			
Aktier och andelar	376 503		
Obligationer och andra räntebärande papper	29 414		
Derivat			
Byggnader och mark	-15 152		
Övriga fordringar	2 785		
S:a finansiella tillgångar	390 766	2 785	393 551

Finansiella tillgångar, moderbolaget, 2012			
Aktier och andelar	198 103		
Obligationer och andra räntebärande papper	64 666		
Derivat			
Byggnader och mark	-43 343		
Övriga fordringar	2 888		
S:a finansiella tillgångar	219 426	2 888	222 313

NOT 8 FORTSÄTTNING

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Kapitalavkastning, intäkter				
Driftsöverskott från byggnader och mark				
Hysesintäkter	65 214	62 846	65 214	62 846
Erhållna utdelningar	39 789	42 553	39 789	42 553
Ränteintäkter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	61 856	61 646	61 856	61 646
Övriga ränteintäkter	2 785	2 888	2 785	2 888
Valutakursvinst, netto	0	0	0	0
Realisationsvinst, netto				
Aktier och andelar	170 843	9 042	170 843	9 042
Summa intäkter i kapitalförvaltningen	340 487	178 975	340 487	178 975

Kapitalavkastning, kostnader				
Driftskostnader från byggnader och mark				
Kapitalförvaltningskostnader	-20 822	-16 270	-21 015	-17 187
Valutaförlust, netto	-8 847	-43 363	-8 847	-43 363
Realisationsförlust, netto				
Aktier och andelar	0	0	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-7 100	-9 960	-7 100	-9 960
Räntekostnader				
Fastighetslån	-5 402	-7 573	-5 402	-7 573
Övriga räntekostnader	-5 901	-5 332	-5 901	-5 332
Summa kostnader i kapitalförvaltningen	-122 985	-162 330	-123 178	-163 247

Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Orealiserad vinst				
Byggnader och mark	0	0	0	0
Aktier och andelar	199 444	210 323	174 717	189 871
Räntebärande värdepapper	0	18 311	0	18 311
Summa orealiserad vinst	199 444	228 634	174 717	208 182

Orealiserad förlust				
Byggnader och mark	-50	-18 784	-50	-18 784
Aktier och andelar	0	0	0	0
Räntebärande värdepapper	-19 440	0	-19 440	0
Summa orealiserad förlust	-19 491	-18 784	-19 491	-18 784

NOT 9 BOKSLUTSDISPOSITIONER

tkr	Moderbolaget	
	2013	2012
Årets avskrivningar utöver plan	0	0
Förändring av säkerhetsreserv	-90 013	-46 166
Avsättning till periodiseringsfond	2 276	10 110
Summa bokslutsdispositioner	-87 737	-36 056

OBESKATTADE RESERVER		Moderbolaget	
tkr		2013	2012
Utjämningsfond		42 650	42 650
Säkerhetsreserv	1 148 058	1 058 045	
Periodiseringsfond	109 521	111 797	
Summa obeskattade reserver	1 300 229	1 212 492	

NOT 10 SKATTER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
REDOVISAT I RESULTATRÄKNINGEN				
Aktuell skatt				
Årets skattekostnad	-9 373	-3 837	-9 323	-3 636
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	780	5 912	780	5 912
	-8 593	2 075	-8 543	2 276
Förändring uppskjuten skattekostnad				
Uppskovsvärde andelsbyte	2 188	0	2 188	0
Uppskjuten skatt på pensionskostnader	-278	-623	-278	-623
Redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	0	102 930	0	50 336
Uppskjuten skatt på skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på placeringstillgångar	-80 467	-50 647	-61 877	-41 967
	-78 556	51 659	-59 966	7 746
Totalt redovisad skattekostnad	-87 149	53 734	-68 509	10 022
Avstämning årets skattekostnad				
Redovisat resultat före skatt	352 101	204 631	242 700	150 462
Skatt enligt gällande skattesats (22%)	-77 462	-53 818	-53 394	-39 571
Skatteeffekt av:				
ej avdragsgilla kostnader	-426	-173	-424	-171
ej skattepliktiga intäkter	1 439	323	1 449	334
redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	0	102 930	0	50 336
skillnad skattemässigt och bokföringsmässigt resultat	10 224	1 687	4 786	-3 690
kupongskatt	-2 834	-2 532	-2 834	-2 532
skatt hänförlig till tidigare år	3 624	8 447	3 614	8 444
övrigt	-21 714	-3 130	-21 706	-3 127
Redovisad effektiv skatt	-87 149	53 734	-68 509	10 022
Gällande skattesats, %	22,0	26,3	22,0	26,3
Effektiv skattesats, %	24,8	-26,3	28,2	-6,7

NOT 10 SKATTER, fortsättning

tkr	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
REDOVISAT I BALANSRÄKNINGEN						
Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder						
Uppskjutna skattefordringar och – skulder hänför sig till följande:						
Koncernen						
Aktier och andelar, placeringstillgångar			-209 341	-198 369	-209 341	-198 369
Fastigheter			-52 904	-60 113	-52 904	-60 113
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			-7 875	-13 149	-7 875	-13 149
Temporär skillnad i bokföringsmässigt och skattemässigt restvärde			-48 811	-38 806	-48 811	-38 806
Redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	0	102 930			0	102 930
Obeskattade reserver			-286 242	-319 109	-286 242	-319 109
Skattefordringar/-skulder, netto	0	102 930	-605 172	-629 545	-605 172	-526 615
Moderbolaget						
Aktier och andelar, placeringstillgångar			-209 341	-198 369	-209 341	-198 369
Fastigheter			-52 904	-60 113	-52 904	-60 113
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			-7 875	-13 149	-7 875	-13 149
Temporär skillnad i bokföringsmässigt och skattemässigt restvärde			-47 378	-36 237	-47 378	-36 237
Redovisningsmässig effekt av sänkt bolagsskatt	0	50 336			0	50 336
Skattefordringar/-skulder, netto	0	50 336	-317 498	-307 867	-317 498	-257 532

NOT 11 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

tkr	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	39 552	39 552
Årets inköp		
Utgående anskaffningsvärde	39 552	39 552
Ingående ackumulerade avskrivningar	-29 785	-26 529
Årets avskrivningar	-3 256	-3 256
Utgående ackumulerade avskrivningar	-33 041	-29 785
Bokfört planmässigt restvärde	6 511	9 767

100% av de immateriella tillgångar är egenutvecklade.

Immateriella tillgångar skrivs från ianspråktagande planmässigt av på fem år.

NOT 12 BYGGNADER OCH MARK**Förvaltningsfastigheter**

Redovisas enligt verkligt värdeметoden

tkr	Tillkommande/köpta förvaltningsfastigheter		Avgående/sålda förvaltningsfastigheter		Förvaltningsfastigheter ägda hela året	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Koncernen						
Ingående verkligt värde	-	-	-	-	844 750	816 650
Anskaffningsvärde	-	-	-	-	663 382	576 753
Investeringar i fastigheterna	-	-	-	-	19 205	65 284
Försäljningsintäkter sålda fastigheter	-	-	-	-		
Utgående verkligt värde	-	-	-	-	885 250	844 750
Akkumulerad orealiserad värdeförändring	-	-	-	-	202 663	202 713
Akkumulerad realiserad värdeförändring	-	-	-	-		

Förvaltningsfastigheterna består av ett antal hyresfastigheter som hyrs ut till externa hyresgäster.

Hyreskontrakt avseende kontor och butiker upprättas initialt normalt på hyrestid som omfattar 3 år.

I förvaltningsfastigheterna ingår även bolagets fritidshus i Funäsdalen samt övernattningslägenhet i Stockholm.

Geografisk marknad	Typ av fastighet	Initiala hyresintäkter/ Bedömda marknadsmässiga hyresintäkter, tkr		Initialt driftnetto/ Bedömt marknadsmässigt driftnetto, tkr		Kalkylräntekrav för diskontering av framtida kassaflöden, %		Direktavkastningskrav för bedömning av restvärde, %	
		2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Östergötlands län	Bostäder	59 954/59 169	57 512 / 57 516	10 757/38 213	8 521/36 747	4,75-5,50	4,75-5,50	4,75-5,50	4,75-5,50
	Kontor	16 956/16 656	16 758/ 14 924	-8 760/11 516	-14 083/9 678	8,00	8,00	8,00	8,00

Förvaltningsfastigheter, påverkan på periodens resultat

tkr	2013	2012
Koncernen		
Hyresintäkter	76 910	74 270
Direkta kostnader för förvaltningsfastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drift- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	74 913	79 832

Fastigheter har värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbara indata (nivå 3).

NOT 13 PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG

Innehav i dotterbolag	Dotterbolagets säte	Ägarandel, %	
		2013	2012
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB	Linköping, Sverige	100	100
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB	Linköping, Sverige	100	100
Moderbolaget	Bokfört värde	Bokfört värde	
tkr	2013	2012	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	140 815	140 815	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	140 815	140 815	
Verkligt värde	335 649	310 923	

Under året har inga inköp, aktieägartillskott eller uppskrivningar gjorts.

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterbolag

Dotterbolag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andel, %	Bokfört värde, tkr
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB, 556661-0514, Linköping	11 750	100	1 175
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB, 556666-1111, Linköping	1 000	100	139 640

NOT 14 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Finansiella instrument är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisat i resultaträkningen. Övriga tillgångar och skulder är värderade till upplupet anskaffningsvärde, se även not 1.

	2013				2012					
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Finansiella tillgångar, koncernen										
Aktier och andelar	2 958 344		2 958 344	2 958 344	1 830 518	2 889 861		2 889 861	2 889 861	1 984 095
Obligationer och andra räntebärande papper	1 362 928		1 362 928	1 362 928	1 348 761	1 285 917		1 285 917	1 285 917	1 252 331
Upplupna intäkter	25 363	127	25 490	25 490	25 490	26 135	170	26 305	26 305	26 305
Fordringar		1 448	1 448	1 448	1 448		1 250	1 250	1 250	1 250
Utlåning till kreditinstitut		67 702	67 702	67 702	67 702		80 561	80 561	80 561	80 561
Summa	4 346 635	69 277	4 415 912	4 415 912	3 273 919	4 201 913	81 981	4 283 894	4 283 894	3 344 542

Finansiella tillgångar, moderbolaget										
Aktier och andelar	2 622 695		2 622 695	2 622 695	1 671 868	2 578 938		2 578 938	2 578 938	1 825 444
Obligationer och andra räntebärande papper	1 362 928		1 362 928	1 362 928	1 348 761	1 285 915		1 285 915	1 285 915	1 252 331
Upplupna intäkter	25 363	127	25 490	25 490	25 490	26 135	170	26 305	26 305	26 305
Fordringar		1 448	1 448	1 448	1 448		1 250	1 250	1 250	1 250
Utlåning till kreditinstitut		63 161	63 161	63 161	63 161		76 205	76 205	76 205	76 205
Summa	4 010 986	64 736	4 075 722	4 075 722	3 110 728	3 890 988	77 625	3 968 613	3 968 613	3 181 535

	2013					2012				
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Finansiella skulder, koncernen										
Skulder till kreditinstitut	0		0	0	0	255 843		255 843	255 843	255 843
Derivat										
Andra skulder		56 731	56 731	56 731	56 731		73 087	73 087	73 087	73 087
Upplupna kostnader		4 020	4 020	4 020	4 020		4 241	4 241	4 241	4 241
Summa	0	60 751	60 751	60 751	60 751	255 843	77 327	333 171	333 171	333 171

Finansiella skulder, moderbolaget										
Skulder till kreditinstitut	0		0	0	0	255 843		255 843	255 843	255 843
Derivat										
Andra skulder		57 465	57 465	57 465	57 465		73 117	73 117	73 117	73 117
Upplupna kostnader		4 020	4 020	4 020	4 020		4 241	4 241	4 241	4 241
Summa	0	61 485	61 485	61 485	61 485	255 843	77 358	333 201	333 201	333 201

Noterade svenska aktier			
	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
ABB Ltd	124 299	17 529	21 131
Alfa Laval AB	82 072	4 950	13 534
Assa Abloy AB B	60 840	7 724	20 673
Astra Zeneca PLC-SV	28 765	10 665	11 014
Atlas Copco AB A	196 387	7 944	34 996
Autoliv Inc	15 300	6 696	9 042
Boliden AB	58 882	4 829	5 794
CDON Group AB	35 613	486	1 122
Dedicare AB	43 625	585	977
Electrolux AB B	58 506	6 938	9 852
Elekta AB	90 344	3 533	8 885
Ericsson AB B	534 446	32 207	41 927
Getinge AB B	49 213	5 379	10 827
Hennes & Mauritz AB B	204 528	12 235	60 540

Noterade svenska aktier			
	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Holmen AB	12 719	3 221	2 975
Husqvarna AB	82 371	5 715	3 189
ICA Gruppen AB	15 315	2 020	3 078
Investor AB B	84 652	5 576	18 725
Loomis AB	10 799	879	1 641
Meda AB	65 551	6 267	5 346
Millicom International Cellular SA	13 246	7 044	8 477
Modern Times Group AB B	18 142	4 384	6 043
Nokia OY SDB	25 285	3 726	1 301
Nordea AB	586 207	28 408	50 707
Poolia AB	87 250	3 096	986
SCA AB B	109 424	6 129	21 644
SEB AB	328 143	16 166	27 794
SHB AB A	88 465	12 422	27 946

NOT 14 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts

Noterade svenska aktier			
	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
SKF AB B	81 121	8 193	13 685
SSAB SV. Stål AB B	50 561	6 685	2 098
Sandvik AB	228 542	9 629	20 717
Scania AB B	68 764	8 073	8 657
Sectra AB	55 241	2 613	4 240
Securitas AB B	63 095	4 678	4 309
Skanska AB B	71 771	7 870	9 431
Skistar AB	16 436	1 776	1 294
Swedbank AB	176 300	11 657	31 893
Swedish Match AB	42 009	4 897	8 679
Tele2 AB B	63 600	3 853	4 630
TeliaSonera AB	467 898	27 632	25 033
Trelleborg AB	32 600	4 028	4 166
Volvo AB B	373 265	27 491	31 504
SUMMA		355 826	600 504

Noterade utländska aktier			
<i>Europeiska aktier</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
ABB Ltd	21 002	3 045	3 552
Adidas-Salomon AG	3 500	849	2 867
Air Liquide SA	2 817	2 049	2 562
Allianz AG	4 084	5 235	4 712
Anheuser-Busch InBev NV	6 681	2 666	4 557
Astra Zeneca PLC	11 248	4 717	4 284
Axa SA	18 355	2 798	3 282
BASF AG	8 249	1 870	5 670
BG Group PLC	30 579	3 053	4 228
BHP Billiton PLC	19 371	2 261	3 852
BNP Paribas SA	9 504	4 331	4 760
BP Amoco PLC	171 794	9 022	8 935
Banco Bilb Vizcaya	51 332	4 857	4 051
Banco de Santander	99 568	6 128	5 726
Barclays PLC	137 061	4 355	3 971
Bayer AG	7 448	3 940	6 728
British American Tobacco PLC	17 340	3 108	5 979
Compass Group PLC	28 764	789	2 966
Credit Suisse Group	13 540	2 381	2 660
Daimler AG	8 860	3 737	4 946
Deutsche Bank AG	9 326	4 765	2 863
Deutsche Telecom AG	27 504	3 974	3 032
Diageo PLC	22 503	822	4 794
ENI SpA	23 991	3 291	3 712
Ericsson AB B EU	27 871	2 973	2 186
GlaxoSmithKline PLC	44 085	4 615	7 571
Glencore Xstrata PLC	90 073	2 468	3 001
HSBC Holdings PLC	169 269	10 885	11 946
Heineken NV	5 526	143	2 399
ING Groep NV	35 078	4 091	3 125
Imperial Tobacco Group PLC	10 775	2 507	2 683
Inditex SA	2 500	462	2 631
L'Oreal SA	2 152	1 511	2 431
L.V.M.H.	2 417	1 552	2 835
Lloyds Banking Group Plc	387 890	3 013	3 251
Marks & Spencer PLC	48 000	1 799	2 213
National Grid PLC	34 169	2 162	2 869
Nestlé AG	28 993	3 880	13 631
Novartis AG	24 346	9 908	12 481
Reckitt Benckiser Group PLC	5 902	2 111	3 011
Richemont AG	4 725	2 513	3 020

Noterade utländska aktier			
<i>Europeiska aktier</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Rio Tinto PLC	11 296	2 518	4 099
Roche Holdings AG	6 302	2 659	11 311
Rolls Royce PLC	22 924	575	3 110
Royal Dutch Shell PLC A	34 627	4 568	7 936
Royal Dutch Shell PLC B	6 898	1 676	1 676
SAP AG	8 531	2 929	4 719
Sanofi-Aventis	10 809	5 770	7 375
Schneider Electric SA	4 960	2 541	2 782
Serco Group PLC	30 154	1 538	1 604
Siemens AG	7 458	4 604	6 566
Solarworld AG	7 750	1 970	31
Standard Chartered Plc	17 885	3 172	2 592
Swiss Re AG	4 601	2 350	2 718
Telefonica	35 783	4 649	3 736
Tesco PLC	72 205	1 706	2 573
Total SA	20 247	7 032	7 976
UBS AG	32 222	4 258	3 926
Unilever NV	14 264	1 910	3 694
Unilever PLC	11 658	2 315	3 083
Vestas Wind Systems A/S	3 300	1 010	627
Vodafone Group Inc	431 753	9 104	10 904
Zurich Financials AG	1 350	1 773	2 513
Summa		211 264	281 525

Amerikanska aktier	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
AT & T Inc	12 561	2 644	2 841
Abbot Laboratories	18 652	3 967	4 602
Accenture Plc	9 145	4 294	4 840
Altria Group Inc	24 886	4 580	6 148
American Express CO	7 249	3 713	4 233
Amgen Inc	7 726	5 563	5 674
Apple Inc	5 376	5 715	19 406
Bank of America	34 933	3 089	3 501
Berkshire Hathaway Inc A	9	6 922	10 288
Boeing CO	7 218	3 921	6 341
Bristol Myers SQ	17 766	5 568	6 077
CVS Caremark Corp	13 859	3 824	6 384
Carnival Corp	9 504	3 362	2 457
Caterpillar Inc	8 508	4 204	4 973
Checkpoint Software	7 279	1 522	3 023
Chevron Corp	12 819	7 037	10 307
Cisco Systems Inc	7 636	1 154	1 103
Citigroup Inc	7 859	2 625	2 635
Coach Inc	6 724	938	2 428
Coca Cola CO	8 666	2 084	2 303
Colgate Palmolive	13 161	4 546	5 523
Comcast Corp	10 745	2 734	3 593
ConocoPhillips	12 423	4 507	5 650
Costco Wholesale Corp	6 071	3 609	4 650
EMC Corp	26 408	4 338	4 275
Electronic Arts Inc	13 940	3 095	2 057
Emerson Electric Co	10 522	3 623	4 753
Express Scripts Holding Co	5 627	1 490	2 544
Exxon Mobil Corp	26 681	12 969	17 380
Ford Motor Co	45 525	3 518	4 516
General Electric Corp	32 225	9 097	5 814
Gilead Science Inc	14 818	4 297	7 166
Goldman Sachs Inc	3 370	3 622	3 845

NOT 14 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts

<i>Amerikanska aktier</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Google Inc	2 023	7 743	14 583
Home Depot Inc	13 013	5 790	6 896
Intel Corp	12 605	1 987	2 105
Intl Bus Machine	7 445	7 704	8 983
JP Morgan Chase	19 179	5 602	7 218
Johnson & Johnson	10 117	5 042	5 964
MasterCard Inc	1 185	3 374	6 372
Mc Graw-Hill Inc	6 573	1 853	3 308
McDonalds Corp	9 508	4 617	5 938
Merck & CO	4 772	1 418	1 538
Microsoft Corp	27 059	4 455	6 517
Nike Inc	10 233	3 661	5 181
Occidental Petroleum Corp	8 815	4 627	5 396
Oracle Corp	30 762	5 934	7 578
Pepsico Inc	2 329	1 202	1 243
Pfizer Inc	16 449	3 527	3 242
Philip Morris Intl Inc	14 040	6 735	7 873
Phillips 66	7 173	1 440	3 561
Procter & Gamble CO	9 773	4 217	5 121
Qualcomm Inc	15 957	6 249	7 624
Schlumberger Ltd	11 559	5 844	6 704
Simon Property Group Inc	4 543	4 752	4 449
Starbucks Corp	9 597	4 448	4 841
Symantec Corp	17 387	3 592	2 638
Sysco Corp	10 994	608	2 554
The Walt Disney CO	16 278	5 400	8 004
Twenty First Century Fox	23 536	3 575	5 328
Union Pacific Corp	5 143	3 802	5 560
United Health Group Inc	11 251	3 064	5 452
United Technologies Corp	8 287	4 724	6 069
V. F. Corp	6 268	756	2 516
Verizon Comm Inc	4 360	1 286	1 379
Visa Inc	4 893	3 406	7 012
Wal-Mart Stores Inc	2 346	1 139	1 188
Wells Fargo & CO	16 232	3 249	4 742
Summa		274 991	366 009

<i>Fjärnan Östern</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Fidelity Funds China Focus Fund	24 310	2 958	7 317
Fidelity Funds Emerging Markets Fund	883 347	44 578	63 397
Fidelity Funds India Focus Fund	52 875	6 885	9 366
Vanguard EM ETF	286 100	82 020	75 743
Summa		136 441	155 823

<i>Japan</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Ishares Topix 150 ETF	37 100	10 599	12 549
JF Japan Equity B	368 353	27 410	28 452
Summa		38 008	41 001

SUMMA NOTERADE UTLÄNDSKA AKTIER	660 704	844 357
--	----------------	----------------

<i>Onoterade svenska aktier</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
LF Mäklarservice AB	200	140	201
LFAB	722 600	582 274	1 107 746
Länshem Fastighetsförmedling AB	558	1 500	2 273
Marknadsbolaget i Fjärde Storstadsregionen AB	115	46	46
Vindmark Group AB	34 884	3 000	3 000
Summa		586 960	1 113 266

<i>Andelar</i>	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Innovationskapital 2 forts.	450 863 606	33 679	33 678
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 2 forts. uppgår till 33 679 tkr</i>			
Innovationskapital 3	76	8 226	3 352
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 3 uppgår till 22 625 tkr.</i>			
Innovationskapital 3 annexfond	14	280	493
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 3 annexfond uppgår till 2 910 tkr.</i>			
Innovationskapital 4	52	13 113	11 311
<i>Totalt investeringsåtagande i Innovationskapital 4 uppgår till 22 625 tkr</i>			
SEB Private Equity Opport 2	1 374	13 079	15 734
<i>Totalt investeringsåtagande i SEB Private Equity Opport 2 uppgår till 17 807 tkr</i>			
Summa andelar		68 378	64 567
Summa aktier och andelar moderbolag		1 671 868	2 622 695

Humlegården Holding I AB	41 909	67 081	154 896
Humlegården Holding II AB	41 909	70 158	125 056
Humlegården Holding III AB	41 909	21 411	55 697
Summa		158 650	335 649
Summa aktier och andelar koncern		1 830 518	2 958 344

<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Stater, kommuner	161 700	174 055	175 913
Kreditinstitut	862 400	901 524	902 075
Företagsobligationer	154 500	154 156	159 464
Förlagslån	117 004	119 025	123 315
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 295 604	1 348 761	1 360 766

<i>Förfallostruktur obligationer och räntebärande papper</i>			
Mindre än 1 år	183 700	204 357	187 356
1-5 år	888 904	903 825	927 295
5-10 år	223 000	240 579	246 116
Mer än 10 år	0	0	0
Summa	1 295 604	1 348 761	1 360 766

<i>Avvikelser mellan bokfört värde på obligationer och de belopp som ska infrias på förfallodagen</i>	
Summa positiv avvikelse	65 235
Summa negativ avvikelse	72
Summa avvikelse	65 307

<i>Innehav för handelsändamål, valutaterminer</i>	
EUR/SEK-termin 150331	1 319
USD/SEK-termin 150325	843
Summa	2 162

Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive valutatermin	1 362 928
---	------------------

NOT 14 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts

Klassificering av finansiella instrument	Koncernen			
2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	1 336 330	178 619	1 443 395	2 958 344
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 360 766	2 162		1 362 928
	Moderbolaget			
Aktier och andelar	1 336 330	178 619	1 107 746	2 622 695
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 360 766	2 162		1 362 928

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbara indata (nivå 3).

Koncernen	Aktier och andelar
Ingående balans nivå 3 2012-12-31	1 328 861

Redovisade vinster och förluster

Redovisat i årets resultat	77 476
Anskaffningsvärde förvärv	37 058
Försäljningslikvid försäljning	
Överföring från nivå 3	
Överföring till nivå 3	
Utgående balans nivå 3 2013-12-31	1 443 395

Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen	114 534
---	---------

Ingående balans nivå 3 2012-12-31	1 017 938
--	------------------

Redovisade vinster och förluster

Redovisat i årets resultat	52 750
Anskaffningsvärde förvärv	37 058
Försäljningslikvid försäljning	
Överföring från nivå 3	
Överföring till nivå 3	
Utgående balans nivå 3 2013-12-31	1 107 746

Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen	89 808
---	--------

Känslighetsanalys, nivå 3	Påverkan på skulder och eget kapital		
	Värdepåverkan	Avsättning för andra risker och kostnader	Eget kapital
Kursnedgång LFAB/Humlegården 10 %	-144 339	-31 755	-112 585

Nivå 1: enligt priser noterade på en marknad för samma instrument

Nivå 2: antingen direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB, LF Mäklarservice AB och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så kommer aktierna att redovisas till detta lägre värde.

Bolagets onoterade aktieinnehav i Humlegården Holding AB 1–3, som ägs genom Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB, har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Humlegården AB är ett fastighetsförvaltande bolag som varje år anlitar utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper för värdering av fastighetsbeståndet. Eftersom marknadsvärdet på fastighetsbeståndet i allt väsentligt utgör substansvärdet, så representerar substansvärdet verkligt värde på balansdagen eftersom bolaget i grund och botten utgörs av fastigheterna.

Andelarna i Innovationskapital värderas i enlighet med International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines. Metoden har som målsättning att ge en uppskattning av det pris där två hypotetiska marknadsaktörer skulle enas om att utföra en transaktion. Huvudsakligen används priset vid den senaste transaktionen som underlag för bedömning av verkligt värde.

Innehaven i Vindmark Group AB och Marknadsbolaget i fjärde storstadsområdet är värderade i enlighet med senast genomförda transaktion.

NOT 15 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

tkr	2013	2012
Fordringar hos försäkringsföretag	50 991	49 841
Fordringar hos försäkringstagare	316 475	294 809
	367 467	344 650

NOT 16 MATERIELLA TILLGÅNGAR

tkr	2013	2012
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	164 895	158 295
Årets inköp	9 994	7 324
Årets försäljning	-1 357	-724
Utgående anskaffningsvärde	173 532	164 895
Ingående ackumulerade avskrivningar	-151 947	-145 548
Årets avskrivningar	-6 685	-6 399
Utgående ackumulerade avskrivningar	-158 632	-151 947
Bokfört planmässigt restvärde	14 901	12 948

Datainventarier skrivs planmässigt av på tre år och övriga maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på fem år.

NOT 17 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Summa likvida medel/kassa och bank	67 702	80 561	63 161	76 205
Outnyttjad checkräkningskredit	25 000	25 000	25 000	25 000

NOT 18 UPPLUPNA RÄNTE- OCH HYRESINTÄKTER

tkr	2013	2012
Upplupna ränteutgifter	25 363	26 135
Upplupna hyresintäkter	126	170
	25 490	26 305

Allt förväntas att bli återvunnet inom 12 månader.

NOT 19 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

tkr	2013	2012
Föregående års avsättning för förutbetalda anskaffningskostnader	12 724	12 510
Årets avskrivning	-12 724	-12 510
Årets avsättning	12 393	12 724
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	12 393	12 724

Samtliga anskaffningskostnader skrivs av på ett år.

NOT 20 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Förutbetalda hyror	2 351	2 031	2 351	2 031
Förutbetalda pensionskostnader	1 114	952	1 114	952
Övriga förutbetalda kostnader	1 983	6 654	1 969	6 641
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 447	9 637	5 434	9 624

Allt förväntas bli återvunnet inom 12 månader.

NOT 21 EGET KAPITAL**Bundet eget kapital***Uppskrivningsfond*

Posten omfattar belopp som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1–2 § ÅRFL. Avser omstrukturering av Humlegården.

Reservfond

Var tidigare ett lagkrav att sätta av till detta. Man har utgått från bolagsordning eller en procentandel av eventuell vinst.

Fritt eget kapital*Balanserade vinstmedel*

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondavsättning och efter att eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

NOT 22 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

tkr	2013			2012		
	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans			475 609			453 418
Premieinkomst	1 275 110	–104 371	1 170 739	1 207 704	–101 184	1 106 520
Intjänade premier under perioden	–1 228 150	104 371	–1 123 779	–1 185 513	101 184	–1 084 329
Utgående balans	522 569		522 569	475 609		475 609

NOT 23 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

tkr	2013			2012		
	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	690 374		690 374	619 103		619 103
Inträffade men ej rapporterade skador IBNR	966 143		966 143	838 585		838 585
Avsättning för skaderegleringskostnad	67 194		67 194	42 418		42 418
Summa	1 723 711	–349 377	1 374 332	1 500 106	–291 118	1 208 988
Ingående balans	1 500 106	–291 118	1 208 989	1 487 585	–302 733	1 184 852
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period	540 273		540 273	433 074		433 074
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder för skador som inträffat under tidigare år	–316 669		–316 669	–420 553		–420 553
Utgående balans	1 723 711	–349 377	1 374 332	1 500 106	–291 118	1 208 988

Den räntesats, 1,75 procent som används vid diskontering av ersättningsreserv för trafikaffären är baserad på medelvärdet av räntan på 7-åriga svenska statsobligationer över åren 2009–2013, där värdet för 2013 beräknas på perioden januari–augusti.

NOT 24 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Skulder till kreditinstitut	–	255 843	–	255 843
Leverantörsskulder	15 343	25 406	15 261	25 324
Trafikpremieskatt	21 643	25 973	21 643	25 973
Övriga skulder	45 961	47 157	20 561	21 820
Interna mellanhavanden	–26 215	–25 449		
Summa övriga skulder	56 731	328 930	57 465	328 960

NOT 25 UPPLUPNA KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Semesterlöneskuld	11 192	10 649	11 097	10 572
Resultatbonus	7 418	8 856	7 418	8 856
Sociala kostnader	9 307	8 831	9 191	8 749
Hyror influtna ej förfallna	4 020	4 241	4 020	4 241
Övrigt	12 025	8 534	12 025	8 503
Summa upplupna kostnader	43 963	41 111	43 752	40 921

NOT 26 STÄLLDA SÄKERHETER

I enlighet med 7 kap. 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

NOT 28 NÄRSTÄENDE**Närstående relationer**

Moderbolaget har en närstående relation med sina dotterbolag, se not 13.

Sammanställning över närstående transaktioner	Försäljning av varor och tjänster till närstående		Inköp av varor och tjänster till närstående		Fordran på närstående per 31/12		Skuld till närstående per 31/12	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Moderbolaget								
Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB	3 228	2 805	6 070	6 135	529	526	328	434
Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB					25 251	25 251		

NOT 27 PENSIONER

Den utgående avsättningen för 62-årsavgångar gällande avtalspension var per 2013-12-31 5 760 tkr. Avsättningen baseras på en 30 procentig utnyttjandegrad. Företaget följer kollektivavtal mellan FAO/FTF och FAO/SACO vad gäller pensionsvillkor. Enda undantaget är företagets VD – se not 31. Se även not 1 under avsnittet om förmånsbestämda pensionsplaner.

NOT 29 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Kostnader för ersättning till anställda, Koncernen	Styrelse och vd		Tjänstemän och fastighetsanställda		Försäkringsförmedlare	
tkr	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Löner och ersättningar	5 634	4 637	149 854	140 893	1 512	2 655
Pensionsavgifter	2 441	1 715	28 068	23 866	0	0
Sociala kostnader på löner, ersättningar och förmåner	1 979	1 864	53 627	49 840	291	584
	10 054	8 216	231 549	214 599	1 803	3 239

Kostnader för ersättning till anställda, Moderbolaget	Styrelse och vd		Tjänstemän och fastighetsanställda		Försäkringsförmedlare	
tkr	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Löner och ersättningar	4 797	3 923	149 354	140 433	1 512	2 655
Pensionsavgifter	2 264	1 595	28 034	23 832		
Sociala kostnader på löner, ersättningar och förmåner	1 673	1 611	53 416	49 687	291	455
	8 734	7 129	230 804	213 952	1 803	3 110

Medelantal anställda, Koncernen	2013 Män	2013 Kvinnor	2013 Totalt	2012 Totalt	Medelantal anställda, Moderbolaget	2013 Män	2013 Kvinnor	2013 Totalt	2012 Totalt
Verkställande direktör	2	0	2	2	Verkställande direktör	1	0	1	1
Tjänstemän*	133	165	298	294	Tjänstemän*	132	165	297	293
Fastighetsanställda*	2	1	3	4	Fastighetsanställda*	2	1	3	4
Försäkringsförmedlare	29	17	46	113	Försäkringsförmedlare	29	17	46	113

*Omräknat till helårsarbete

*Omräknat till helårsarbete

Könsfördelning företagsledningen, %	Koncernen		Moderbolaget	
	Andel kvinnor 2013	Andel kvinnor 2012	Andel kvinnor 2013	Andel kvinnor 2012
Styrelsen	27	25	40	40
Övriga ledande befattningshavare	50	29	50	29

Lån till anställda
Samtliga lån till anställda och VD går via LF Bank. En sedvanlig kreditprövning görs på samtliga. Skillnaden mellan verklig ränta och den ränta som de anställda betalar betalas av företaget. Summan för ränteskillnaden uppgick 2013 till 7 721 tkr.

NOT 30 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING TILL REVISORER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
KPMG				
Revisionsuppdrag	1 071	734	982	668
Skatterådgivning	162	257	162	257
Andra uppdrag	102	301	102	301
	1 334	1 292	1 245	1 226

NOT 31 **ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER, VD OCH ANDRA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE**

tkr	Grundlön styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnader	Summa
Styrelsens ordförande, Lars-Eric Åström	450 573				450 573
Styrelsens vice ordförande, Peter Lindgren	253 308				253 308
Styrelseledamot, Rikard Sagent	141 033				144 033
Styrelseledamot, Lena Miranda	135 816				135 816
Styrelseledamot, Carl Falkenberg	200 159				200 159
Styrelseledamot, Anna-Karin Cronstedt	148 042				148 042
Styrelseledamot, Magnus Berge	169 850				169 850
Verkställande direktör, Anders Östryd tom 31/8	1 667 164		85 491	1 733 720	3 486 375
Verkställande direktör, Sibylla Lönnbäck 1304–1311	1 318 150		67 593	531 000	1 916 743
Verkställande direktör, Anders Rahm	160 000				160 000
Andra ledande befattningshavare (6 personer)	5 732 071	132 000	550 764	2 498 409	8 913 244
Summa	10 376 166	132 000	703 848	4 763 129	15 975 143

Rörliga ersättningar avser utbetalning av prestationsbaserad ersättning.

Nivåskillnaden avseende arvoden mellan styrelsemedlemmarna beror på att ledamöterna i olika grad har andra uppdrag inom koncernen. Bland dessa engagemang återfinns uppdrag i presidiet, dotterbolagsstyrelser, utskott och inom länsförsäkringsgruppen.

Bland övriga förmåner återfinns bland annat kostnader för tjänstebil, sjukförsäkring och låneförmåner.

Utöver detta har avgångsvederlag på 5 621 tkr, inklusive grundlön, pensionskostnad och sociala avgifter, kostnadsförts för avgående vd.

Principer för bestämmande av ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare

Prestationsbaserad ersättning

Förutom fast grundlön till ledande befattningshavare utgår prestationsbaserad ersättning enligt samma modell som till bolagets övriga anställda. Vd får inte någon prestationsbaserad ersättning. Den prestationsbaserade ersättningen är maximerad till ett halvt basbelopp. Beslut om prestationsbaserad ersättning fattas av bolagets styrelse.

Pensioner

Moderbolagets vd:s pensionsavgift uppgår till 35 procent av årslönen. Avtalad pensionsålder är 65 år. För övriga befattningshavare i bolagets ledning gäller försäkringsbranschens normala pensionsvillkor.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida har ledande befattningshavare rätt till lön under uppsägningstiden enligt gällande kollektivavtal. Vid egen uppsägning har vd sex månaders uppsägningstid och andra ledande befattningshavare regleras enligt gällande kollektivavtal.

Vid uppsägning av vd från bolagets sida utgår avtalade anställningsvillkor under uppsägningstiden på 6 månader samt därefter ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner. Avräkningsklausul finns och träder ikraft om vd får nytt arbete inom 12 månader.

Offentliggörande av uppgifter om ersättningar

Policy

Bolagets styrelse har den 15 april antagit riktlinje om ersättningar. Riktlinjen om ersättningar tillämpas på all ersättning till alla anställda i bolaget. Beslut om riktlinjen grundar sig på en analys av vilka risker riktlinjen kan vara förknippad med. Riktlinjen ses över och beslutas av styrelsen årligen eller när det bedöms nödvändigt.

Beslutsgång

Bolagets styrelse ska inom sig utse ett ersättningsutskott med uppgift att ansvara för att bereda väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av riktlinjen för ersättningar. Ersättningsutskottets sammansättning och uppgifter regleras i styrelsens arbetsordning. Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande.

Bolagets styrelse ska besluta om ersättning och övriga anställningsvillkor för vd. Beslut om ersättning till övriga anställda som ingår i bolagets företagsledning och eventuella övriga anställda som rapporterar direkt till vd kan av styrelsen delegeras till vd. Om delegering sker ska vd hålla ordföranden informerad om innehållet i sådana beslut.

Beslut om förmånerbidjande fattas av vd och ska årligen anmälas till bolagets styrelse.

Riskanalys

Bolaget har en ersättningsmodell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men ska möjliggöra att anställda och personer till ledande befattningar kan rekryteras och behållas.

Till anställd i ledande position, och som kan påverka företagets risknivå, räknas verkställande direktör och personer i bolagets ledning. Till anställd som kan påverka företagets risknivå räknas kontrollfunktioner, underwriter samt fem stycken försäljningschefer. Bolagets funktion för riskkontroll har medverkat i bedömningen av risken.

Ersättningsmodell och kriterier för ersättningar

Ersättning ska i huvudsak utgå med en fast månadslön.

Styrelsen har beslutat om resultatbonus/prestationsmål som gäller på lika sätt för alla anställda i bolaget, vd undantagen, och vars storlek är beroende av det övergripande bolagsresultatet samt försäljningsvolymerna inom Sak, Liv och Bank. Även ökning av antalet förmånskunder påverkar utfallet för prestationsmålet samt genomförande av målkontrakt för anställda. Utfallet av försäljningsresultatet kan inte påverkas av enskilda medarbetare eller beslut av särskilda befattningshavare utan kan endast uppnås genom en gemensam laginsats. Den kollektiva ersättningen har inte bedömts ge incitament till ökat risktagande. Den rörliga ersättningen är maximerad för alla anställda till 0,5 prisbasbelopp och ges till samtliga anställda, utom vd oberoende av lön och befattning. Då ersättningsbeloppet är lika för samtliga anställda och beloppets storlek inte påverkar bolagets långsiktigt hållbara resultat och inte heller äventyrar företagets förmåga till långsiktigt positivt resultat utbetalas denna rörliga ersättning som engångsbelopp till samtliga anställda utom vd.

Rörlig ersättning i form av provision förekommer bland säljande personal. Denna personal-kategori tillhör inte kategorin anställda i ledande position och bedöms inte i sitt dagliga arbete utöva ett sådant inflytande att det påverkar bolagets risknivå. Provisioner som utbetalas är enligt gällande kollektivavtal och inräknas i uppgift om rörliga ersättningar.

Bolaget kan, utöver kontant ersättning, erbjuda anställda förmåner till exempel i form av rabatter på bolagets produkter, biförmån, lunchförmån samt i form av hälsa och friskvård.

Pensions- och avgångsvillkor följer av kollektivavtal. Bolaget kan inom ramen för av bolagsstämman fastställda principer för ersättning till ledande befattningshavare, avtala om särskilda pensions- och avgångsvillkor.

Den rörliga ersättningen utgår i form av kontanter, förutom för anställda som kan påverka företagets risknivå. Dessa personer får sin prestationsersättning utbetald i form av tjänstepension. Garanterade rörliga ersättningar utbetalda eller kostnadsförda finns inte. Inga ackumulerade utestående uppskjutna rörliga ersättningar finns.

Den rörliga, prestationsbaserade ersättningen, är intjänad under 2012 och utbetalades under 2013. Den uppgår till anställda i ledande position till 132 tkr och till övriga anställda till 5 967 tkr, resterande belopp avser provision för säljande personal.

Kostnadsförda totalbelopp för avgångsvederlag och uppgår till 6 529 tkr och avser tre personer. Inga andra utfästelser har gjorts till andra personer än dessa

	Medeltal antal anställda	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Förmåner	Pension	Totalt
Anställda i ledande positioner	7	8 877	132	704	4 763	14 476
Övriga anställda som kan påverka företagets risknivå	8	5 262	450	224	1 173	6 809
Övriga anställda	286	119 415	13 677	8 558	24 573	166 224
Totalt	301	133 555	13 960	9 485	30 509	187 509

NOT 32 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN
Försäkringsklasser:

tkr	Sjuk- och olycksfall	Motorfordon	Egenom	Ansvar	Rättsskydd	Direkt försäkring	Summa återförsäkring	Mottagen totalt
Premieinkomst, brutto	68 574	515 974	561 771	38 902	22 189	1 207 410	67 699	1 275 110
Premieintäkt, brutto	66 399	488 677	547 643	37 921	21 631	1 162 271	65 878	1 228 149
Driftskostnader, brutto	-14 036	-100 039	-108 828	-8 511	-4 271	-235 685	-125	-235 810
Försäkringsersättningar, brutto	-62 757	-364 319	-412 711	-26 120	-6 612	-872 518	-103 635	-976 153
Resultat avgiven återförsäkring	-1 325	31 187	-64 689	0	0	-34 827	0	-34 827
Skadeprocent brutto	94,5	74,6	75,4	68,9	30,6	75,1	157,3	79,5

NOT 33 OPERATIONELL LEASING

tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till:				
Inom ett år	0	0	0	0
Mellan ett år och fem år	5 466	5 149	5 466	5 149
Längre än fem år	0	0	0	0
Koncernen hyr maskiner för kopiering, scanning och frankering enligt operationella leasingavtal. De variabla avgifterna har fastställts enligt serviceavtal. Leasingavtalen löper normalt på mellan 3 - 4 år, med en option på förlängning. Inga avtal innebär krav på förlängning. När leasingavtalen upphör har koncernen optioner att köpa utrustningen till då gällande marknadspris. Indexklausuler förekommer i leasingavtalen. Ingen av de leasade maskinerna vidareuthyrs.				
tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal uppgår till:				
Minimileaseavgifter	3 434	2 900	3 434	2 900
Variabla avgifter	2 032	2 249	2 032	2 249
Totala leasingkostnader	5 466	5 149	5 466	5 149

NOT 34 KASSAFLÖDESANALYS

tkr	2013	2012
Likvida medel, Koncernen		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	67 702	80 561
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel		
Summa enligt balansräkningen	67 702	80 561
Checkräkningskrediter som är omedelbart uppsägningsbara		
Summa enligt kassaflödesanalysen	67 702	80 561
Likvida medel, Moderbolaget		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	63 161	76 205
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel		
Summa enligt balansräkningen	63 161	76 205
Checkräkningskrediter som är omedelbart uppsägningsbara		
Summa enligt kassaflödesanalysen	63 161	76 205
<i>Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:</i>		
– De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.		
– De kan lätt omvandlas till kassamedel.		
– De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.		

NOT 35 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER

tkr	Koncernen			Moderbolaget		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Andra immateriella tillgångar	3 256	3 256	6 512		885 250	885 250
Förvaltningsfastigheter		885 250	885 250		140 815	140 815
Aktier och andelar	1 514 949	1 443 395	2 958 344	1 514 949	1 107 746	2 622 695
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	187 356	1 175 572	1 362 928	187 356	1 175 572	1 362 928
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1 448	1 448		1 448	1 448
<i>Återförsäkrars andel av Försäkringstekniska avsättningar</i>						
– Oreglerade skador	42 678	306 700	349 377	42 678	306 700	349 377
Övriga fordringar avseende direkt försäkring	367 467		367 467	367 467		367 467
Fordringar avseende återförsäkring	39 491		39 491	39 491		39 491
Övriga fordringar	24 225		24 225	50 037		50 037
Materiella anläggningstillgångar		14 900	14 900		14 900	14 900
Aktuell skattefordran	25 400		25 400	25 400		25 400
Likvida medel	67 702		67 702	63 161		63 161
Upplupna ränte- och hyresintäkter	25 490		25 490	25 490		25 490
Förutbetalda anskaffningskostnader	12 393		12 393	12 393		12 393
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 447		5 447	5 434		5 434
Summa tillgångar	2 315 853	3 830 521	6 146 375	2 333 854	3 632 431	5 966 285
Skulder						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	522 569		522 569	522 569		522 569
Oreglerade skador	502 819	1 220 892	1 723 711	502 819	1 220 892	1 723 711
Återbäring och rabatter	19 389		19 389	19 389		19 389
Uppskjuten skatteskuld	556 566	48 606	605 172	268 892	48 606	317 498
Pensioner	1 657	4 103	5 760	1 657	4 103	5 760
Övriga avsättningar	16 677		16 677	16 677		16 677
Skulder avseende direkt försäkring	147 706		147 706	147 706		147 706
Skulder avseende återförsäkring	18 337		18 337	18 337		18 337
Övriga skulder	56 731		56 731	57 465		57 465
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43 963		43 963	43 752		43 752
Summa skulder och avsättningar	1 886 414	1 273 601	3 160 014	1 599 262	1 273 601	2 872 862

NOT 36 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga händelser av betydelse har inträffat efter balansdagen.

Linköping den 13 mars 2014

Lars-Eric Åström
Ordförande

Peter Lindgren
Vice ordförande

Magnus Berge

Anna-Karin Cronstedt

Carl Falkenberg

Maria Fredén

Lena Miranda

Kristina Ottosson

Rikard Sagent

Anders Rahm
Verkställande direktör

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 13 mars 2014.
Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir
föremål för fastställelse på årsstämman den 11 april 2014.

Min revisionsberättelse har avgivits den 13 mars 2014

Peter Zell
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Östgöta är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Bolagsformen innebär att bolaget till sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till bolagets riskkapital. Bolagsorganen i Länsförsäkringar Östgöta är bolagsstämman, styrelsen, vd och revisorerna.

Länsförsäkringar Östgötas bolagsstyrning regleras av Försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, bolagets bolagsordning och av behöriga bolagsorgan fastställda interna riktlinjer och policies.

En särskild avdelning på bolagets hemsida om bolagsstyrning finns.

Denna bolagsstyrningsrapport har inte granskats av bolagets revisor.

Tillämpning av svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning är näringslivets självreglering för att stärka förtroendet för de svenska börsnoterade bolagen. Även om Länsförsäkringar Östgöta inte tillhör den huvudsakliga målgruppen har bolaget ett spritt ägarskap och allmänintresse varför Länsförsäkringar Östgöta avser att i tillämpliga delar följa Svensk kod för bolagsstyrning (Koden).

Koden bygger på principen ”följ eller förklara”. Principen innebär att bolagen inte behöver följa varje regel utan kan välja andra lösningar förutsatt att varje avvikelse öppet redovisas och skäl anges till avvikelsen.

Länsförsäkringar Östgöta avviker från kodens bestämmelser på följande punkter

- Enligt koden ska granskning ske av delårsrapporter. Revisorerna granskar inte bolagets delårsrapporter. Avvikelse från koden sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.
- Enligt koden ska inte styrelseledamot utses för längre tid än till slutet av nästa årsstämma. Mandattiden för de bolagsstämموالدا ledamöterna uppgår till tre år. Skälet till avvikelsen från kodens bestämmelser är att intresset av kontinuitet i styrelsearbetet och ge nyvald styrelseledamot rimlig tid att komma in i styrelsearbetet väger tyngre.

- Fullmäktiges deltagande på bolagsstämman förutsätter fysisk närvaro. Bestämmelserna om kallelse till bolagsstämman på bolagets hemsida tillämpas inte av bolaget. Med hänsyn till att fullmäktige utgör en begränsad krets och då möjligheten att delta genom ombud enligt lag inte får förekomma saknas skäl att tillämpa kodens bestämmelser om kallelse till bolagsstämma eller publicering av uppgifter inför stämman på bolagets hemsida.

- Enligt koden ska revisorernas utvärdering av ersättningssystem som är lagstadgad för aktiemarknadsbolagen publiceras på hemsidan innan bolagsstämma. Länsförsäkringar Östgöta tillämpar Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy istället.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Östgötas högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Östgöta, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören. Vid bolagsstämman delas förslaget till ersättning till styrelseledamöterna upp mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter. Därutöver utgår dagarvoden. Ordinarie bolagsstämma 2014 ska fastställa principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen (se under avsnittet Ersättning till företagsledningen nedan).

Bolagsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår till 75 ordinarie och 75 suppleanter. Bolagets fullmäktigeorganisation finns beskriven under bolagsstyrningsfrågor på bolagets hemsida. Kallelse till bolagsstämman sker genom brev med posten, tidigast fyra och senast två veckor före bolagsstämman. Plats och tidpunkt för bolagsstämman publiceras även på bolagets hemsida. För deltagande på bolagsstämman krävs att fullmäktig eller respektive fullmäktigs personliga suppleant närvarar fysiskt. Protokoll från bolagsstämma publiceras på bolagets hemsida.

Valberedning

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om tre år. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av ordinarie bolagsstämma 2013. Den nu gällande instruktionen finns publicerad på bolagets hemsida.

Valberedningen presenterar sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie bolagsstämma. Vid bolagsstämman presenterar och motiverar valberedningen sina förslag och lämnar en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Valberedningen består av följande ledamöter:

Anders Wahlquist, f. 1962, verkställande direktör, mandattid 2013–2016

Magnus Börjesson, f. 1963, lantbrukare, mandattid 2013–2016

Christer Hultgren, f. 1966, verkställande direktör, mandattid 2013–2016

Monica Rosander, f. 1956, utvecklingsstrateg, mandattid 2011–2014

Astrid Brissman, f. 1956, verkställande direktör, mandattid 2012–2015

Revisorer

Revisorer har till uppgift att på ägarnas vägnar granska bolagets årsredovisning och bokföring och styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Enligt bolagsordningen ska Länsförsäkringar Östgöta ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Härutöver kan stämman utse minst en och högst två lekmannarevisorer. Revisorerna utses för en mandattid om ett år. Vid ordinarie bolagsstämma 2013 utsågs

Ordinarie auktoriserad revisor:

Peter Zell, f. 1949, KPMG, Stockholm, innehaft uppdraget sedan 2003

Suppleant till auktoriserad revisor

Gunilla Wernelind, f. 1964, KPMG, Stockholm, innehaft uppdraget sedan 2013

Styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av åtta till tio styrelseledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2013 av åtta styrelseledamöter. Därutöver ingår två ordinarie personalrepresentanter med två suppleanter. Mandattiden för de bolagsstäm-movalda ledamöterna uppgår till tre år.

Bolagets styrelse består av följande ledamöter:

Lars-Eric Åström

Födelseår: 1946

Huvudsaklig utbildning: Gymnasieingenjör, Intern-utbildning LRF-Konsult redovisning/skatt.

Arbetslivserfarenhet: LRF-Konsult (1973–1985), styrelseledamot LRF/Skogsägarna (1983–2010), vice ordförande Södra Cell AB (1993–2010, styrelseledamot fr 1983), ordförande Södra Skogs-ägarna (1993–2010, styrelseledamot fr 1979), ordförande Länsförsäkringar AB (2010–2012).
Huvudsaklig sysselsättning: Styrelseuppdrag, egen verksamhet (skogsbruk).

Uppdrag i bolaget: Ordförande

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot Läns-försäkringar AB (2008–), ordförande Bergvik Skog (2013–, styrelseledamot 2011–).

Oberoendeförhållande: Ja

Invalid: 2001

Mandattid: 2013–2016

Peter Lindgren

Födelseår: 1959

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom.

Arbetslivserfarenhet: Revisor, ekonomichef, vd.
Huvudsaklig sysselsättning: Verkställande direktör HSB Östergötland ek.för.

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot HSB Riksförbund ek.för., styrelseledamot HSB Projekt-partner AB, styrelsesuppleant Intressentföreningen Kvalitetsutveckling, styrelseledamot Humlegården Fastigheter AB (2012–), styrelseledamot Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (2012–).

Oberoendeförhållande: Ja

Invalid: 2010

Mandattid: 2012–2015

Lena Miranda

Födelseår: 1972

Huvudsaklig utbildning: Kandidatexamen medie-vetenskap.

Arbetslivserfarenhet: Marknad, försäljning, HR/rekrytering, vd samt företagare.

Huvudsaklig sysselsättning: Verkställande direktör för Skill Scandinavia AB.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot

Andra väsentliga uppdrag: Vice ordförande i Östsvenska Handelskammaren, styrelseledamot Kårservice AB.

Oberoendeförhållande: Ja

Invalid: 2012

Mandattid: 2012–2015

Rikard Sagent

Födelseår: 1966

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom

Arbetslivserfarenhet: Erfarenhet från internationell industriell verksamhet samt finansbolagsverksamhet.

Huvudsaklig sysselsättning: Finanschef Toyota Material Handling Europe AB.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot Toyota Industries Finance International AB, styrelseleda-mot Toyota Material Handling Europe Rental AB, styrelseledamot Östgöta Brandstodsbolag Kapital-förvaltning AB (2012–).

Oberoendeförhållande: Ja

Invalid: 2012

Mandattid: 2012–2015

Magnus Berge

Födelseår: 1959

Huvudsaklig utbildning: Akademiska studier sam-hällsvetenskap (125 poäng), lantbruksutbildning.

Arbetslivserfarenhet: Lantbruksföretagare sedan 1986.

Huvudsaklig sysselsättning: Lantbruksföretagare, kommunalråd.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande kommunstyrelsen Söderköpings kommun, styrelsesuppleant Östsam.

Oberoendeförhållande: Ja

Invalid: 2004

Mandattid: 2013–2016

Anna-Karin Cronstedt

Födelseår: 1952

Huvudsaklig utbildning: Juristkandidatexamen och domarutbildning.

Arbetslivserfarenhet: Svea Hovrätt (hovrättsfiskal), Skandinaviska Enskilda Banken (bankjurist och bankdirektör), Saab AB (bolagsjurist).

Huvudsaklig sysselsättning: Bolagsjurist

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot i Saabs Pensionsstiftelse, Saab Aircraft Leasing Holdings AB, suppleant i polisstyrelsen i Östergötlands län.

Oberoendeförhållande: Ja

Invalid: 2008

Mandattid: 2011–2014

Carl Falkenberg

Födelseår: 1959

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom

Arbetslivserfarenhet: Bankanställd inom SEB under 25 år, distriktschef Sörmland (1997–2000), SEB Regionchef för Östra Sverige (2000–2001), di-striktschef i Östergötland (2002–2004), verkstäl-lande direktör SEB A/S, Danmark (2005–2006), Näringslivets projektledare för Ostlänken (2006), egen företagare (2007–).

Huvudsaklig sysselsättning: Partner och grundare av Falkenberg Management AB samt Pir in Swe-den AB.

Uppdrag i bolaget: Styrelseledamot

Oberoendeförhållande: Ja

Invalid: 2008

Mandattid: 2013–2016

Anders Rahm

Födelseår: 1956

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom

Arbetslivserfarenhet: Diverse lantbruksarbeten (1977–1981), ombudsman LRF (1981–1985), Högscoleadjunkt Linköpings Universitet (1986–1987), Länsförsäkringar Östgöta fr (1987–).

Huvudsaklig sysselsättning: Tf verkställande direktör.

Uppdrag i bolaget: Tf verkställande direktör, styrelseledamot, chef Ekonomi och Finans.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot Östgöta Brandstodsbolag Kapitalförvaltning AB (2004–), vd Östgöta Brandstodsbolag Fastighet AB (2004–), ordförande Linghamns Sportklubb (2008–).

Oberoendeförhållande: Nej

Kristina Ottosson

Födelseår: 1960

Huvudsaklig utbildning: Ekonomiskt gymnasium, 3 år.

Arbetslivserfarenhet: Bokhandel (1979–1987), Föreningsbanken (1987–1999), Länsförsäkringar Östgöta, livsäljare och bank (1999–).

Huvudsaklig sysselsättning: Fackligt arbete, admi-nistratör.

Uppdrag i bolaget: Ordförande och jämställdhets-ansvarig i FTF klubbstyrelse, personalrepresentant i ledningsgrupp och bolagsstyrelse.

Oberoendeförhållande: Nej

Invalid: 2006

Mandattid: 2013–2014

Maria Fredén

Födelseår: 1959

Huvudsaklig utbildning: Samhällsvetenskaplig linje gymnasium, Beteendevetenskaplig linje högskola.

Arbetslivserfarenhet: Lärarvikarie grundskolan, Länsförsäkringar Östgöta (1988–).

Huvudsaklig sysselsättning: Skadereglerare

Uppdrag i bolaget: Vice ordförande i FTF Klubb-styrelse, personalrepresentant i ledningsgrupp och bolagsstyrelse.

Oberoendeförhållande: Nej

Invalid: 2012

Mandattid: 2013–2014

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Arbetsordningen finns publicerad på bolagets hemsida.

Enligt arbetsordningen ska ordföranden leda styrelsens arbete och tillse att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska därvid bland annat tillse att styrelsen sammanträder vid behov, att styrelsen ges tillfälle att delta i sammanträden och erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpa ett ändamålsenligt arbetssätt. Ordföranden ska genom löpande kontakt med vd även mellan styrelsemötena hålla sig informerad om väsentliga händelser och bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har ett antal utskott inrättats vars uppgifter finns fastställda i styrelsens instruktioner. Utskotten ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen och protokoll ska föras som delges styrelsen.

Ersättningsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som utgörs av ordföranden och vice ordföranden.

Ersättningsutskottet ska bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen inför behandling av styrelsen. Beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd fattas av styrelsen. Beslut om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen fattas av bolagsstämman på förslag från styrelsen. Utskottet har inget beslutsmandat.

Vid sammanträde i Ersättningsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Revisionsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott bestående av tre styrelseledamöter.

Revisionsutskottet svarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning avseende den finansiella rapporteringen, riskhanteringen, regel efterlevnad och övrig intern styrning. Utskottet har inget beslutsmandat.

Vid sammanträde i Revisionsutskottet ska protokoll föras. Protokollen ska tillställas styrelsen.

Lokal bankstyrelse

Styrelsen utser inom sig en lokal bankstyrelse som utgörs av tre till fem ledamöter av styrelsens ledamöter.

Den lokala bankstyrelsens uppgift är att följa, stödja och utveckla bankens verksamhet.

Möten och närvaro 2013

	Styrelse	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	Lokal bankstyrelse	Kapitalförvaltning	Närvaro styrelsemöten, %	Närvaro utskottsmöten, %
Antal möten	9	5	1	21	4		
Lars-Eric Åström	Ordförande	Ledamot	Ordförande	Ledamot		100	97
Magnus Berge	Ledamot			Ledamot		100	67
Anna-Karin Cronstedt	Ledamot	Ledamot				100	80
Carl Falkenberg	Ledamot			Ledamot		100	100
Peter Lindgren	Vice.ordf.	Ordförande	Vice.ordf.		Ledamot	100	90
Rikard Sagent	Ledamot				Ledamot	100	75
Lena Miranda	Ledamot					100	
Anders Östryd <i>avgick 26 april 2013</i>	Ledamot			Ordförande	Ordförande	33	23
Sibylla Lönnback <i>tillträdde 29 april 2013, avgick 28 nov 2013</i>	Ledamot			Ordförande	Ledamot	67	47
Anders Rahm <i>tillträdde 29 nov 2013</i>	Ledamot			Ordförande	Ledamot	11	24
Kristina Ottosson	Pers rep					89	
Maria Fredén	Pers rep					100	

Den har också en formell roll genom att av- eller tillstyrka större krediter.

Vid sammanträde i lokal bankstyrelse ska protokoll föras.

Styrelsearbetet under 2013

Tabellen utvisar antalet möten som hållits under räkenskapsåret 2013, liksom de enskilda ledamöternas närvaro. Årets bolagsstämma hölls den 15 april.

Styrelsesammanträdena under 2013 har bland annat behandlat följande större punkter: bokslut 2012, internrevisionsrapport 2012, extern revisionsrapport 2012, instruktioner och policies, budget och affärsplan 2014, målbild 2016, samt avsättning- och tillsättning av vd.

Verkställande direktör

Den verkställande direktören ansvarar för den löpande operativa verksamheten i Läns-

försäkringar Östgöta. En skriftlig instruktion fastställer ansvarsfördelningen mellan styrelse och vd. Vd har utsett en företagsledning som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten. Vd ingår i styrelsen som styrelseledamot.

Ersättning till företagsledningen

Beslut om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för företagsledningen fattades av ordinarie bolagsstämma 2013 på förslag från styrelsen.

Ersättning till företagsledning utgår i form av fast lön, rörlig ersättning, pension, förmåner och kostnadsersättningar. Rörlig ersättning är maximerat till ett halvt basbelopp och baseras på att vissa kollektiva mål har uppnåtts. Vd har inte rätt till rörlig ersättning.

Beskrivning av intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen 2013

Styrelsen ansvarar enligt Försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella bolag samt Koden för den interna kontrollen.

Systemen för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen är utformade för att uppnå rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen och för att säkerställa att de finansiella rapporterna är framtagna i överensstämmelse med god redovisningssed, tillämpliga lagar och föreskrifter.

Denna beskrivning är upprättad i enlighet med Koden och är därmed avgränsad till intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Beskrivningen ingår som en del i bolagsstyrningsrapporten och är inte en del av den formella årsredovisningen och har inte granskats av bolagets revisorer. Informationen nedan beskriver hur den interna kontrollen är organiserad utan att göra något uttalande om hur väl den fungerar.

Länsförsäkringar Östgötas arbete med den interna kontrollen och riskhanteringen avseende den finansiella rapporteringen utgår från den allmänt använda COSO-modellen (the Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission) och baseras på fem interna kontrollkomponenter som beskrivs nedan och omfattar kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation och uppföljning.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med den organisation, beslutsordning

samt fördelning av befogenheter och ansvar mellan de olika organ styrelsen och verkställande direktören inrättat för bolaget. Denna ordning dokumenteras och kommuniceras i styrdokument i form av interna policies, riktlinjer och instruktioner. Alla företagsövergripande riktlinjer och policies finns i ett ledningssystem för att säkerställa tillgängligheten för alla inom bolaget. Styrelsen har utsett ett revisionsutskott med uppgift att ansvara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen. Vidare har styrelsen bland annat för beredning av den finansiella rapporteringen utsett en, från den operativa verksamheten oberoende, granskningsfunktion i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Direkt underställd den verkställande direktören finns även kontrollfunktionerna Riskkontroll och Compliance.

Riskbedömning

Riskbedömning omfattar att identifiera och kartlägga väsentliga risker som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Dessa risker kartläggs och identifieras på bolagsnivå och enhetsnivå.

Kontrollaktiviteter

Processer och risker avseende den finansiella rapporteringen finns kartlagda och dokumenterade. Inom varje process finns kontrollaktiviteter och nyckelkontroller som syftar till hantera de risker som bedömts som väsentliga. Till varje nyckelkontroll finns utsedda ägare.

Information och kommunikation

Inom Länsförsäkringar Östgöta finns etablerade informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. De interna styrdokumenterna är föremål för översyn och beslut minst en gång per år. Styrdokument publiceras i bolagets ledningssystem. Varje chef ska se till att styrdokument kommuniceras till underställd personal.

Uppföljning

En oberoende granskningsfunktion, Internrevision, har inrättats i syfte att stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Internrevision ska genom granskning och rapporter utvärdera om verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, om rapporteringen till styrelsen ger en korrekt bild av verksamheten och om verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk. Internrevision rapporterar till bolagets styrelse. Vidare ska varje chef se till att styrdokument efterlevs inom sitt ansvarsområde.

Funktionen Compliance har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera compliancerisker, dvs. risk för sanktioner enligt lag eller föreskrift och risk för finansiell förlust. Compliance rapporterar direkt till vd och styrelsen.

Funktionen Riskkontroll har till uppgift att fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och rapportera risker inom den operativa organisationen. Riskkontroll rapporterar direkt till vd och styrelsen.

Revisionsberättelse

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Östgöta för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur företaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syf-

te att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Länsförsäkringar Östgöta för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets

vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorernas ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping den 13 mars 2014

PETER ZELL

Auktoriserad revisor KPMG

Styrelse

LARS-ERIC ÅSTRÖM

Född 1946, ordförande
Mandatperiod: 2013–2016

PETER LINDGREN

Född 1959, vice ordförande
Mandatperiod: 2012–2015

MAGNUS BERGE

Född 1959, styrelseledamot
Mandatperiod: 2013–2016

ANNA-KARIN CRONSTEDT

Född 1952, styrelseledamot
Mandatperiod: 2011–2014

CARL FALKENBERG

Född 1959, styrelseledamot
Mandatperiod: 2013–2016

LENA MIRANDA

Född 1972, styrelseledamot
Mandatperiod: 2012–2015

ANDERS RAHM

Född 1956, styrelseledamot

RIKARD SAGENT

Född 1966, styrelseledamot
Mandatperiod: 2012–2015

MARIA FREDÉN

Född 1959, personalrepresentant
Mandatperiod: 2013–2014

KRISTINA OTTOSSON

Född 1960, personalrepresentant
Mandatperiod: 2013–2014

Företagsledning

ANDERS RAHM

Tf verkställande direktör/
Chef Ekonomi och Finans

PIA CARLGREN

Chef Marknad
och Kommunikation

MALIN HEDSTRÖM

Chef HR

PÄR KALLER

Chef Försäkring Sak och Liv

HANNA LÖNNGREN

Chef Skador och Affärsstöd

REIN PUUSEPP

Chef vd-stab

MARIE WESTERLUND

Chef Bank

Revisorer

Ordinarie: **Peter Zell**

Född 1949

Auktoriserad revisor, KPMG Stockholm

Innehaft uppdraget sedan 2003

Suppleant: **Gunilla Wernelind**

Född 1964

KPMG Stockholm

Innehaft uppdraget sedan 2013

Fullmäktige

Ordinarie ledamöter

VÄSTRA VALKRETSEN

Mandattid 2014–2016

Boxholm

Magnus Johansson, Mjölby
Börje Johansson, Boxholm

Mjölby

Anders Johansson, Väderstad
Eva Furland, Tranås
Karl-Gustav Westman, Skänninge
Gustav Jönsson, Mjölby
Nina Pettersson, Skänninge

Motala

Björn Holstensson, Borensberg
Sture Larsson, Motala
Jan Jacobsson, Motala
Eva Carlsson, Tjällmo
Bengt Östensson, Motala
Gunilla Melander, Borensberg
Anders Johansson, Motala

Vadstena

Jan Granath, Vadstena
Bengt-O Petersson, Vadstena

Ödeshög

Hans Danielsson, Ödeshög
Åse Theorell, Ödeshög

MELLERSTA VALKRETSEN

Mandattid 2012–2014

Kinda

Ann-Sofi Johansson, Kisa
Anders Ljung, Kisa
Sten Björk, Kisa

Linköping, tätorten

Willy Gustafsson, Linköping
Thomas Lindstrand, Linköping
Christer Andersson, Linköping
Åke Orrhagen, Linköping
Astrid Brissman, Vreta Kloster
Gunilla Thurfjell, Linköping
Åke Suneson, Ljungsbro
Anders Wahlquist, Linköping
Björn Sleman, Linköping
Gösta Ekeröth, Linköping
Vakant
Åsa de Val, Linköping
Maud Grandin, Linköping
Berndt Ring, Linköping

Personliga suppleanter

Tommy Andersson, Boxholm
Daniel Blomqvist, Boxholm

Christer Magnusson, Mjölby
Olof Hermelin, Skänninge
Marie Lönneskog-Hogstadius, Mjölby
Jerker Gustafsson, Mjölby
Ulf Wilhelmsson, Mantorp

Cari Rylander, Motala
Nils-Erik Spetz, Motala
Håkan Möller, Motala
Ann-Sofie Törnqvist, Motala
Kjell-Åke Boberg, Motala
Kristoffer Böök, Vadstena
Örjan Johansson, Motala

Mats Wahrén, Vadstena
Kerstin Bongsell, Vadstena

Pernilla Wadell, Ödeshög
Hans Stolt, Ödeshög

Anna Zentio, Rimforsa
Eva-Lena Hellsing, Kisa
Mats Nilsson, Kisa

Helena Hellsten, Linköping
Ulf Setterud, Linköping
Pär Fahlström, Linköping
Annica Hilliges, Linköping
Peter Broomé, Linköping
Eva Hartzell, Linköping
Lena Norin-Selhaq, Linköping
Jan-Erik Cardell, Linköping
Johan Westergren, Linköping
Eva Agmén, Linköping
Karin Ljungmark Malmström, Linköping
Anders Redin, Linköping
Miklos Hargitai, Linköping
Mike Helber, Linköping

Ordinarie ledamöter

Linköping, landsbygden

Nils Peterson, Linköping
Jonas Carlgren, Lingham
Henric Malmberg, Linköping
Tobias Kurtsson, Linköping
Lennart Secher, Vikingstad
Magnus Börjesson, Vreta kloster
Björn Johansson, Lingham
Erik Bjärnlid, Vreta kloster
Axel Lagerfelt, Linköping

Ydre

Peter Karlsson, Österbymo

Åtvidaberg

Carl-Johan Liedberg, Åtvidaberg
Håkan Stensson, Åtvidaberg

ÖSTRA VALKRETSEN

Mandattid 2013–2015

Finspång

Ann-Sofie Johansson, Ljusfallshammar
Lars-Erik Ramlöv, Finspång
Jonny Pettersson, Finspång

Norrköping, tätorten

Kid-Åke Angland, Norrköping
Lars Lindkvist, Norrköping
Fredrik Olsson, Norrköping
Birgitta Speer, Norrköping
Rolf Folkin, Norrköping
Jan Nystedt, Norrköping
Jörgen Rundgren, Norrköping
Monica Rosander, Norrköping
Dag Gunnarsson, Norrköping
Lena Hermelin, Norrköping
Tomas Hägle, Norrköping
Mia Lund, Norrköping
Susanne Lind, Norrköping
Bernt Bertilsson, Norrköping
Johan Arfwedson, Åby

Norrköping, landsbygden

Anders Sjöberg, Vikbolandet
Tomas Carlsson, Vikbolandet
Ann-Sofie Leo, Vikbolandet
Tomas Lygnegård, Vikbolandet
Håkan Skog, Vikbolandet

Söderköping

Bengt Johansson, Söderköping
Björn Åkerlind, Söderköping
Stig Sjölander, Söderköping

Valdemarsvik

Christer Hultgren, Valdemarsvik
Torvald Karlsson, Gusum

Personliga suppleanter

Ulf Gustafsson, Klockrike
Bengt Ingvarson, Vreta kloster
Tomas Larsson, Sturefors
Sandra Lorin, Vikingstad
Vakant
Roger Eriksson, Linköping
Mats Jonasson, Nykil
Tommy Carlsson, Nykil
Urban Viklund, Linköping

Thomas Johansson, Österbymo

Magnus Andersson, Åtvidaberg
Jonas Palmqvist, Åtvidaberg

Greger Arvidsson, Ljusfallshammar
Tina Englund, Rejmyre
Anna Rosenqvist, Finspång

Tommy Agefur, Norrköping
Fredrik Hermansson, Norrköping
Johanna Palmér, Lingham
Anders Nobrant, Norrköping
Peter Norén, Åby
Stefan Molander, Norrköping
Magnus Malm, Norrköping
Rose-Marie Bidenäs, Norrköping
Conny Wicksell, Norrköping
Bertil Berg, Norrköping
Eddy Demir, Söderköping
Johan Skullman, Norrköping
Lina Skandevall, Norrköping
Kristen Eriksson, Åby
Thomas Lundell, Norrköping

Sören Andersson, Kolmården
Susanne Mannerstam, Åby
Matz Borg, Skärblacka
Ulrika Aronsson, Vikbolandet
Eva Axelsson, Norrköping

Lovisa Nordborg, Söderköping
Caroline Ottosson, Söderköping
Stig-Göran Ringqvist, Söderköping

Helena Olsson Hägg, Valdemarsvik
Heléne Köhler, Valdemarsvik

Ord och uttryck

Allmänt

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid indirekt försäkring, direkt ansvarig gentemot försäkringstagarna.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar härvid om avgiven återförsäkring hos de förstnämnda och mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

Affär för egen räkning (f e r)

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Resultaträkning och analys

Premieinkomst

Motsvarar i princip under året influtna premiebelopp utan korrigering för in- och utgående premiereserver. I premieinkomsten ingår även ej betalda terminspremier.

Premieintäkt

Avser den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost, som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Se även "Avsättning för kvardröjande risker" nedan.

Premieintäkten för året består av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Kalkylränta

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, upp-samlas hos bolaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital, som i bokslutet motsvaras av försäkringstekniska skulder, kallas kalkylränta. Denna ränta överförs i resultatredovisningen från kapitalförvaltningen till försäkringsverksamheten.

Underlaget för ränteberäkningen är summan av halva premieintäkten och genomsnittet av in- och utgående teknisk ersättnings- och skadebehandlingsreserv för egen räkning. Som kalkylränta används den interpolerade marknadsräntan för statsobligationer vars duration motsvaras av durationen på de försäkringstekniska avsättningarna i bolaget. Eventuell återstående del av kapitalavkastningen ska föras till verksamhetsgrenen kapitalförvaltning.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Driftskostnader

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnaderna för försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i försäkringsersättningar.

Reservavveckling

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsättning för reglerade skador.

Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en vinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Balansräkning

Försäkringstekniska skulder

Sammanfattande benämning på avsättning för ej intjänade premier, avsättning för oreglerade skador och avsättning för skaderegleringskostnader.

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpost som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för kvardröjande risker (en del av avsättning för ej intjänade premier)

Om avsättningen för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar med mera) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräkning av ännu inte utbetalda skadeersättningar. Det är denna skuldpost som kallas avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för skaderegleringskostnader

De skador som ingår i avsättningen för oreglerade skador kommer före slutregleringen att medföra vissa förvaltningskostnader. För dessa förväntade kostnader avsätts i bokslutet en skuldpost som kallas avsättning för skaderegleringskostnader.

Övriga termer

Direktavkastning

Driftsöverskott från byggnader och mark, erhållna utdelningar och räntor i procent av totala tillgångarnas genomsnittliga värde under året.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet i ett bolag. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser också räkna in förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långgivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla andra vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent. Som beräkningsbas har använts premieinkomst för egen räkning.

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver och övervärden i tillgångar.

Skadekostnad

Utbetalningar och avsättningar för oreglerade skador för skador som inträffat under året.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett företag behöver. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen ska vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av verksamhet bolaget bedriver).

Totalavkastning

Direktavkastning och värdeförändring i procent av totala tillgångarnas genomsnittliga värde under året.

Övriga nyckeltal

Skadeprocent brutto: Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkt.

Driftskostnadsprocent brutto: Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till premieintäkt.

Totalkostnadsprocent brutto: Summan av skadeprocent brutto och driftskostnadsprocent brutto.

Årsredovisningen är framtagen av Länsförsäkringar Östgöta i samarbete med Kommunikation inom Länsförsäkringar AB.

Tryck: Lenanders, Kalmar, mars 2014.

Linköping Platensgatan 11, Box 400, 581 04 Linköping, 013-29 00 00 | **Tornby** Svedengatan 9, Box 400, 581 04 Linköping, 013-29 00 00 | **Kisa** Torggatan 1, Box 95, 590 40 Kisa, 0494-29 00 00 | **Mjölby** Kungsvägen 56, Box 244, 595 23 Mjölby, 0142-29 00 00 | **Motala** City-huset, Prästgatan 2, Box 377, 591 24 Motala, 0141-29 00 00
Norrköping Hantverkaregatan 49, Box 184, 601 03 Norrköping, 011-29 00 00 | **Ingelsta**, Koppargatan 17, Box 184, 601 03 Norrköping, 011-29 00 00
E-post info@LFostgota.se

lansforsakringar.se/ostgota